10 ŞUBAT 1980 PAZAR 10 LİRA

Halkın Gazetesi
Demokrat

KIBRIS DÜĞÜMÜ
YUSUF ALP
5. Sayfada

İzmir'deki bölgesel genel grev uygulaması sırasında gözaltına alınan 160 işçiden 157'si serbest bırakılırken 3'ü tutuklandı

TARİŞ direnişi sürüyor...

Genel grev nedeniyle güvenlik görevlileri TARİŞ işyerlerini kordon altına aldı.

● İzmir'de direnişçi işçileri desteklemek amacıyla kentin çeşitli yerlerine pankartlar asıldı ve esnaf dükkanlarını dün de açmadı

İZMİR (DEMOKRAT)

DİSK'in aldığı bir günlük bölgesel genel grev kararının önceki gün uygulanmasından sonra TARİŞ işçileri direnişlerini dün de sürdürdüler. Çiğli İplik Fabrikası'nda işiler direnişlerini sonuna dek sürdüreceklerini açıklarken, fabrika çevresinde güvenlik görevlilerinin çok sıkı önlemler aldığı ve fabrikayı kuşattığı bildirildi. Bu arada önceki gün polisin direnişe müdahele etmesi sonucu çıkan olaylar sırasında yaralanan polis memuru tedavi edildiği hastanede öldü. Olaylar sırasında gözaltına alınan 160 kişiden 3'ünün tutuklandığı açıklandı.

DİRENİŞ SÜRÜYOR

TARİŞ'in Çiğli İplik Fabrikası'ndaki içşiler, önceki gece polis ve jandarma birliklerinin fabrikayı kuşatmasına karşın direnişlerini sürdürdüklerini bildirdiler. İşçiler, Demokrat muhabirine yaptıkları açıklamada, önceki gece fabrika çevresini saran jandarma ve polisin içeri giremediğini, jandarma komutanının 4'üncü Ordu'dan yardım isteyeceğini açıkladığını söylediler. Tuzla'dan gelen TEKEL işçilerinin de kendilerini desteklediklerini açıklayan TARİŞ

Devamı 7. Sayfada

TARİŞ'in çevresinde işçiden çok polis ve jandarma bulunuyor.

TARİŞ direnişinin desteklenmesini isteyen

TÜRK-İŞ'li birçok sendika Genel Merkez'e karşı çıktı

● Türk Harb -İş Başkanı Kenan Durukan: "Sadık Şide ağababalarından aldığı talimatları yerine getiriyor".

ANKARA (THA)

Demirel Hükümeti tarafından alınan son önlemlerden sonra, DİSK'in Genel Grev için "Eylem Birliği" çağrısına Türk—İş İcra Kurulu'nun olumsuz yanıt vermesi Türk—İş'e bağlı sosyal demokrat sendika ve federasyonların sert tepkilerine yolaçtı.

MADEN FEDERASYONU: KEMAL ÖZER'İN GÖRÜŞLERİ

Konuya ilişkin olarak görüşlerini açıklayan Maden Federasyonu Genel Başkanı Kemal Özer, DİSK'in Türk—İş'e yaptığı "Eylem birliği" çağrısının Türk—İş İcra Kurulu tarafından Genel Yönetim Kurulu toplantısında görüşülmeden reddedilmesini benimsemediğini belirterek, bu gibi işçi sınıfının ortak çıkarlarının sözkonusu olduğu durumlarda Türk-İş ve DİSK gibi yüzbin-

Devamı 7. Sayfada

TÜRK—İŞ DİSK'in eylemine katılan sendikalar için rapor hazırlayacak

● İşsizlik konusundaki raporu TÜRK -İŞ. Sakıp Sabancı başkanlığındaki bir işveren heyetine düzenletiyor.

(HABERİ 7. SAYFADA)

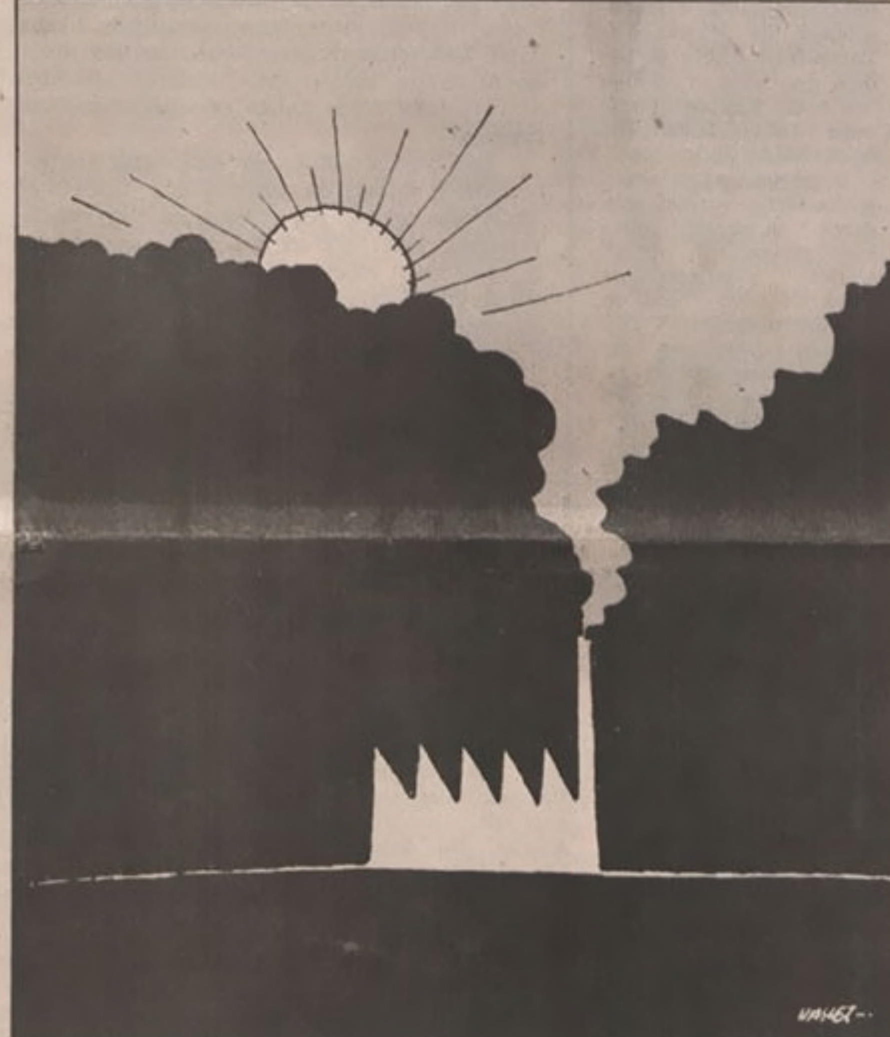
DİSK'in Antalya mitinginde konuşan

Baştürk:İşçiler teslim olmayacak

HABER MERKEZİ

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Abdullah Baştürk, dün, Antalya'da DİSK'in düzenlediği mitingte yaptığı açış konuşmasında, iktidarın emekçilere yaptığı siyasal ve ekonomik baskılara değinerek, "İşçiler teslim olmayacaktır.Direneçeklerdir, direneceğiz." dedi.

Devamı 7. Sayfada

Sıkıyönetim Komutanlığı 5 ay önce yaptığı açıklamada isimleri yayınlamıştı

Cevat Yurdakul'un eşine katil zanlılarının henüz saptanamadığı bildirildi

● SIKIYÖNETİM KOMUTANI KORGENERAL NEVZAT BÖLÜGİRAY, OLAYIN FAİLLERİNİN YAKALANMASI İÇİN EMİR VERİLDİĞİNİ VE SORUŞTURMANIN SÜRDÜRÜLDÜĞÜNÜ AÇIKLADI.

ANKARA (DEMOKRAT)

Adana—Kahramanmaraş-Gaziantep ve Urfa illeri Sıkıyönetim Komutanlığı nın, Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un öldürülmesinden sonra yayınlanan bildiride katil zanlılarının belirlendiği açıklanırken, 31 Aralık 1979 tarihinde başta Yurdakul'un eşi olmak üzere ilgili yerlere gönderilen

(Devamı 7. Sayfada)

Malatya'da Belediye Başkanlığı seçimleri bugün

HABER MERKEZİ

Malatya ilinde, Hamit Fendoğlu'ndan, 17 Nisan 1978 tarihinde boşalan Belediye Başkanlığı seçimleri bugün yapılıyor. Seçimlerde 64 bin seçmen oy kullanacak.

Propaganda çalışmalarına halkın büyük ilgi gösterdiği seçimlere, parti olarak yalnızca CHP'den Hüseyin Deniz katılıyor. Bunun yanında Hamit Fendoğlu'nun kardeşi bağımsız aday İbrahim Fendoğlu'nu, AP, MHP ve MSP destekliyorlar. TİKP ise bağımsız aday Emcet Olcaytu'yu destekliyor. Bunların dışında, Malatya seçimlerine demokrasi güçlerinin ve hatta muhalif CHP'

Devamı 7. Sayfada

DİSK'E BAGLI 14 SENDİKANIN AÇIKLAMASI

Devrimci avukatları öldürmekle halk susturulamaz

ADANA (DEMOKRAT)

Devrimci Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu'nun silahlı faşistler tarafından katledilmesine karşı tepkiler sürüyor.

Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonuna (DİSK) bağlı 14 sendika adına bir açıklama yapan ikinci bölge temsilcisi Yusuf Yürekli bilinçli olarak sürdürü-

Devamı 7. Sayfada

DİSK'e bağlı Gıda—İş Sendikası Cibali Şubesi Yürütme Kurulu:

"Demirel'in sözleri sigara üretimini özel sektöre verme çabasıdır"

HABER MERKEZİ

DİSK'e bağlı Gıda—İş Sendikası'nın Cibali Şubesi Yürütme Kurulu, Başbakan Süleyman Demirel'in TEKEL direnişi ile ilgili açıklamasını eleştirdi. Yapılan açıklamada, Başbakan Demirel'in sözleri, "Sigara üretimini özel sektöre verme çabası" olarak nitelendi.

Gıda-İş Sendikası Cibali Şubesi Yürütme Kurulu tarafından yapılan açıklamada özetle şöyle denildi:

Başbakan Süleyman Demirel, yaptığı açıklamayla direnişimizi, işçilerin ekonomik taleplerinden kopuk, bir takım 'karanlık' güçlerin eseri olarak göstermeye çalışıyor. Başbakan direnişimizi karalayamaz. Bu tür açıklamalar, özünde, son yapılan Tekel zamlarını aklamak ve Tekel ürünlerinin üretimini, özel sektöre devretmek çabalarının bir parçasıdır. Böylesi çarpıtmalar, şanlı direnişimizin haklılığına gölge düşüremez."

Bilindiği gibi Başbakan Süleyman Demirel Cumhurbaşkanı Korutürk ile yaptığı haftalık olağan görüşmeden sonra gazetecilerin TEKEL direnişi ile ilgili sorusunu yanıtlarken, direnişin toplu sözleşmeden kaynaklanmadığını, direnişin arkasında başka nedenler olduğunu söylemişti. Demirel sigara sıkıntısını da TEKEL işçilerinin direnişine bağlamıştı.

(Devamı 7. Sayfada)

Denizli'de 422 işçi "hak grevi"ne başladı

DENİZLİ (THA)

DİSK'e bağlı Genel—İş Sendikası Denizli Belediyesinde bu sabah 422 işçi ile "hak grevine" başladı.

Genel -İş Sendikasının Denizli Belediyesinin elektrik, su, itfaiye ve sağlık hizmetleri dışındaki tüm ünitelerde bu sabahtan itibaren greve başlamasına geçen yıl imzalanan toplu iş sözleşmesinin bazı hükümlerinin uygulanmaması ve Genel—İş Denizli Şube Başkanı Hakkı Aydın ile Yönetim Kurulu Üyesi Mehmet Deda'nın Belediye başkanı Hasan Gönüllü tarafından iş akitlerinin feshedilmesi neden oldu.

Genel -İş Sendikası, bir süre önce aldığı grev kararını Denizli Belediyesinin Temizlik, Fen, Garaj, Otobüs, Mezbaha ve Hal Müdürlüklerinde uygulamaya koyarken, bu ünitelerde hizmetler tümüyle durdu.

Belediye grevi ilk etkisini ı kent ulaşımında gösterdi. Otobüslerin seferden çekilmesi nedeniyle kent halkı sabah işlerine gitmekte güçlüklerle karşılaştılar.

Yetkinin sarı sendikaya verilmesi için DSİ'de kıyım listesi hazırlandı

ANKARA (DEMOKRAT)

Yeni MC ile başlayan kıyımlar DSI 19. Bölge Mudürlüğü'nde de sürdürülüyor. Bölge Müdürü Mehmet Pacacı ve harita mühendisi H. Ersan bekçi Erzurum'a, şube başmühendisi Fuat Atalay ve Nesrin Atalay K. Maraşa sürüldüler. 125'den fazla işçinin de çıkışlarının hazırlandığı, bütün bunların "kamu kuruluşların kendi deyimleriyle vatan hainlerinden kurtarma operasyonu olduğu ve şubat'ın ilk haftasında belirlenecek yetkiyi Tek—Ges—İş sendikasının almaması, Sarı Tes—İş'ın hakim kılınması için yapıldığı bildirildi.

DSİ 19. Bölge Mudurlüğü'nde gelişen olaylar üzerine TMMOB bölge temsilciliğinin yaptığı duyuruda "TC devletinin ilgilileri bu konuda acil önlemler almazlarsa, gelişen ve gelişebilecek olayları önlemek mümkün olmayacaktır. Yüzlerce ilerici memur, teknik eleman ve işçinin kıyıma uğratılması toplumda yeni huzursuzluk kaynakları yaratacaktır" denildi. Sürülen teknik elemanların evlerinin arandığı, suç unsuru olabilecek hiç bir şey bulunamadığı halde 28 Saat gözaltında tutulduğu belirtilen açıklamada şu görüşlere yer verildi.:

(Devamı 7. Sayfada)

SANCAK TÜL'DE GREV 2. YILINDA

Murat Bayrak'a ait Sancak Tül Fabrikası 2 yıldır çalışamıyor FOTOĞRAF: HÜSEYİN AVUÇ)

İşçiler eylemlerini sendikaya rağmen sürdürmekte kararlı

HABER MERKEZİ

Sancak Tül işçileri iki yıl kadar önce başlattıkları direnişi sürdürüyor. Haklarını alamadıkları gerekçesiyle iki yıl önce direnişe geçen işçiler, çeşitli baskılara maruz kaldıklarını belirterek, patron yanlısı sendikanın

Devamı 7 sayfada

CHP HATAY SENATÖRÜ SÖNMEZ:

Yozgat'a sürülen öğretmenler ölüme terkedildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Hatay CHP Senatörü Mehmet Sönmez öğretmenlerin Yozgat ve Erzurum illerine sürülerek ölüme terk edildiklerini söyledi. Sönmez kitap yasaklama olayını kınayarak ilkokullara Milli Güvenlik dersinin konulmasının da şiddeti körükleyeceği görüşünü savundu.

Cumhuriyet Senatosu nun dünkü birleşiminde Milli Eğitim Bakanlığı bütçesi üzerinde görüşlerini açıklayan Sönmez, Türkiye'de kağıt sorununun TÖB—DER'den

(Devamı 7. Sayfada)

Barolar Birliği Başkanlığı'na Atilla Sav seçildi

ANKARA (DEMOKRAT)

Barolar Birliği Olağanüstü Genel Kurul'unda yapılan seçimler sonucu Atilla Sav 50 oyla Genel Başkanlığa seçildi. Bilindiği gibi Atillâ Sav, 12 Mart sonrası kurulan Ni-

(Devamı 7. Sayfada)

Sürü'nün senaryosunu yazan Yılmaz Güney

Sürü Londra'da "En iyi film" ödülünü aldı

HABER MERKEZİ

British Film Institue tarafından düzenlenen Londra Film Festivali'n de Yılmaz Güney'in Sürü Filmi "En iyi film" ödülünü aldı.

Güney Film Basın Bürosu'ndan yapılan açıklamaya göre, sine-

Devamı 7. Sayfada

Samsun Terme'de ÜGD binası basılarak tahrip edildi

- MİSK ÜYESİ FAŞİSTLER TARSUS'DA BİR POLİSİ ÖLDÜRDÜLER
- ANKARA KEÇİÖREN'DE İKİ GRUP ARASINDAKİ ÇATIŞMADA SAĞ GÖRÜŞLÜ BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ
- ERZURUM'DA ELEKTRİK TRAFOSUNA PATLAYICI MADDE ATILDI
- İSTANBUL'DA BANLİYÖ TRENİNDE SAĞ GÖRÜŞLÜ 3 KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

(HABERİ 4. SAYFADA)

Demokrat'tan OKURLARA

Değerli okurlar,

Yayın yaşamının henüz iki ayını bile doldurmayan Demokrat'ı bugün bulunduğu konuma getiren çeşitli etkenlerin başında, kuşkusuz, Demokrat'ın izlediği çizgi ve okuyucuların ona duyduğu güven gelmektedir. Demokrat, okuyucularının bu onurlu güven ve desteğine layık olmaya çalışacaktır.

Türkiye'de Demokrat gibi bir gazetenin çıkarılmasında önemli güçlükler olduğu bilinmektedir. Buna rağmen, sizlere daha nitelikli ve doyurucu bir gazete sunabilmenin çabası içindeyiz. 46 günlük bir deney bizlere birçok eksiğimizi göstermiştir. Günlük bir gazete için kuşkusuz en önemli görev, daha güncel, daha ayrıntılı ve daha çok haber verebilmektir. Demokrat açısından önemli olan bir başka görev ise haberleri çarpıtmadan verebilmektir. Daha güncel, daha ayrıntılı ve daha çok haber verebilme konusunda istenilen düzeye henüz ulaşamadığımız bir gerçektir. Yeni ve üstelik sadece halkın desteğine dayanarak yayınlanan bir gazetenin bilinen zorlukları okuyucuların haklı eleştirilerine neden olmaktadır. Bir gün sonra da olsa, okuyucuya haberleri çarpıtmadan verebilmek bizim için sevindirici olmaktadır.

Kağıt sıkıntısının hafiflemesi, hava koşullarının düzelmesi ve birtakım teknik olanakların yaratılması ile birlikte size daha doyurucu bir gazete sunmayı amaçlamaktayız. Ancak, Demokrat'ın hem içerik yönünden, hem de biçim yönünden nasıl olması gerektiği konusunda siz değerli okurlarımızın katkılarını beklemekteyiz. Bu katkı nasıl olabilir?

Bir defa, her Demokrat okuyucusu kendisini gazetenin doğal muhabiri olarak görmeli ve haberleri kısa, öz ve hiç yorum katmadan iletmelidir.

İkincisi, bütün Demokrat okurları, gazeteye ilişkin eleştiri, öneri ve isteklerini bir mektupla iletmelidirler.

Demokrat, okuyucularının gereksinmelerini karşılayacak, onları her şeyden haberdar edecek bir yayın çizgisini okuyucuları ile birlikte saptamak amacındadır.

Sizlerden sadece gazeteyi alıp okumakla yetinmemenizi, yanlışlarını düzeltmesi, eksiklerini gidermesi için uyararak, eleştirerek, istek ve önerilerinizi bildirerek Demokrat'a sahip çıkmanızı dilemekteyiz.

Demokrat'ın, sadece okuyucuların değerli katkıları ve destekleri ile güçlenebileceğinin bilincindeyiz.

Daha güçlü Demokrat için önerilerinizi bekliyoruz.

Hoşçakalın...

GÜNÜN YAZISI

Faşizm, Küçük Lena'nın güncesi ve Makedonyalı Diyojen'in sözleri...

Cihan ATEŞ

Öğlenden sonra son uğrak yerimiz mezarlıklar oluyor. Faşizme karşı savaşmış Sovyet insanının, Leningrad halkının toplu mezarına gidiyoruz.

Bir müzik, bir melodi çarpıyor kulaklara. Zaman zaman yavaşlayan ve bazen de hızlanan bir melodi... Bir destanın öyküsü gibi... Leningrad halkının yazdığı destanın öyküsü... Mağrur ve insanı yüreğinden yakalayan bir melodi...

Mezarlık girişinde sürekli yanan bir direniş ateşi... Merdivenler... Ana yürüyüş yolunun sağı solu çiçeklikler... Üstleri tahtalarla örtülü... Çiçekleri kıştan, soğuktan korumak için... Çiçekliklerin sağ ve solunda ikincil yürüyüş yolları...

Ve kalabalık, kalabalık, kalabalık...

Ellerde çiçekler, gözlerde yaş... Kimi kocasının anısını, kimi çocuğunun, kimi de sevgilisinin anısını tazeliyor...

Ve sağlı sollu toplu mezarlar... Kişisel tek bir mezar yok. Toplu mezarlar... Faşizme karşı savaşmış Leningrad halkının gömüldüğü mezarlar... Yıllara göre düzenlenmiş... 1942 yılında ölenler, 1943 yılında ölenler ayırdedilmiş... Üzerlerinde tarihleri yazılı... Kimi çarpışırken ölmüş, kimi açlıktan... Ve kimi de soğuktan...

Tam 900 gün kuşatılan Leningrad halkı az değil 650 000 kurban vermiş... Ama yenik düşmemiş.. Dişiyle tırnağıyla direnmiş... Devrim beşiğinin ilk kez sallandırıldığı bu kenti künyesine kazar olmuş Leningrad halkı. Dile kolay, tam 900 gün...

Ve bugün toplu mezarlıkta çalınan melodi, tam 900 gün Leningrad'da çalıp durmuş. Güç vermiş, moral vermiş, savaşma azmi vermiş... Bilim adamları somut durumun gerektirdiği bilimsel bulgulara yönelmişler. Örneğin, yağ kullanmaksızın sabun üretmeye çalışmışlar... Gıda sorununun çözümü için yeni yeni olanaklara yönelmişler...

Ve Leningrad kentinde, saksılarda bile patates üretilmeye çalışılmış...

Toplu mezarları sağlı sollu geride bırakıyoruz..

Ve kuşatmaya karşı, faşizme karşı direnişi simgeleyen bir anıtın önündesaygı duruşunda bulunuyoruz. Anıtın arkasında bir duvar... Duvarda yazılar... 3 bölüm halinde... Çeviriden anlayabildiğim kadarıyla duvar, faşizme karşı direnişi ölümsüzleştiren sözlerin kazındığı bir duvar...

Duvarlar kimi zaman toplumsal kurtuluş mücadelelerinin önünde birer engel, kimi zaman da belli bir direnişi simgeleyen karşı birer engel olurlar. Gördüğüm duvar, ikinci türden... Faşizme karşı mücadeleyi ölümsüzleştiren bir duvar...

'Unutmadık hiç bir şeyi ve unutmayacağız da...' diyor kısaca duvardaki yazılar... Kadını, erkeği, çoluğu çocuğu, askeri, işçisi, köylüsü, bilim adamı ile Leningrad halkının faşizme karşı dişe diş mücadelesini ölümsüzleştiren sözler ve yazılar... İçin için, "Kahrolsun faşizm!.." diye bağırasım geliyor, ama kendimi tutarak, faşizme karşı mücadele eden Leningrad halkının mücadelesi önünde saygıyla eğiliyorum.

Mezarlığın girişinde bulunan küçük, küçücük müzeye çıkışta uğruyoruz. Savaştan görüntüler ve belgeler sergilenmiş... Ve belgelerden biri de küçük kız Lena'nın güncesi... Üç kelimelik tümceler.... "Korkuyorum..." gibi... "Bugün komşumuz... öldü" gibi... "Bugün üç kez bombaladılar..." gibi... Lena giderek yalnızlaşıyor güncesinde... Savaşın Lena'da bıraktığı izlenim kısa kısa cümlelerle somutlaşmış tüm yoğunluğuyla...

Ve Sovyetler Birliği Lena'nın güncesini bugün savaşa karşı "barış" politikasının etkin bir aracı olarak kullanmaktadır.

Lena, bir çocuk ve tüm çocuklar gibi bir çocuk... Savaşın acılarını yaşamış bir çocuk ama... Acılarını da duru bir biçimde, çocuksu bir dille ölümsüzleştirmiş...

Lenalar yaşamalı... Lenalar aynı acıyı çekmemeli... Bunun için savaşsız bir dünyayı yaratmak için uğraşmalı, didinmeli... Savaşsız bir dünya için savaşmalı... Evet, sa-vaş-ma-lı!... İşte, Hamlet'in dile getirdiği "Olmak ya da olmamak" bu... Savaşmak, savaşmak ve savaşmak... Barış içinde, sömürüsüz bir dünya için... Bu gerçeği yakalayabilmek... Emperyalizme karşı dişe diş savaşmadan barış gelebilir mi?.. Kapitalizme karşı dişe dişe savaşmadan barış gelebilir mi?.. Ve faşizme karşı dişe diş sa-vaş-ma-dan, barış gelebilir mi?..

İşte bazı avanakların anlamadığı ya da anlamak istemediği gerçek bu... Barış için mücadeleyi barışçıl mücadele olarak algılayan ahmaklar. Sizler Lenaları anlayamazsınız... Sizler, Lenaların bir kez daha Lenaca yaşamaması için sa-va-şa-maz-sı-nız!.. Sizler, Lena'nın tüm duruluğu ile dile getirdiği gerçeğe ya-ban-cı-sı-nız!...

Evet, ahmaklar ve budalalar Lena'yı ne anlayabilir ne de sevebilirler... Ve ne de savaşabilirler faşizme karşı.

Diyojen kimler için söylemiş dersiniz o ünlü sözünü: "Gölge etme, başka ihsan istemem..."

HALKIN DİLİNDEN

Tekelci burjuvazinin bürokratları

Süleyman Demirel neden daha önceki başbakanlıkları döneminde bu denli, paralanırcasına kadro değişimine gitmemişti? Bu soruna değişik biçimlerde yaklaşımların olduğunu görmekteyiz. Bu yaklaşımlar bütünsel bir oluşumu kavramadığından yetersiz kalmakta ve gerçeğin gizlenmesine yardımcı olmaktadır. Sorun AP'nin MHP'ye diyet ödemesi biçiminde de yorumlanmamalı.

Aslında tüm halkın gözleri önünde oynanan oyun şu: Egemen güçler arasındaki denge bozulmuştur. Bu bozuluş tekelci burjuva... lehinedir. İşte bu değişim zorunlu olarak devlet kurumlarındaki kadroların değişmesini gündeme getirmiştir. Bu istem Demirel eliyle gerçekleştirilmeye çalışılıyor. İstenen bürokratlar ise genellikle yönetim sürecinde tekelci burjuvaziye sadakatini kanıtlamış olan kişilerdir. Özellikle DPT için bu bile yetmemiş ve bizzat tekelci burjuvazinin içinden biri bu örgütün başına getirilmiştir. Egemen güçler yönetimindeki değişimlerde bürokrasinin değiştirilmesi ya da yaratılması ön koşullardan biridir.

Artık devlet kurumlarının bürokrat ve yönetsel kadrolarında demokrat, yansız (aslında olanaksız), hatta pısırık AP'lilere bile yer yok. Yapılan atamalar ve tayinler bu savı kanıtlar niteliktedir. Bu nedenle; yansızım veya demokratım, hatta AP'liyim ama şiddetten yana değilim diyen kişilerin şapkalarını önlerine koyarak düşünmelerinde yarar var sanırım.

Tekelci burjuvazi tek başına bu işi kıvırabilecek mi? Bu soruyu yanıtlamak için hem tekelci burjuvazinin konumuna ve hem de devrimci güçlerin somut durumuna bakmak gerek.

Tekelci burjuvazi açısından tek başına başarılı olabilmesi nisbi demokratik hakların gasbedilmesi ile olanaklıdır. Zaten bunun için de habire durmaksızın Meclisten baskı yasaları çıkartmak çabasındalar. Bir başka ifade ile bu tekelci burjuvazinin, kitlelerin muhalefetini kırmak için gerek duyduğu gücü elde etmek için birçok alanda uygulanmasına gerek duyulan "Zor"un yasallaştırılmasıdır. Bu istemin diğer adı ise "açık faşizm"dir.

Demokratik kitle örgütleri ardarda kapatılıyor. Enerji sorunu bahane edilerek ilerici işçiler ve sendika temsilcileri işten atılıyor. İşverenlerin ve yasaların yetersiz kaldığı durumlarda militarize güçler devreye sokuluyor. Bu konumda tüm ilerici ve yurtsever güçlere düşen görev belirlenen tek hedefe karşı güçlerini birleştirerek mücadeleyi yükseltmeleridir. Ancak bu şekilde Demirel'in ve tekelci burjuvazinin hevesleri kursaklarında bırakılabilir.

G.SAN — KOCAELİ

Seçim sonuçları ve eğitim

Bizler Torbalı Lisesinin devrimci, sosyalist öğretmenleriyiz. Gazeteniz, Türkiye gerçeklerinde en doğru ve en somut yayın görevini yaptığı için sizleri kutlarız.

Örgütümüz Töb-Der, yöneticilerinin salıverilmesi, can güvenliğinin sağlanması ve Kahramanmaraş soykırımının birinci yılında bu insanlık dışı olayı protesto ettiği için kapatıldı. Binlerce üyesine işten el çektirildi. Bizlerin de soruşturması devam ediyor. Memurları sendikasız olan beş ülkeden biriyiz, dünyada: 1962'lerde "Memleketimiz için Memurlar Sendikası gereklidir" diyen Ecevit, şimdi lüks görmeye başlamıştır. Yöneticilerimizin tutuklanmasında büyük payının olduğunu biliyoruz. Faşist 141-142'ler dururken, "Baskı yasa tasarılarının" yasallaşması için ne güzel gönül birliği yapıyor sayın parlamenterlerimiz. "Parlamento halkın 10 yıl gerisindedir" diyen Ecevit şimdi bu düşüncelerinden de vazgeçmişe benziyor. 14 Ekim seçim sonuçlarını başka türlü yorumlamasın, düşünce ve uygulamalarına baksın yeter de artar bile.

TORBALI LİSESİ DEVRİMCİ ÖĞRETMENLERİ

Sınır köylerindeki baskılar

Sayın Demokrat Çalışanları;

Çıktığınızdan bu yana gerçekten adına yaraşır bir çizgi izleyerek halkın sorunlarını dile getiren uğraşınızdan dolayı sizi Karkamış halkı adına kutlarız.

Karkamış G. Antep ili Nizip ilçesine bağlı bir kasabadır. Her hudut köy ve kasabasında olduğu gibi buradada mayın tarlasında kolunu, bacağını ve canını yitirenlerin sayısı oldukça kabarıktır. Nahiyemiz ve çevre köyler üzerinde devlet teroru devam etmektedir. Defalarca yetkililere başvurulduğu halde zulüm ve işkence son bulmamıştır.

Tüm yurtta olduğu gibi halkımızın devrimci mücadelesi burada da gelişmektedir. Bundan tedirgin olan egemen güçler bu mücadeleyi engelleyebilmek için halk ve gençlik üzerinde yoğun baskı ve terör estirmektedirler. Yeni MC'nin kurulmasıyla faşistlerin devrimcilere saldırısı da artmıştır. Her olayda faşistler devrimcilere saldırdığı halde görevliler saldırıya uğrayanları yakalayıp götürmektedir.

Biz Karkamış liseli gençliği ve halkı olarak bu faşist saldırılardan ve jandarma baskılarından yılmayacağımızı bildiririz.

KARKAMIŞ DEVRİMCİLERİ

Sınıflı toplumlarda mezarlar

Babam geçenlerde memleketimiz olan Bursa'da sizlere ömür vefat etti. Aile fertlerimiz, bütün üzüntüleri yetmiyormuş gibi, bir de mezar sorunu ile karşılaştık. Oturduğumuz semte yakınlığı itibarı ile ve de ekonomik olacağını düşündüğümüzden Emirsultan Mezarlığı'na gidip,gereken formaliteleri tamamlamak için yetkili biri ile konuştuk. Aldığımız yanıt gerçekten şaşırtıcı oldu bizler için.

Babamızı buraya gömebilmek için on bin lira para ödememiz ve belediye başkanının özel olurunu almamız gerekiyormuş. Ayrıca gömme giderlerinin hepsi bize aitmiş. Tabii zat-ı muhteremleri bizim gibileri huzuruna kabul buyurmazlar düşüncesi ile başka mezarlık aramaya koyulduk. İkinci olarak başvurduğumuz Pınarbaşı Mezarlığı'nda durum gerçekten ilginç. Konuştuğumuz kişi buranın üç ayrı bölümden oluştuğunu, yol kenarının birinci sınıf, biraz iç kısmının ikinci sınıf,daha iç kısımlarının üçüncü sınıf olduğunu, her sınıfın ekonomik değerlerinin ayrı olduğunu vurguladı.

Bizde bütçemize uygun olan yeri seçtik. Babamızı oraya gömdük. Hani şükrediyorumda rahmetli "Beni Emursultan'a gömün" diye bir vasiyette bulunmamış. Evet buraya gömülenler daha rahat ediyorlar. Ama bunun böyle olacağını düşünmek gerçekten aptallık olur. Herşey güzel de böyle bir sınıflandırma ya neden gerek duyulduğunu anlayamıyorum. Kendi kendime belkide bu düzen mezarlara da böyle yansıyor, diye düşündüm.

Bırakalım bu bölücülük palavralarını beyler. Siz ki ölülerimizi bile sınıflara ayırıyorsunuz. Siz ki öldüğünüz zaman bile kendi kafa yapınıza göre en mevkili yeri kendinize ayırıyorsunuz. Varsın bizim adımız bölücü vatan haini olsun.Bu halkı sizler yıllar öncesinden böldünüz. Bu düzenin kaymağını yiyebilmek için yaşamın her yolunu denediniz. Ama bunu bilmelisiniz ki artık bizler güdülecek sürüler değiliz. Artık doğruyu, güzeli,iyiyi görebiliyoruz. Artık sizin yalanlarınıza inanmıyoruz. Bu savaşı siz başlattınız. Bizim de bunu kabullenmekten başka seçeneğimiz kalmadı

N.AKYOL—BURSA

Yorumsuz

Geçenlerde 9/1'den 7/2'ye bir terfi farkım oldu. Farkı alabilmek için gerekli işlemleri yaptık-yaptık ve gördük ki:

Kasım, Aralık, Ocak ve Şubat farkı toplamı: 6929

BUNUN:

Kasım tutarı:	2520 TL.	Tamamen sandığa.
	1575 "	Gelir vergisi.
	20 "	Damga vergisi
	151 "	Mali denge.
	252 "	MEYAK.
	629 "	Emekli Sandığı.
	302 "	Yüzde sekiz.

TOPLAM: 5449 TL.

6929—5449=1480 TL. ELE GEÇEN.

Bunun peşinden gazetelerden şunları okuyoruz: 1976 rakamlarına göre vergilendirme DURUMU:

	VERGİ
5220 TL. alan ücretlilerden ayda:	1546 TL.
Büyük tacir, sanayici ve ithalatçı:	871 "
Doktor, mühendis, avukat ve Mali D:	1104 "
Büyük çiftçi:	43 "
Kira geliri sahipleri:	123 "
TIR ve otobüs işletmeleri:	24 "

Üstelik bu 24—123 ve 871 TL'lık rakamlar ücretliler gibi geliri sağladıkları anda değil de, bir yıl sonra ve üç eşit taksitle ödenirmiş.

Bu kesimlerce ödenmeyen vergi tutarı 1975 rakamlarına göre onbir milyarmış.

Yine bu kesime teşvik tedbirleri nedeniyle Hazine'nin vergi kaybı onyedi milyarmış.

Ve tüm bunların yanında vergi kaçağı her yıl yetmiş milyarı aşmaktaymış.

Ve yine BU KESİM YARATILAN YILLIK KATMA DEĞERDEN ÜCRETLİLERE ORANLA KAT KAT FAZLA PAY ALIRMIŞ.

Tabii bunların tümü doğal. Çünkü İstanbul Sanayi ve Ticaret Odası Başkanı, 19 Ocak 1979 günlü gazetelerde şöylediyor: "Gelir vergisi toplam hasılatında ücretlilerin ticaret ve sanayi kesiminden daha fazla paya sahip olmaları serbest teşebbüse açık ekonomilerde doğal bir olgudur."

Ve peşinden Kenan Bulutoğlu'nun Türk Vergi Sistemi kitabının birinci cildinin 32. sahifesinde şunu okuyoruz: "MALİ VERİMLİLİK İLKESİ: Vergilendirmede siyasal iktidarın dayandığı güçlerin çıkarlarıyla fazla çatışmayan kaynakları vergilemektir."

Söyleyecek başka bir şey yok herhalde.

M. BİLİR
Kalkandere/RİZE

Çalışkanlar'da zulüm

Ben 14 yaşında Çalışkanlar Mahallesi'nde oturan bir öğrenciyim.

Sabah saat 6.da işe giderken polisler altmış yaşındaki babamı dipçikliye dipçikliye eve getirdiler. Evimizi delik deşik ettiler. Evde birşey bulamadılar. Bulamayınca buradada birşey bulamadık dediler. Sonra evden babamı, abilerimi ve beni alınca ihtiyar annem onların ne suçu var? Siz böyle alıp götürdünüz beni de götürün deyince, anneme vurup senin adın yok, dediler. Bizim ne suçumuz varda böyle topladınız diyince de listede adınız var, susta yürü, düş önüme dediler. O sabah tam 60 kişi topladılar, bizi götürdüler. Erkekleri ayırıp suların içinde işkence etmeye başlamışlar, biz duymayalım diye radyonun sesini sonuna kadar açıyorlar. Biz, bir telefon edelim mahalleyi evi merak ediyoruz deyince telefon etmeniz yasak, hatlar kesik dediler, halbuki kendileri akşama kadar telefonla gönül eylendirip cayır cayır konuştular.

Sanki biz her suçu işlemişiz,her kötülüğü yapmışız da böyle davranıyorlar. Yine biz oradayken mahalleye gelip evlerimizi aramışlar, evde annemi döverek, kötü konuşarak imza attırmışlar ki bu evden bir şey çalınmadı diye. Bir akşam bir görevli gelerek adımı okudu, seni baban çağırıyor dedi. Gittik babamla görüştük, gelirken yanımdaki görevli gel seni evine götüreyim, buradan kurtul deyince kabul etmedim, ben suçsuz bir kişiyim, beni senin götürmene gerek yok dedim. Yine tekrarlayınca ben ağzıma geleni söyledim, bir şey konuşmadan geri döndü. K aldığım yere gelince gelip birisi ne oldu diyince o kişi beni kaçırmak istedi dedim. Bana o seni korumak istemiş, şaka yapmış dedi, güldü geçti.

Bütün bunlar ne içindir, kimin içindir? Yetkililer cevap versin. İşkence serbest mi Türkiye'de.

M.E.
ANKARA

Faşizme karşı birlik olmalıyız

Manisa yıllardır faşistlerin kol gezdiği, halka kan kusturduğu bir ilimizdir. Belediyesinden, bürokratından, sayılı zenginlerine kadar tüm sömürücü azınlık faşistlere her yönden destek olmaktadır. Son bir ayda sadece 4. CHP'li yurttaşımız bu katillerce katledildi.

Biz "K.Maraş olaylarını" protesto ettiğimiz için görevlerimizden açığa alınan devrimci öğretmenleriz. Türkiye halkına ve Manisa halkına sesleniyoruz. Halkımız, faşist katillerden korkmayalım, canımız pahasına da olsa sonuna kadar direnelim. Faşizme karşı tek bir yumruk, tek bir yürek olalım. Ancak bir araya gelebilirsek başarıya ulaşırız.

MANİSALI DEVRİMCİ ÖĞRETMENLER

DÜŞÜNCE ALANI

Türkiye bir nükleer savaşta topun ağzına sürülmüştür

Ecevit'e göre üs ve tesislerin hukuksal durumu

MUSTAFA OK
Köyişleri ve Kooperatifler eski Bakanı

—4—

Amerikan Kongresinin Türkiye'ye karşı silâh ambargosunu devam ettirmek hususunda 24 Temmuzda almış olduğu kadar üzerine, Amerikan hükümetinin ikili işbirliği çerçevesinde Türkiye'ye olan ahdi taahhütlerini artık yerine getiremiyecek duruma geldiği şüphe götürmez şekilde ortaya çıkmıştır. Bu itibarla, Türkiye ile A.B.D arasındaki ortak savunma ve işbirliğini düzenleyen 3. Temmuz.1969 tarihli Savunma İşbirliği Anlaşması'nın hukuki geçerlikten yoksun hale geldiğini Amerikalılara bildirdik: Bunun manası şudur: Bu anlaşma artık hukuken ölmüş bulunmaktadır. Anlaşmadaki feshi ihbar ve tasviyeye ilişkin hükümler de geçerli değildir. Esasen, Türkiye'ye askeri yardımı durdururken anlaşmanın bu hükümlerine Amerika tarafından da riayet edilmemiştir."

Gerek hükümetin karar metninden gerek zamanın Başbakanı Sayın Demirel'in açıklamalarından anlaşılacağı üzere Türkiye'deki Amerikan üs ve tesisleri sorunu hukuken bitmiştir. Bundan böyle sayın Başbakan, işe yeniden başlıyor durumdasınız. Topraklarımızda A.B.D'ne üs verme ya da vermeme kararı ile karşı karşıyasınız. Yani deyim yerinde ise, siz şimdi, bir ölçüde, Türkiye'de ilk ikili anlaşma olarak anılan 12.Temmuz. 1947 tarihli "Türkiye'ye Yapılacak Yardım Hakkında Anlasma" yı yapan, ya da daha çok, Kuzey Atlantik Antlaşmasının 3'ncü maddesine dayandırılarak 1954 yılında imzalanan ve bütün ikili anlaşmalara dayanak olan "Askeri Kolaylıklar Anlaşması"nı yapan hükümet başkanlarının durum ve sorumluluğuna benzer bir durum ve sorumluluk içinde bulunuyorsunuz.

Eskiler, "Mâni zâil oldukta memnu avdet eder" derler. Ancak durum, Ambargo kalktığı takdirde üs ve tesisler yeniden açılır diyebilecek kadar basit görünmüyor.

Üs ve tesislerle ilgili olarak, A.B.D ile Türkiye arasındaki hukuksal durumu, Bakanlar Kurulu kararı ve yaptığı basın toplantısında eski Başbakan Sayın Süleyman Demirel kuşkuya yer bırakmayacak açıklıkla ortaya koymuştur.

Üs ve tesislerle ilgili olarak Türkiye ile S.S.C.B arasındaki hukuksal durumu da zatıaliniz, kuşkuya yer bırakmıyacak açıklıkla dile getirmiş bulunuyorsunuz.

1 Temmuz 1976 tarihli Hürriyet Gazetesinin "Ecevit Rusyayı Anlatıyor" başlıklı yazısındaki konuşmalarınız aynen şöyledir:

HÜRRİYET'İN SORUSU: Sovyetler Birliği, Türkiye'deki Amerikan tesis ve üslerinin kendisi için bir tehlike oluşturabileceğini düşünüyor mu?

ECEVİT'İN YANITI: Evet, Sovyetler Birliği bu konuda oldukça DUYARLI görünüyor. Türkiye'deki Amerikan üs veya tesislerini kendine karşı yönelen ve yönelebilecek olan bir tehdit ve tehlike unsuru gibi görüyor. Üstelik Sovyetler Birliği yöneticileri bu konuda Türkiye'nin Sovyetler Birliğine bir yükümlülüğü bulunduğunu da düşünüyorlar.

HÜRRİYET: Nasıl bir yükümlülük?

ECEVİT: 1972 Nisan'ında, Erim hükümeti döneminde S.S.C.B Yüksek Şura Prezidyum Başkanı Sayın PODGORNİ Türkiye'yi ziyaret ettiği zaman, o sırada Türkiye Cumhurbaşkanı olan Sayın SUNAY la "İyi komşuluk ilişkilerinin ilkeleri hakkında" bir ortak belge imzalayıp açıklamışlardır. Giriş bölümünde, bu belgenin "İki ülkeden biri tarafından başka devletlere veya uluslararası kuruluşlara karşı girişilmiş taahhütlere hiç bir şekilde halel vermediği" belirtilmekle birlikte, belgenin altıncı ilkesinde şu hüküm yer almaktadır. "Kuvvete ve kuvvet tehdidine baş vurulmaması ve topraklarının diğer devletlere karşı saldırı ve yıkıcı faaliyetler için kullanılmasına müsaade edilmemesi"

HÜRRİYET: Sovyetler Birliği yöneticileri bu hükmü, Türkiye'de Amerikan üsleri veya tesisleri bulundurulmaması anlamında mı yorumluyorlar?

ECEVİT: Bir yandan bu ilkeye atıfta bulunuyorlar, bir yandan da, Türkiye'deki Amerikan üs veya tesislerini kendilerine karşı kullanılabilecek üs veya tesisler olarak belirtiyorlar. İkisi bir araya getirilince o yorumu yaptıkları veya yapabilecekleri anlamı çıkıyor.

HÜRRİYET: 1972 de imzalanan İlkeler Belgesi bu günkü Türk Hükümetini de bağlar mı?

ECEVİT: Belgenin ortadan kaldırılmadığı sürece, hükümetleri bağlaması doğaldır. Kaldı ki, bugünkü Türk hükümeti döneminde de S.S.C.B Bakanlar Kurulu Başkanı Sayın KOSİGİN ile Türkiye Cumhuriyeti Başbakanı Sayın DEMİREL arasında yapılan görüşmeler sonucu 29 Aralık 1975 günü yayınlanan TÜRK—SOVYET Ortak Bildirisinde, 1972 de imzalanıp yayınlanan bu "İyi Komşuluk İlkeleri" hakkındaki belgeye atıfta bulunulmuştur. Bu belgenin "İki komşu ülke arasındaki işbirliğinin gelişmesine hizmet eden ve karşılıklı anlayış içinde güçlendirilmesini sağlayan önemli bir belge" olduğu belirtilmiştir.

Bir başka deyişle, 1972 belgesi ortadan kaldırılmak şöyle dursun, o belgeye bağlılık, Demirel hükümetince de 1975 Aralık ayında altı çizilerek doğrulanmıştır. Ayrıca, Başbakan Sayın Demirel'in aynı günlerde sayın Kosigin ile birlikte gittiği İskenderun'da söylediği "S.S.C.B hududunu dostluk ve işbirliği hududu yapacağız" sözleri de, belgedeki yükümlülüğü adeta perçinlemektedir.

HÜRRİYET: Bu belgeye ve bu belgenin Sovyetler Birliğince yorumlanış biçimine rağmen kongreden ambargonun kalkması ve askeri yardımın yeniden başlaması ile ilgili yasa geçer de Türkiye'de Amerikan üs veya tesislerinin yeniden çalışmağa başlamasına izin verilirse, Sovyetler Birliğinin davranışı ne olur? Bu konuda bir izleniminiz var mı?

ECEVİT: Bu konuda Sovyetler Birliği yöneticileri düşüncelerini saklamıyorlar. Bir yerde kendilerine karşı bir üs veya tesis kuruldu mu kendileri de ona karşı bir tedbir alma gereğini duyuyorlar ve bunu bir hak olarak görüyorlar.

Bu arada şunu da hatırlatayım ki, Türkiye'de tüm Amerikan üs veya tesislerinin çalışması durdurulmuş değil. Ülkemizde iki türlü Amerikan üssü veya tesisi var. Bunlardan bir bölümü elektronik gözetleme ve değerlendirme ile ilgili. Öbür bölümü ise harekât üssü veya tesisi....... Çalışması geçici olarak durdurulmuş bulunanlar görülebildiği kadar daha çok gözetleme ve değerlendirme ile ilgili olanlar. Harekâtla ilgili İNCİRLİK ÜSSÜ veya tesisi çalışmasını sürdürüyor.

YARIN:SİYASAL BELGE

MÜCADELE GÜNLÜĞÜ

10 ŞUBAT

1965 İstanbul'da İdrofil Pamuk ve Vatka Fabrikasında çalışan 86 işçi, toplu sözleşme görüşmelerinde, ücret konusunda çıkan anlaşmazlık üzerine greve gitti. Polisle çıkan çatışmada iki işçi yaralandı.

1967 KTÜ'de 573 öğrencinin, öğretim üyesi sıkıntısını ilgililere duyurmak için düzenledikleri mitingde olaylar çıktı ve öğrenciler polisle çatıştı. Mitingde öğrenciler, "Bize karşı bir hükümeti başımızda görmek istemiyoruz" diyerek, Valiliğe yürümek istediler. Polis yürüyüşe engel olmak için iki yerde barikat kurduysa da öğrenciler barikatları aştı. Olayda yaralanan olmadı.

1969 İTÜ VE ODTÜ ÖĞRENCİLERİ 6. FİLOYU PROTESTO ETTİ

İTÜ'de toplanan öğrenciler, 6. Filonun gelişini protesto etmek için Amerikan Bankası ve Amerikalıları taşıyan bir aracın camlarını taşladılar. Öğrenciler, Taksim Anıtı önünde emperyalizme karşı savaşacaklarına dair and içtikten sonra dağılacakları sırada bir öğrenci, polis tarafından gözaltına alındı.

ODTÜ öğrencileri de, Zafer Meydanında bir Amerikan bayrağını yaktılar. "Atam bize emanet ettiğin Türkiye'de 6. Filoya yer yoktur" yazan bir çelengi de Atatürk Anıtına bıraktılar.

1978 EREĞLİ DEMİR ÇELİK'TE 15.000 İŞÇİ GREVE GİTTİ

Ereğli Demir Çelik Fabrikasında çalışan 15 bin Maden—İş üyesi işçi, toplu sözleşme görüşmelerinin çıkmaza girmesi üzerine greve başladı. Maden—İş 9. Bölge Temsilcisi Şükrü Özbayrak, anlaşma sağlanamayan maddeleri şöyle sıraladı: "Saat ücretlerine 10 lira zam, kıdem ikramiyesi, gece zammı, işsizlik teminatı ve çeşitli sosyal haklar."

CHP'li Tuna, "Baskı ve kıyım Kepez fabrikasında da uygulanıyor" dedi

ANKARA (DEMOKRAT)
KEMAL BALCI

Çanakkale CHP Milletvekili Altan Tuna, TARİŞ ve Ant-Birlik'de yaşanan faşist baskı ve kıyımların bir süredir, Çanakkale Kepez Konserve Fabrikasında da uygulanmaya çalışıldığını belirterek, "Emekçiler kuşkusuz bütün bu olup bitenlerin hesabını her düzeydeki sorumludan er-geç soracaklardır" dedi.

Demokrat muhabirine özel bir demeç veren Altan Tuna, AP azınlık hükümetinin işçi ve köylü düşmanı yüzünü bugünlerde Çanakkale Kepez Konserve Fabrikasında da sergilediğini söyledi. Tuna, Genel Müdür düzeyinde üst yönetime MHP anlayışında kişilerin getirilmesiyle toplu işçi çıkarmalar ve açığa alınmaların yoğunlaştığını ifade ederek, "Nitekim geçenlerde gazetenizin de yazdığı gibi, Genel Müdür yardımcılarından Fettah Yardımcı, işçilere yaptığı konuşmada, sendika gibi bir olayı tanımadığını açıkça söyledi ve işçileri silah çekerek tehdit etti" şeklinde konuştu.

Prefabrik İmalat Dairesi'nde 800 işçi direnişe geçti

ANKARA (DEMOKRAT)

İmar ve İskân Bakanlığına bağlı toplam 800 işçinin çalıştığı Ahşap Prefabrik İmalat Daire Başkanlığı işyerlerinde 15 gündür üretim yapılamıyor. İşçiler, 6 arkadaşlarının işine son verilmesi üzerine direnişe geçtiler.

Türk–İş'e bağlı Ağaç–İş Sendikasının örgütlü bulunduğu İmar ve İskân Bakanlığına bağlı Ahşap Prefabrik İmalat Dairesi Başkanlığına bağlı Ahşap Prefabrik İmalat Dairesi Başkanlığı işyerlerinde, bir süre önce 6 işçinin işine son verilmesi üzerine bu işyerlerinde çalışan toplam 800 işçi direnişe geçti. İmalathanelere girmeyerek 15 gündür direnişlerini sürdüren işçiler, işine son verilen işçilerin tekrar işe alınmasını ve hiçbir işçinin işine son verilmemesini istiyorlar.

Maden-İş MESS'in telgrafına cevap verdi

İSTANBUL (THA)

Türkiye Maden–İş Sendikası, Madeni Eşya Sanayi İşverenleri Sendikasının (MESS) telgrafını cevaplandırdı. Türkiye Maden–İş Sendikası Genel Yürütme Kurulu adına Murat Tokmak imzasıyla gönderilen telgrafta şöyle denildi:

"Bursa Bölge Temsilciği'mizde baştemsilciler örgütsel sorunlarımızı görüşmek üzere toplanmışlardır. Bu toplantıda kardeş Tekstil Sendikasının başlatacağı haklı grevin destekleneceği de görüşülüp kararlaştırılmıştır.

Ülkemizde işçi sınıfımızın hak ve çıkarları hangi işkolunda olursa olsun ortakdır. Tekstil grevi sendikamızca sonuna kadar desteklenecektir. Grevlerle ilgili yasanın kapsamı ve suç sayılıp sayılmayacağı bilgilerimiz içindedir. Toplantılarımıza kadar uzanmaya çalışan istihbaratçılarınızın size doğru bilgi getiremedikleri kanısında olduğumuzu bildirir, bilgi edinmenizi rica ederiz."

Çimento Müstahsilleri Birliği'ndeki grev son buldu

ANKARA (DEMOKRAT)

Çimento Müstahsilleri Birliği Araştırma ve Geliştirme Enstitüsünde Tez Büro–İş üyesi 38 işçinin 5 aydır sürdürdüğü grev, işçilerin isteklerinin yerine getirilmesiyle sona erdi.

Ankara–Eskişehir yolu üzerinde 9. kilometrede bulunan Çimento Müstahsilleri Birliğinde çalışan 38 işçi, kötü yaşam koşullarını biraz iyileştirebilmek için 5 ay direndiler ve sonunda kazandılar.

Tez Büro-İş Sendikası ile işveren arasında 5 ay önce olumsuz sonuçlanan görüşmeler, önceki gün işverenin işçilerin isteklerini kabul etmesiyle olumluya dönüştü. İşyerinde ilk yemeklerini yiyen ve avanslarını alan işçiler dün işbaşı yaptılar.

Evsan'da 30 işçinin işine son verildi

NİĞDE (DEMOKRAT)

DİSK'e bağlı bir sendikaya üye oldukları için 30 işçinin işine son verildi.

Niğde'de kurulu ağaç işkolundaki Evsan işyerinde çalışan 30 işçinin iş akitleri, DİSK'e bağlı Ağaç Sanayi İşleri Sendikası'na (ASİS) üye oldukları için işveren tarafından feshedildi.

İşveren durumundaki Evsan Şirketi Yönetim Kurulu Başkanı Hakkı Altan, işyerlerinde devrimci bir sendikanın "varlığına tahammül edemeyeceklerini" söyledi.

ALTIN FİYATI YÜKSELİP DÜŞERKEN

Kapitalist para sistemi sarsıntı içinde

İzak ATİYAS

Geçtiğimiz aylarda uluslararası ekonomide en çarpıcı gelişmelerden biri altın fiyatlarındaki korkunç artışlarla birlikte kapitalist para piyasasının geçirdiği sarsıntının büyümesi oldu. Altının 500 doların üzerine fırlamasına yol açan bu gelişme, kapitalizm tarihindeki tüm büyük mali krizlerin başlangıcında meydana gelen "çılgınlıklara" benziyor. Bu spekülatif çılgınlığın nerelere varabileceğini şimdiden kestirmek olanaksız. Ancak, şunu gözden kaçırmamak gerek: Altın fiyatlarındaki bu korkunç artış, kapitalist dünyanın derin bunalımlarının bir göstergesidir. Gelişmeler, en azından uluslararası kapitalist para piyasasının ne kadar çabuk paniğe kapılabileceğini gösteriyor.

Bilindiği gibi, II. Dünya Savaşı'ndan sonra, altına sabit bir fiyat verilmesi kararlaştırılmıştı. 1944'te toplanan Bretton Woods Konferansında, bir ons altının fiyatı 35 dolar olarak belirlenmişti. Bu kararla, hem kapitalist ülke paraları arasındaki değişimi kolaylaştırmak, hem de uluslararası ticaretin gelişmesini sağlamak amaçlanıyordu.

Bu karar, 1971'lere kadar yürüyebildi. Altının fiyatı saptanan 35 dolardan saptıkça, gelişmiş kapitalist ülkeler müdahalede bulunuyor, böylece denge yeniden sağlanabiliyordu. Sistemin planlandığı biçimde yürümesinin önemli bir koşulu daha vardı: Yabancı merkez bankalarının istemi durumunda, ABD bankalarındaki dolarlar altına çevriliyordu.

Uluslararası ticaretin boyutları genişledikçe ve dünya kapitalist sisteminde enflasyon hızını artırdıkça başka ödeme araçları bulmak zorunluluğu doğdu. ABD için iş kolaydı: Dünya pazarlarını dolarla doldurarak, hem askeri faaliyetlerini finanse edebiliyor, hem bağımlı ülkelerdeki egemenliğini güçlendirebiliyor, hem de ABD kökenli çok uluslu şirketlerin dünya üzerindeki denetimini yaygınlaştırabiliyordu.

Ancak diğer gelişmiş kapitalist ülke yönetimleri, uluslararası değişim aracı olmaktan çok bazı ABD ürünlerini almaya yarayan, doların özellikle merkez bankalarındaki aşırı birikiminden rahatsız olmaya başladılar. Gelecekte aniden çökebilecek böylesi bir sistemden hem kârlı çıkabilmek, hem de kıyamet gününe hazır olmak amacıyla ellerindeki doları altına çevirmeye yöneldiler. Buna karşın, sonuçta, 1971'de son derece çarpık bir durum ortaya çıktı: ABD dışındaki bankalarda dolar miktarı, ABD altın rezervlerinin 6 katına ulaştı.

Açıktır ki, ABD'nin istenildiğinde doları altına çevireceği taahhütü, gelişmiş kapitalist ülkeler arasındaki çelişkiler nedeniyle, boş bir laftan öteye gidemezdi. Sonunda ABD doların değerini düşürürken, altın ile doların doğrudan değişilebilirliğine de son verdiğini ilan etti.

Bu girişim IMF'nin uygulamalarına da yansıdı. Altına verilen 35 dolarlık fiyatın yerini "serbest" piyasa mekanizması aldı ve altının fiyatı 1974'de 200 dolara yükseldi. Ancak altının paranın değerini belirleyen bir araç olma özelliği devam ederken, bir yandan da fiyatının dengesiz bir biçimde artması, uluslararası para piyasasını büyük ölçüde sarsmaya başladı. Bunun üzerine IMF, 1976'da altının uluslararası ödeme aracı olma özelliğini kısıtlamaya ve sonunda yok etmeye yönelik adımlar atmaya başladı. Başka bir deyişle paranın değerinin altınla ifade edilmesi uygulamasına son vermeye yöneldi.

IMF'nin söz konusu adımları, kuşkusuz ki, ABD'nin çıkarlarıyla da uyumluydu. ABD'nin kapitalist sistem içindeki egemenliği, IMF gibi emperyalist bir kuruma da yansıyordu. Altının uluslararası piyasadan çekilmesi, diğer paraların dolara bağımlılığını artıracaktı. Gerçekten de, altın uluslararası piyasada değerini yitirme sürecine girdi.

1979'da altın yalnız sürekli değer kaybeden dolara karşı değil, tüm kapitalist ülkelerin paralarına karşı da yükselmeye başladı. IMF ve ABD ne kadar altın satmaya kalkışsa altının fiyatı o denli yükseliyordu.

Kapitalist düzeni savunan iktisatçılar, bunu tasarruf sahiplerinin spekülatif kazançlara yönelmelerine bağladı. Oysa durum başkaydı, ABD'nin altını paranın değerini belirleyen bir ürün olmaktan çıkarma stratejisi tutmamıştı. Kapitalizmin uluslararası bunalımı karşısında, mali kuruluşların dövize olan güvenleri azalırken, altının uluslararası para piyasasının "nesnel" düzenleyicisi olma özelliği artmaya başladı. Kapitalist ülkeler bunalımda ayakta kalabilmenin güvencesini bankalarındaki altın stoklarında buldular. Sonuç; uluslararası para piyasasındaki bunalımın derinleşmesi oldu.

Doların değerini sürekli yitirmesi üzerine, ABD, altın satışlarını ilk kez 1979'da serbest bıraktı.

"GENİŞLETİLMİŞ FİNANSMAN KOLAYLIĞI" ONAYLANIRSA

Türkiye ekonomisi IMF tarafından plânlanacak

ANKARA (ANKA)

Başbakanlık Müsteşarı ve DPT Müsteşar Vekili Turgut Özal'ın Washington'da IMF Yönetim Kurulu Başkanı Jacques de Larosiere ve Türkiye Masası Şefi Charles Woodward ile yaptığı görüşmelerde, Haziran ya da Temmuz ayında yürürlüğe konulması öngörülen "genişletilmiş finansman kolaylığı" düzenlemesinin ana ilkeleri belirlendi.

Türkiye'nin genişletilmiş finansman kolaylığından yararlanması, IMF Yönetim Kurulu tarafından kabul edilirse, üç yıllık bir istikrar programı hazırlanacak. Mart ayında teknik çalışmalarının başlayabileceği bildirilen bu program, Türk ekonomisinde yapısal düzenlemelerin gerçekleştirilmesine yönelecek. Buna göre, Türkiye'nin büyüme hızından para politikalarına kadar her alanda atacağı adımlar, üç yıllık bir dönem için, IMF ile birlikte belirlenecek.

Programın bir başka ilkesinin ise, dış ticaret ve ödemeler dengesinin daha da liberalleştirilerek, Türk lirasının serbestçe alınıp satılabilir olması yönünde olduğu öğrenildi. İhracat gelirlerinin yurt dışında bırakılıp kullanılabilmesi ile ihracatta tescil ve lisans uygulamasının kaldırılması, bu yönde atılan ilk adımlar olmuştu.

İhracat iznine son verilmesine tepki gösteriliyor

HABER MERKEZİ

İhracatta tescil ve lisans uygulamalarına son verilmesi yönündeki hazırlıkların tepkiyle karşılandığı bildirildi. Bu konuda İstanbul'da Ticaret Bakanı Halil Başol ile bir toplantı yapıldığı ve Türkiye'nin mevcut koşullarında böyle bir karara gerek olmadığı belirtildi.

Öte yandan, İzmirli ihracatçılar, uygulanan tescil sisteminin kaldırılması ve fon kesintilerini protesto için dışsatımları durdurdular. Olay, İzmir İhracatçı Birliklerince de doğrulandı. İhracatçılar, eylemlerinin zorunlu olduğunu belirterek, şunları söylediler: "İhracatta tescillerin kaldırılarak her isteyenin dışsatım alanında boy göstermesi, ülke ekonomisine büyük zarar getirecektir. Dışalıcılar karşısında durabilmek ve istikrarlı ihracat yapabilmek için tescil sistemi gereklidir."

Servetlerin yurt dışına kaçırılması kolaylaştırıldı

EKONOMİ SERVİSİ

Demirel hükümetinin aldığı son ekonomik önlemlerle ihracatçılara elde ettikleri dövizi yurt dışında tutma olanağı sağlandı. Getirilen yeni uygulama ile ihracatçılar toplam ihracatlarının yüzde 5'i veya 40.000 dolara kadar olan ihracatın tümü kadar dövizi yurda getirme zorunluluğundan kurtulmaktadırlar.

Türkiye'de son yıllarda had safhaya varan döviz darboğazında bile sanayi burjuvazisinin bir bölümü üretim için gereken ithalatı kolayca yapabilmişti. Bazı sanayiciler döviz transferi için bir yandan Merkez Bankası'na başvururken, transferlerin yapılamadığı zamanlarda bile yurt dışında tuttukları dövizlerini kullanarak gerekli ithalatı gerçekleştirmişlerdi. Döviz darboğazının gelecekte de süreceği gözönüne alındığında, bu uygulamanın sanayicilerin bir bölümü için bir ithalat güvencesi sağladığı ortaya çıkmaktadır. Bu durumda özel kesimin ihracattan sağlayacağı dövizlerin tümü sanayi burjuvazisinin kullanımına verilmektedir. İhracatın yüzde 84'ünün özel kesim tarafından gerçekleştirildiği gözönüne alındığında sonuçta Merkez Bankası'na gelecek dövizler giderek azalacak ve KİT'lerin yatırımları duracaktır. KİT'lerin gelişiminin engellenmesi ile tüm fonlar sanayicilerce kullanılabilecektir.

Böylece son ekonomik önlemlerle gerçekte ihracata yönelik sanayi teşvik edilmek istenmektedir. Hükümet, ihracatı teşvik eden bu önlemlerle, ihracata dayalı bir ekonomi modeline geçişin hazırlıklarını yapmaktadır.

ORTAK PAZAR'LA OLAN İLİŞKİLER KONUSUNDA, KUŞÇULU VE YAZAR GÖRÜŞLERİNİ AÇIKLADI

AET'ye tam üyelik için girişimler, sanayicilerce olumlu bulundu

ANKARA (ANKA)

Dışişleri Bakanı Hayrettin Erkmen'in Brüksel'de düzenlediği basın toplantısında açıkladığı "1980'e dek AET'ye tam üyelik için resmen başvurulacağı" yolundaki kararı, sanayicilerce "olumlu" bir karar olarak nitelendirildi.

Bu konuda görüşlerini açıklayan Türkiye Odalar Birliği Başkanı Mehmet Yazar, hedefin topluluğa tam üye olarak katılmak olduğunu belirterek şöyle dedi:

"Yirmi yıllık topluluk uygulaması, sanayileri nisbeten zayıf sayılan ülkelerin, bu alanda çok kısa bir sürede büyük atılımlar yaptıklarını ortaya koymuştur. Sorun, Türkiye'nin AET ve hatta tüm Batı dünyası ile ilişkilerinin geleceğini yakından ilgilendirmektedir." Topluluğun bu alanda yeterli hukuki garanti verme olanağının olmadığını belirten Yazar, bu nedenle vakit kaybedilmeden Ocak 1981'den önce Türkiye'nin topluluğa üyelik müzakerelerinin açılması için gerekli müracaatın yapılmasının zorunlu olduğunu söyledi.

Öte yandan, bu konudaki görüşlerini bildiren İstanbul Ticaret Odası Başkanı Nuh Kuşçulu ise, kararı "yerinde bir karar" olarak niteledi. Türkiye'nin tam üyelik talebine verilecek cevabın, ilişkilerin gerçek niteliğini ortaya koyacağını belirten Kuşçulu, böyle bir girişimin ekonomik sorunların çözümü için olumsuz bir yanının bulunmayacağını öne sürerek, tam üyelik talebinin Ankara Anlaşmasının nihai hedefine varan yolun açık tutulmasının sağlanacağını ve topluluk organlarında veto hakkı dahil, Türkiye yararına olan girişimlerin engellenmesinin önlenmiş olacağını söyledi. Kuşçulu bu konuda şöyle dedi:

"Ayrıca, topluluk nezninde hem ekonomik, hem de politik temsil haklarımız güvence altına alınmış olacaktır. AET ile ilişkilerimizin temelini teşkil eden işçilerin serbest dolaşımı, Katma Protokolun öngördüğü tarım ürünlerine topluluk içi rejimin giderek uygulanmasına olanak verecek anlaşmanın yapılması, tekstil ihracına konan sözde hukuki kısıtlamalarla yaratılan fiili engellerin kaldırılması; kazanılmış bir hak olan ihraç mallarımızın engellenmeden sürülebilmesi olanağı doğacaktır."

Tiyanşan: Devalüasyon ciddi ve gerekli bir müdahaledir

ANKARA (THA)

Türkiye Esnaf ve Sanatkarlar Konfederasyonu Genel Başkanı Hüsamettin Tiyanşan, hükümetin en son aldığı ekonomik önlemler ile devalüasyonu "ciddi ve gerekli bir müdahale" olarak niteledi.

Hükümetin aldığı kararların başarısının her şeyden önce siyasi istikrara bağlı bulunduğunu belirten Tiyanşan şu görüşlere yer verdi:

"İstikrar programına uygun olarak çıkarılacak yasaların bir an evvel görüşülmesinde parlamentomuza ve siyasi partilerimize önemli görevler düşmektedir."

YAKLAŞIM

Keramet Özal'da mı, yoksa...?

Yılmaz DOĞAN

Demirel Hükümetinin kuruluşundan bu yana, en çok sözü edilen karar odaklarından birisi Başbakanlık Müsteşarlığı; en çok sözü edilen kişilerden birisi de bu Müsteşarlığı –ayrıca DPT Müsteşar Vekilliğini– yürüten zat: Turgut Özal. Adı geçen zatın MESS Genel Başkanı, TÜSİAD Yüksek İstişare Kurulu üyesi, sanayici olmak gibi özellikleri, hakkında çeşitli "tevatürlere" neden oluyor. Çünkü, zat-ı muhterem, sözcüğün tam anlamıyla tekelci sermayenin sorunlarına "tercüman" olmuştur. IMF'yi bile "şoke" eden devalüasyon kararında, KİT ürünlerine yapılan zamlarda ve yine tekelci sermaye lehine alınan tüm ekonomik kararlarda bu zatın etkinliği tartışılmıyor. Şimdi de emperyalist kuruluşlara "Yaptık, iyi oldu mu?" diye sormaya ve kredi dilenmeye çıkmıştır kendileri.

Konumundan ötürü kimileri "gölge başbakan", kimileri ize "Özal sektör" diye adlandırmaktadırlar, Özal'ı. Kanımızca Özal'ın kişiliği üzerinde bu denli durmak hem anlamsız, hem de ayrıntılar içinde kaybolarak asıl öğeleri gözden kaçırma tehlikesini içeriyor. Başbakanlık ve DPT müsteşarlıkları gibi önemli konumlara Özal değil de, daha başka kişi veya meslekten bürokratlar da getirilebilirdi. Özal'ın tercih nedeni zat-ı muhteremin, eski bir bürokrat olarak hem bürokratik işleyişi iyi bilmesi, hem de sermaye kesiminin rahatsızlıkları hakkında geniş bilgiye sahip olmasıdır. Yani, sözü edilen konumlara Özal değil de, bir başkası getirilseydi farklı şeyler mi olurdu? Kanımızca, hayır. Tanrı korusun (!) Sayın Özal'ın başına bir şey gelse bu rolü üstlenecek artist mi yoktur?

Asıl gözden kaçırılmaması gereken nokta, devlet aygıtının "yürütme kolu"nda önemli "yetki tekelleşmesi"ne gidildiğidir. Burjuva devlet aygıtının yasama–yürütme–yargı erklerinden oluşan yapısında, kapitalizmin tekelci aşamasına geçişle birlikte yürütme, yetki dağılımında diğerleri aleyhine ağırlık kazanmaya başlamıştır.

Bu gelişimin sonucu, "denetim" işlevini yüklenmiş olan yasama organı parlamento, giderek işlevsizleşmiştir. Yürütme organı ise giderek yetkileri kendisinde toplayıp, denetlenmez bir güç olarak varlık bulmuştur. Bunun anlamı, karar alma sürecinin daha anti–demokratik bir yapıya dönüşmesidir.

Aynı süreç, Türkiye'deki devlet yapısı için de söz konusudur. Demirel hükümetiyle birlikte ortaya çıkan gelişme ise, bizzat yürütme organı içinde yetkilerin belli bir odakta –Başbakanlık Müsteşarlığında– tekelleşmesidir. Çeşitli bakanlara ve onlara bağlı alt–kurumlara ait önemli yetkiler, çıkarılan kararnamelerle Başbakanlık Müsteşarlığında merkezileşmiştir. Büyük önemlere sahip yetkilerin devralındığı kurumlar ve konuları şunlardır:

1) Ticaret, Maliye, Sanayi ve Teknoloji Bakanlıkları ile DPT'ce sürdürülen yabancı sermaye ve teşvik uygulamalarına ilişkin değerlendirme, teşvik, gayri maddi haklar, tescil, denetim gibi yetkiler, bu kurumlardan alınarak Başbakanlık Müsteşarlığının başkanlığında oluşturulan "Yabancı Sermaye ve Teşvik Uygulama Kurulu"na verilmiştir.

2) Dış ticaret rejimi ile kotaların esaslarını saptamak, emperyalizmle olan ilişkilerde koordinasyonu sağlamak, önemli projelerin koordinasyonunu sağlamak ve Yüksek Planlama Kurulu'na "önerilerde" –siz bunu emirlerde diye okuyun– bulunmak üzere Başbakanlık Müsteşarlığı başkanlığında bir "Koordinasyon Kurulu" kurulmuştur.

3) Merkez Bankası'nın para ve kredi konularındaki yetkilerine elkonularak, "Para ve Kredi Kurulu" adı altında Başbakanlık Müsteşarlığı başkanlığında oluşturulan bir organ, bu işlevi yüklenmiştir.

Görüldüğü gibi, devralınan yetkiler, sisteme ilişkin en önemli kararların alınmasını sağlayan nitelikteki yetkilerdir. Bu yetkiler neden söz konusu Bakanlık ve kuruluslar-

(Devamı 7. Şayfada)

KARADENİZ'İN KIYICIĞINDAN

Hep kardeşiz

Rıfat ILGAZ

Bir karında dokuzay on gün barınanlara eskiden "Karındaş" adı verilirmiş... Kızsa kız karındaş, erkekse oğlan karındaş.... Bu Karındaş, yayan yapıldak Anadolu'yu dolaşırken önce kardaşlaşmış yolu İstanbul'dan yana düşüncede tüm "Kardeş" olup çıkmış.

Aynı batından (karından) gelenlere, babaları kim olursa olsun ikinizde karındaşsınız desek anlamazlar da, Erbakan Hoca'nın ağzıyla, "Her ikiniz de din kardeşisiniz!" dedik mi, "Evet ,öyleyiz!" diye bize hak verirler, hocamız, herkesin "Kardeş"ini takım tezgahına yatırıp tornadan geçirdikten sonra "Din Kardişi" yapıp Afganistan'a yollaya dursun, düşman kardişi Süleyman Bey IMF izin vermezse kendi öz kardeşini helaya bile yollayamaz. Bundan kelli!..

Babasına, anasına bakarak kardeşin özü üveyi olduğu gibi beslenme söz konusu olunca da sütlüsü şekerlisi, kanlısı canlısı da olabilir.

"A şeker kardişim, neden bu zamlardan sonra hala Süleyman Bey'i tutuyorsun, bal tutan parmağını yalar da ondan mı? "diye sorabilirsiniz Erbakan Hoca'ya. Yoksa her parmağını yalayanı bal tutmaz da, makam arabası tutar? Buna belki de Rüfailer karışır!.." deyip susacaktır sayın Hocamız.

İş din kardeşliğine dayandı mı gelir gerisi... Mezhep Kardeşi gelir, Nursicisi gelir, Süleymancısı gelir... Ülkü kardeşi bile gelir...

Daha insan kardeşlerine küsüp de Aşiyan'a çekilmeden önce bizim Tevfik Fikret de kardeşcilerdenmiş.

"Cankardeşi, kan kardeşi, şan kardeşiyiz biz!" diyerek fazladan bir de "Şan Kardeşi" türü eklemiş kardeş kervanına! insan olmamız yetmezmiş gibi... Ne olmuş sonra, Serveti Fünuncu kardeşlerden Hüseyin Cahit bile kalmamış ortada, araya İttihatçılık girince kardeşe kardeş deyen şairden korkulmaz da durup dururken "KARDAŞ!" ya da "GARDAŞ" dedi mi, hiç durma orda! Bir oyun edecektir sana... Aynı ağızla bir de "BACI!" demeğe kalkışırsa, kaçır bacını! Mutlaka onun başına bir felaket gelecektir. Çünkü, bacı "Gardaş" ın dişisidir.

Kardeşin daha da tehlikelisi vardır: Sınır tanımayan kardeşlik... Bir örnek de ondan verelim:

"Ben Kore'de şehit düşen kardeşim için mevlut okutan, matem tutan Moğol Türkleri, Kazan Türkleri gibi türklere özkardeşim diyemeyeceğim de, Karadeniz sahillerinde Rum Pontus krallığının bir kırıntısı olan Lazlar a, Doğu Anadolu'da oturan Kürt'lere, Hatay ve Anadolu'daki Fellah'lara, eski Adapazarı'nda, İzmit havalisindeki Çerkez'lere mi Kardeşim diyeceğim?" Görüyor musunuz, eski Turancı Hacı Başbuğ'u siz? Bu listeye göre milli hudutlar içinde,-özü bir yana-bir tek üvey kardeş bile bulmak çok zor olacak! Gerçek kardeşi ancak Moğolistan, Kazakistan'dan ısmarlamamız gerekecek, tas numarası vererek.... Yani kafatası çapına göre... Hele saldırgan sürülerine Sakarya'da karşı koyan bizim Karadenizliler hiç görünmesinler gözüne. Bu Başbuğ 1919 larda çıkacaktı, bize Pontuslu olduğumuzu anımsatacaktı da boşuna dikilmeyecektik Yunan'lı kardeşlerimizin karşısına... Öyle ya "Kırıntı" da olsak Pontus Krallığının döküntüleri sayılırdık... Kardeş kardeşe el mi kaldırırdı!

Bu arada Başbuğa da bir yanlışlık yaptığını anımsatalım. Eğer Kore'de savaşanlar kardeşse... bunları Kore'ye gönderen kimdi? Menderes değil mi? Peki, ya 27 Mayıs! Demek o yılların üniversitelileri çok haklı "Kardeş Kardeşi vurur mu? " diye Osmanpaşa marşını söyleyip dururlardı. Bir İstanbul'un Fethi bayramında Erbakan Hoca'nin Akıncılarına ne dediğini de anımsayalım bu arada:

"Gençler, herbiriniz birer Mehmetsiniz!" Yani Fatih Sultan Mehmet.. Herbiri Mehmet olunca tüm akıncı Mehmetler de kardeş olmazlar mı? Yani birer din kardeşi... Bu kadar Mehmet dururken boşuna dinliyoruz Rauf Denktaş'ın Kipriyanu öykülerini!... Hep suç Ecevit'te. Kıbrıs'ı somun gibi böldü ortasından, tümünü ekmek torbasına atmak dururken...

Erbakan'ın Mehmet'leri varsa bizim Karadenizlilerin de Recepleri var. Nasıl Mehmetler din kardeşiyse Recepler de öyle.. Receplerden biri şöyle yüksekçe bir yere çıkıp da: "Uy din gareşlerum, memleket tam yüz gün sonra cennet olacak! Hepinuz cennete gidecesunuz!..." diye ufaktan sallamaya başladı mı, bizim hemşeriler hep bi ağızdan bağırırlar: "Atma Recep, din gardeşiyuuuz!"

" Bu dolar ayarlamasından sonra bütün fabrikalar çalışacak!"

"Atma Recep din gardeşiyuuz!"

"Traktörler, kamyonlar, özel arabalar, genel arabalar yürüyecek!.."

"Atmaaaaa!..."

"Felç olmuş sanayi üretken olacak!."

"Receeeep!.."

"Cenabu Allah'tan Niyaz ediyorum!"

"Din kardeşiyiiiiiiz!..."

"Baş vurduğumuz tedbirlerle Alamanyayı değil, böyyük Türkiye'yi gurtaracaaaaaaz!.."

"Atma Receeeeep!.."

"Eğer ülke iyi idare edilseydi bu tedbirler alınır mıydı?"

"Alınmazdııı!...Yaşa bizim Recep.."

"Hep din gardeşi değil miyiz?.."

"Din gardeşiyiz Receeeeep!.."

(Devamı 7. Sayfada)

Samsun Terme'de ÜGD binası basılarak tahrip edildi

* Terme Pazaryeri'nde faşistlerle devrimciler arasında çıkan çatışmada sağ görüşlü Resul Şahin ile Niyazi Zorba adlı devrimci öldü. Vali Karasarlıoğlu çatışmadan sonra devrimcilerin Terme Ülkücü Gençlik Derneğini bastıklarını, ve baskın sırasında binada bulunan faşistlerden Mustafa Uysal'ın kendisini üçüncü kattan atarak yaralandığını belirtti. Olaylardan sonra Vilayet binasında Vali başkanlığında asayiş sorunlarıyla ilgili bir toplantı yapıldığı da açıklandı.

ANKARA KEÇİÖREN'DE MEYDANA GELEN ÇATIŞMADA BİR KİŞİ ÖLDÜ

* Keçiören semtinde dün faşistlerle devrimciler arasında çıkan silahlı çatışmada Saim Gürbül adlı sağ görüşlü kişi öldü, Rıza Güze de yaralandı. Keçiören Pazaryeri'nde önceki gün saat 17.00 sıralarında faşistlerle devrimciler arasında silahlı çatışma çıktı. Çatışma sırasında 3 kurşunla ağır yaralanan Ayaz hastaneye kaldırılırken yolda öldü, Rıza Güze adlı kişi de bacağından hafif şekilde yaralandı.

* İtfaiye meydanında iki grup arasında çıkan çatışma sonucu Ömer Küçükkahraman adlı bir kişi ağır yaralandı.

* Gima'nın Küçükesat, Ulubey, Aşağıayrancı ve Yeni Karamürsel mağazası Kızılay şubeleri bir grup tarafından basılarak, içerdeki mallar halka dağıtıldı. Yeni Karamürsel mağazasının Kızılay'daki şubesinin basılması sırasında binaya "Bunların parasını Demirel ödesin" yazılı bir pankart asıldığı, ve zamları kınayan sloganlar atıldığı öğrenildi.

* Kayaş Üreyil Ortaokulu civarında güvenlik kuvvetleri kömürlüğe saklanmaya çalışan üç faşistin üzerinde 2 tabanca buldular. Sözkonusu üç kişi olaydan sonra verdikleri ifadede saldırı hazırlığı içinde bulunduklarını söylediler.

İSTANBUL'DA BANLİYÖ TRENİNDE SAĞ GÖRÜŞLÜ ÜÇ TEKEL İŞÇİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

* Haydarpaşa Pendik arasında çalışan 2168 sayılı trene Maltepe'den binen 3 kişi Rahmanlar durağını geçtikten sonra vagondaki yolcuları yere yatırdıktan sonra Tekel işçisi oldukları bildirilen 3 kişiyi silahla kurşunlayarak öldürdüler. Yetkililerden edinilen bilgiye göre İsmail Başar, Aden Tomay ve Mehmet Gürün'ün sağ görüşlü oldukları ve Tekel Cevizli fabrikasında çalıştıkları öğrenildi. Olayın olduğu vagonda 20'ye yakın boş kovanın bulunduğu, olayla ilgili olarak hiç kimsenin yakalanamadığı belirtildi.

* Zeytinburnu'nda öldürülen Ömer Karaca'nın sol görüşlü olduğu ve faşistler tarafından öldürüldüğü açıklandı.

* Yedikule polis karakoluna yapılan silahlı baskında çıkan çatışma sonucu bir polis memuru öldü, iki polis memuru da yaralandı. Silahlı kişilerin olaydan sonra kaçtıkları bildirildi.

Olayda ölen polisin adının Sabahattin Öz, yaralı polislerin ise Abdullah Akar, Orhan Diken ve Erdoğan Çağlayan olduğu açıklandı.

AĞRI MHP ESKİ İL BAŞKANI İSA ERASLAN ÖLDÜRÜLDÜ

* Sinema caddesinde evine, gitmekte olan MHP eski İl Başkanı İsa Eraslan silahlı üç kişinin açtığı ateş sonucu vurularak öldü. Olayla ilgili soruşturmanın sürdürüldüğü bildirildi.

BASKİL İLÇESİ CUMHURİYET SAVCI YARDIMCISI MUTLU AĞIR YARALANDI

* Elazığ'ın Baskil ilçesi Cumhuriyet Savcı Yardımcısı Ahmet Mutlu Hastane caddesinde üç kişinin açtığı ateş sonucu ağır yaralanarak tedavi altına alındı. Mutlu'nun sağlık durumunun iyiye gittiği öğrenildi.

ERZURUM'DA ELEKTRİK TRAFOSUNA PATLAYICI MADDE ATILDI

* Üçkümbetler semtinde bulunan elektrik trafosuna patlayıcı madde atılması sonucu bazı semtlerin elektriksiz kaldığı bildirildi.

TARSUSTA FAŞİSTLER BİR POLİSİ ÖLDÜRDÜLER

* Tarsus'ta devriye görevi yapmakta olan trafik polisleri ile bir otomobilde bulunan 6 kişi arasında çıkan çatışmada Aziz Koz adındaki polis memuru öldürüldü, Necip Tütüncü adındaki polis memuru da ağır yaralandı. Saldırganlardan ikisinin yakalandığı, dördünün ise kaçtığı bildirildi.

Mersin Emniyet Müdürü Mustafa Erdoğdu, otomobilde yapılan aramada otomatik bir silah ile bir de tabanca ele geçirildiğini bildirdi ve sanıkların amaçlarının Paktaş Fabrikası işçi servis otobüsünü taramak olduğunu söyledi. Emniyet Müdürü sanıkların içinde bulundukları otomobilin MİSK Adana Bölge temsilciliğine ait olduğunu da belirtti.Olayda yakalanan iki kişiden birisinin adının Mehmet Özergil olduğu ve MİSK'e üye bulunduğu açıklandı.

Tarsus Emniyet Amiri Öztürk Şimşek'in verdiği bilgiye göre Tarfik Polisi Aziz Koş'un öldürülmesinden sonra yakalanan faşistlerden Mehmet Ödergil ile Kazım Avşar'ın ifadelerinin değerlendirilmesi üzerine bir köyde yapılan operasyonda biri sten olmak üzere 7 adet silah ele geçirildi. Yakalanan silahların faşistlere ait olduğu bildirildi

* Tarsus TOK otobüs garajı ve çevresinde üstlenen faşistlerin, polisin gözü önünde yolculara saldırarak sorguya çektikleri, bıyıklarını kestikleri ve esnaflardan haraç aldıkları bildirildi. Yöre halkı faşistlerin baskısı nedeniyle otobüslere binmekten çekindiklerini belirterek olayların daha da büyümemesi için yetkililerden önlem almalarını istedi.

ESKİŞEHİR'DE DE BİR KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

* Eskişehir'in Sütlüce Mahallesinde bir kişi henüz belirlenemeyen bir nedenle başına sopa ile vurularak öldürüldü. Emniyet Müdürlüğü yetkililerinden alınan bilgiye göre, Sütlüce Mahallesi Girgin Sokaktaki evine gitmekte olan Recep Gerçi bir kişinin saldırısına uğradı. Saldırıda Recep Gerçi başına vurulan sopa darbeleri ile olay yerinde öldü.

* Bağlar caddesinde yürüyüş yaptıkları iddiasıyla gözaltına alınan sol görüşlü 9 kişiden 5'inin tutuklandığı öğrenildi.

Devrimci işçi Şahismail Dünya'nın cenazesi kızakla çekilirken.

Devrimci işçi Şahismail'in cenazesi doğduğu köye kızakla götürüldü

ŞAHİSMAİL BİR SÜRE ÖNCE ÇALIŞTIĞI İSKENDERUN DEMİR ÇELİK'TE FAŞİSTLERCE KATLEDİLMİŞTİ

İskenderun'da bir süre önce faşistlerce katledilen devrimci işçi Şahismail Dünya Tunceli'nin Mazgirt ilçesine bağlı Lödek köyünde düzenlenen bir törenle toprağa verildi.

İskenderun Demir Çelik'te işçi olarak çalışmakta iken 31 Ocak günü evinden işine giderken kurşunlanan, sonra da taş ve sopalarla dövülerek öldürülen Şahismail Dünya'nın cenazesi otobüsle Seyitli Köprüsü'ne getirildi. Bir süre de pikapla taşınan cenaze, daha sonra köylülerce kızakla Lödek köyüne taşındı.

Şahismail Dünya 2 Şubat 1980 günü 600 kişinin katıldığı bir törenle toprağa verildi. Mezarı başında yapılan konuşmalarda Şahismail'in devrimci kişiliği anlatıldı ve zaman zaman "İsmailler Ölmez", "Kanın yerde kalmayacak" şeklinde sloganlar söylendi. Cenaze toprağa verildikten sonra törene katılanlar devrim andı içti ve dağıldılar.

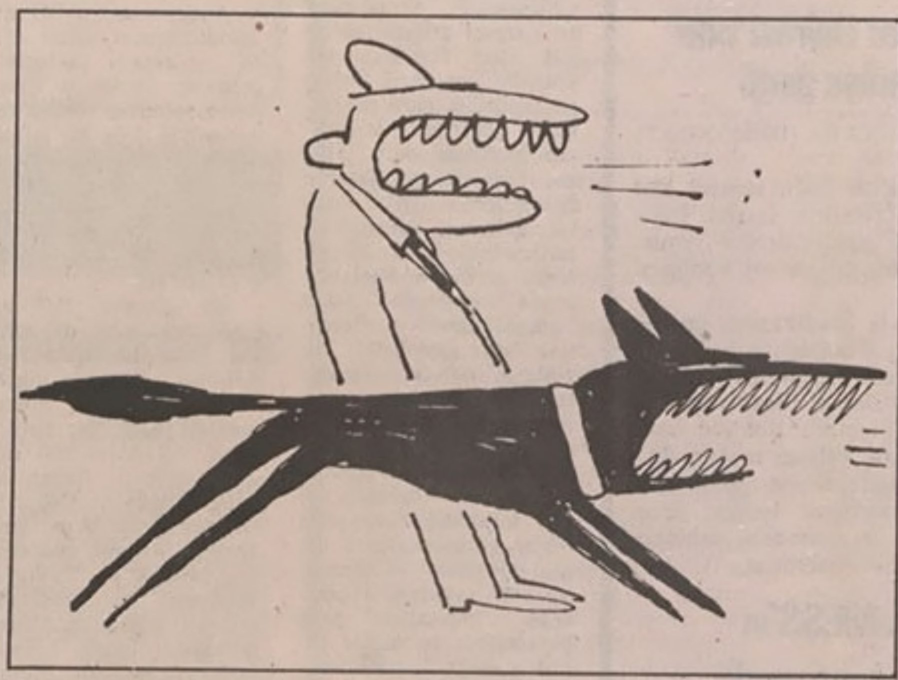
GÖÇE ZORLANAN YOZGAT — FAŞİST İŞGAL ALTINDAKİ KENTLER

Yaşar GÖREN

Eski vali, Yozgat olayları için ne diyor?

(6)

● YOZGAT'IN FAŞİSTLERİ SADECE KENDİ İLLERİNDE TERÖR ESTİRMİYORLAR. DİĞER İLLERE DE TERÖRİST İHRAÇ EDİYORLAR. BU İLLERİN BAŞINDA ADANA VE HATAY GELİYOR.

Yozgat'taki olayların gelişimi ile ilgili olarak bilgi almak için eski vali Vahit Heper'i İdareciler Derneğinde bulduk. Vahit Rüştü Heper olayların gelişiminde kendisinin olumsuz bir rol oynadığına inanmıyor. Tam tersine, dengeyi sağladığını ve Yozgat'ta kan akmasına engel olduğunu düşünüyor.

Heper "Ben devletin valisiyim. Benim için, olay çıkaranın kimliği önemli değil" diyor ve uygulamasının nelere yol açtığını henüz anlamak istemiyor. Yozgat eski valisi Vahit Rüştü Heper sorularımızı şöyle yanıtladı;

DEMOKRAT:
Efendim, Yozgat'ın genelinde, patlamaya hazır bir kent olduğu belli oluyor. CHP döneminde Kazankaya'da bir kahve araması olmuş. Kaymakam, üzerinde silah çıkan sanıkları serbest bırakmış.Bu olay nasıl oldu?

VALİ HEPER:
(Gülerek) Vallaha bu etkili kişi belediye başkanı idi Herhalde oydu Bu etkili kişi ile yapılan görüşmeden sonra adı geçen sanıklar komutana teslim olmuşlar. Komutan da onları tek başına teslim alıp geldi yani.

DEMOKRAT:
O zaman da tedbir alınsaydı, daha sonra meydana gelen ve dört kişinin ölümüyle biten olaylar önlenebilir miydi? Biliyorsunuz, sol görüşlü kişilerin oturduğu mahalleler bazen haftalarca aranıyor. Kazankaya'da oturan kişilerin evleri niçin bir kez olsun aranmadı?

VALİ HEPER:
Bu Kazankaya Allahın cezası bir yerdir. Olmadı işte...

DEMOKRAT:
Kazankaya olaylarının oluş sebebi?

VALİ HEPER:
Bence olay zaten ekonomiktir. Öğretmen İskender Şenol burada bir kooperatif kurmaya çalışıyordu. Bundan çıkarları zedelenenler olacaktı. Kazankaya olaylarının temelinde bunun rolü var.

DEMOKRAT:
Alpaslan Alpaslan, Yozgat Cezaevinden kaçırıldı. Cezaevi hakkındaki görüşünüz?

VALİ HEPER:
Yozgat Cezaevi Allahın cezası bir yerdir. Elini vuran dışarı çıkar.

Zaten ben Alpaslan Alaslan'ın niçin oraya getirildiğini anlıyamadım. Her isteyen bu cezaevinden kaçabilir. Gayrı mazbut, harap bir yerdir. Ancak güçlü bir dış koruma ile kaçışlar önlenebilir. Bu konuda Adalet Bakanlığı müfettişlerinin, "Bu cezaevinde mahkûm barınamaz" diye bir raporu da var. Geçmişte de benim çok güçlü bir dış koruma kurmam sayesinde bu cezaevinde kaçma şeklinde bir olay olmadı.

DEMOKRAT:
Teşekkür ederiz....

MİLİTAN İHRACI

Yozgat'ın faşistleri sadece kendi illerinde terör estirmiyorlar, diğer illere de terörist ihraç ediyorlar. Bu arada en fazla faşist ihraç edilen kentler arasında Adana ve Hatay geliyor. Daha önce Hatay'la ilgili olarak yazdıklarımızda size oradaki faşist terörün elebaşılarından (İlo) lakablı bir kişiden bahsetmiştik. Yozgat'taki terörün önde gelen isimlerinden birinin lâkabı da (İlo). Bu arada Yozgat'ta terörü yaratanlardan bir kısmı, bugün Yozgat'ta değil. Adana ve Hatay'da terörist eğitmek gayesiyle büyük bir olasılıkla bu kentlerdeler. Ayrıca Merkez Yetiştirme Yurdunda kayıp olan büyük yaş grubundan (15-18 yaşları arasında) 40 çocuğun nerede oldukları da ilginç bir soru olarak ortada duruyor.

Yozgat, dramını yaşamaya devam edecek.

Yozgat il merkezi, Sorgun, Yerköy, Kazankaya, faşist işgal altında bugün. Ama bilinmeli ki, Yozgat bu yerleşim merkezlerinden ibaret değil. Bu işgale karşı, direnenler de var Yozgat'ta. Çayıralan direniyor, Bahadınlı direniyor. Yozgat'ın birçok köyü, direniyor. Yozgat'ın içinde bile her türlü baskıya ölüm tehdidine karşı direnme kararında olanlar var.

Faşist baskı ve terör, insanların bir kısmını yıldırmış ama bir kısmını da kesinlikle direnmeye itmiş. Faşistler ise şimdi de saldırılarını MSP'lilere yöneltme eğiliminde. Daha sonra sıra AP'ye de gelecek. Gerçi AP'liler buna inanmıyorlar ama, faşistlerin önünde ilericiler, devrimciler ve aleviler kalmayınca bu kuvvet kesinlikle kendilerine yönlenecek ve Yozgat dramını yaşamaya devam edecek.

BİTTİ

KULLANILMAMIŞ FİLMLER, KULLANILMIŞ FİLMLERLE DEĞİŞTİRİLMİŞ

Yeşilköy Gümrüğünde 1 milyonluk yolsuzluk saptandı

HABER MERKEZİ

Yeşilköy gümrüğünde piyasa değeri bir milyon liraya yaklaşan altmışbeş kutu kullanılmamış filmin kullanılmış filmle değiştirildiği saptandı.

Değişik zamanlarda İstanbul Yeşilköy Gümrüğüne getirilerek, depolara alınan filmlerin el altından değiştirildiği saptanarak gerekli incelemenin yapılması için kovuşturma açıldı ve olaya Gümrük Bakanlığı müfettişleri el koydu.

YOLSUZLUK NASIL MEYDANA ÇIKARILDI

Değişik zamanlarda Yeşilköy gümrüğüne getirilen 65 kutu ham film gümrüklerinin ödenmesi için gümrük deposuna alınmıştır. Sahipleri tarafından süresi içinde çekilmeyen filmlerin gümrüklerce satış hakkı doğdu.

Bu arada Yeşilköy gümrüğündeki 65 kutu ham filmin, Kültür Bakanlığı Film Dairesi'ne kullanılmak üzere devredilmesi kararlaştırıldı ve her türlü işlem tamamlanarak filmlerin gümrükten çekilmesine geçildi.

Atatürk Kültür Merkezi film dairesi yönetmeni Okan Öner, önceki gün beraberinde bir komisyonla birlikte Yeşilköy'e giderek filmleri çekmek için gerekli başvuruda bulundu. İşlemler tamamlandı ve Kültür Bakanlığı temsilcileri filmleri çekmek için gereken 86 bin lirayı vezneye yatırarak altmışbeş kutu filmi depodan teslim aldılar. Bu sırada komisyon başkanı Okan Öner film kutularının hafifliğinden kuşkulanarak ambalajların açılmasını ve saptama yapılmasını istedi.

Bunun üzerine Gümrük Müdürlüğü yetkililerinin önünde karanlık odada açılan film kutularının içinden Türkiye'deki yerli filmlerin laboratuvar kopyaları çıktı.

Gümrük deposunda ham filmlerin, kullanılmış filmlerle değiştirildiği saptanarak tutanak hazırlandı ve kutular mühürlendi. Yeşilköy Gümrük Müdürü, bu yolsuzlukla ilgili olarak Bakanlığa başvurdu ve bu başvuru üzerine Bakanlık yetkilileri olaya el koydular.

OKAN ÖNER NE DEDİ

Öte yandan Gümrük yetkilileri olayı örtbas etmek için çaba harcarken bilgisine başvurduğumuz Atatürk Kültür Merkezi Sinema Dairesi Müdürü Okan Öner şu bilgiyi verdi:

"Bakanlığımızın gümrüklerden almayı kararlaştırdığı altmışbeş kutu ham filmi teslim almak için Yeşilköy gümrüğüne başvurduk. Ağızları orijinal bantlarla kapalı olan filmleri teslim aldığımız sırada, kutuların içindeki boşluktan bir raslantı sonucu kuşkulanarak saptama yapılmasını istedik. Kutular açıldığında gördük ki, ham filmler, yerli filmlerimizin hiçbir işe yaramaz laboratuvar kopyalarıyla değiştirilmişti. Filmlerin yaklaşık piyasa değeri bir milyon lira civarındadır. Bu nedenle kutuları tekrar gümrüğe teslim ettik. Gümrük filmlerin ne zaman geldiğini ve kim tarafından teslim alındığını araştırmaya başladı. "Eğer küçük bir dalgınlıkla bu filmleri gümrükten çekseydik, büyük bir şaibe altında kalacaktık."

DİĞER GÜMRÜKLERDE

İlgililer, Edirne gümrük depolarında da büyük miktarda ham film kutusu bulunduğunu belirterek, Bakanlığın bu konuda da bir araştırmaya yöneleceğini bildirdiler.

MOLLALAR, İSLAMCI ÖĞRENCİLER VE SOL YENİ BAŞKAN'DAN HOŞNUT DEĞİL

Beni Sadr konumunu güçlendiriyor

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Geçtiğimiz ayın sonunda yapılan ve maliye bakanı Abdülhasan Beni Sadr'ın ezici zaferi ile sonuçlanan başkanlık seçimlerinden sonra, parlamento seçimlerinin 7 Mart'ta yapılması kararlaştırıldı. Devrim Konseyinin bu konuda yaptığı açıklama ile birlikte, İran Devriminin kaderini büyük ölçüde etkileyecek ikinci oylamanın ön hazırlıkları da başlamış olmaktadır. Parlamento seçimleri kampanyası başlarken İran'ın dini liderleri ile yeni başkan Beni Sadr arasındaki mücadele sürüyor. Gelen haberler ve değerlendirmeler yeni devlet başkanının bu mücadeleden şimdilik başarılı çıktığı doğrultusundadır. Beni Sadr ilk başarısını başkanlık seçimlerinde elde ettiği yüzde 75 oya karşılık, din adamlarının adayı olan Dr. Habibi'nin yalnızca yüzde 4,5'ten fazla oy alamaması ile sağladı. Başkanlık seçimlerinin hemen ardından Benisadr, bu sonuçlarla birlikte din adamlarının İran'daki nüfuzunun kırıldığını açıklamıştı. Seçimden yenik çıkan Habibi de kendi yenilgisini mollaların yenilgisi olarak yorumladı ve halkın ilerici-gerici din adamı ayırımı yapmadan bunların karşısında oy kullandıkların kabul etti.

İran'daki son başkanlık seçimlerinin din adamlarının yenilgisi olduğunu söylerken başka bir yanılgıya düşmemek gerekir. Yeni İran devlet başkanı, yıllardan beri islamcı akımın ideologlarından biri sayılmaktadır. Kendisi "tevhit"çi, yani birlikçi bir İslam düşüncesi geliştirmiştir. İrandaki Kürt, Azeri, Beluci, Türkmen ve Arap halkların ekonomik ve kültürel ezilmişliklerini kabul ederken, "birlikçi" ideolojisinden ötürü "özerklik" taleplerini olumsuz karşılamaktadır. Yeni devlet başkanın önünde çözüm bekleyen önemli sorunlardan biri yukarıda adı geçen etnik grupların özerklik istekleri olmaktadır.

Benisadr ayrıca, devrik şahın iadesive Amerikan Büyükelçiliğindeki "rehineler" sorunu karşısında izleyeceği politika açısından da, özellikle batılı çevrelerçe merak konusu olmaktadır. Bilindiği gibi daha önce dışişleri bakanlığı da yapan yeni devlet başkanı, BM Güvenlik Konseyin'de bu konu ile ilgili görüşmelere İran'ın katılmasını savunduğu için Humeyni ile anlaşmazlığa düşmüş ve istifa etmişti. Son günlerde yaptığı açıklamalarda Benisadr, Elçiliği işgal altında tutan öğrencileri hükümet içinde hükümet olmakla suçlamaktadır. İran'lı öğrenciler ise devrim lideri Humeyni'ye yaptıkları çağrılarda, Beni Sadr'ın etkisinin sınırlandırılmasını istediler, ancak şimdiye dek bu girişimlerinde başarılı olamadılar.

Başkanlık seçimlerinde sağladığı büyük oy oranı, Humeyni'nin doğrudan olmasa da sağladığı destek, Devrim Konseyi sekreteri Ayettullah Beheşti ile giriştiği güç denemesinden başarılı çıkması, İran'ın dini merkezi Kum Üniversitesi hocalarının ve bazı önde gelen din adamlarının desteği Benisadr'ın güçlendiğini gösteren işaretler sayılabilir. Öte yandan "devrimci duruma" son vererek "yasaların egemen olduğu bir düzen" şeklinde özetlenebilen programını uygulamaya koyulması durumunda karşılaşabileceği tepkilerin üstesinden gelip gelemeyeceğini ise zaman gösterecek.

KIBRIS DÜĞÜMÜ

YUSUF ALP

KTFD'ni uluslararası düzeyde meşrulaştırma uğraşları başarısız kaldı

–1–

● KTFD'NİN BAĞIMSIZLIĞINI SAVUNAN TÜRK OCAKLARI'NIN TOPLANTISINA DEMİREL VE TÜRKEŞ MESAJ YOLLADI.

Geçen Eylül ayında Havana'da toplanan Bağlantısız Ülkeler doruk toplantısında Kıbrıs konusunda onaylanan karar tasarısı ile Türkiye'nin izlediği dış siyaset tümüyle iflas etti; Kıbrıs konusuyla ilgilenen kişilerin görüşü bu noktada birleşiyor. Asya ve Afrika ülkeleri dışında, Türkiye'nin müslümanlıktan, İslam aleminden dem vurup yakınlaşmaya çabaladığı Arap ülkeleri bile bu toplantıda Türkiye'nin karşısında yer aldılar.

Kimi yorumcular sözkonusu toplantıdan sonra, "Rumları şımartan" Bağlantısızlar kararından söz ettiler. Edindikleri gözlemlerden çıkardıkları sonuç ise, bağımsız Kıbrıs Türk Devletinin ilanı konusundaki girişimlerin şimdilik İslam ülkelerinden destek göremeyeceği ve İslam ülkelerinin Kıbrıs konusunda aydınlatılması gerektiği. Bu görüş pek yaygın bir kanıyı dile getiriyordu: Dünya siyaset kulislerinde Rumlar Türklerden çok daha etkindirler; Türkiye eğer başarı kazanmak istiyorsa, aynı ölçüde etkin olmak zorundadır. Rumların Türklerden çok daha etkin oldukları doğru ya da yanlış olabilir, ama Türkler "dünya siyaset kulisleri"nde, hatta sahnesinde, istedikleri kadar etkin olsalar bile, bir gerçek var ortada: Kıbrıs adasının yüzde 40'ı Türk silahlı kuvvetlerinin işgali altında bulunuyor. Silahlı kuvvetlerin bulunması işin en görünür yanı, yarın öbür gün silahlı kuvvetler adadan çekilse bile, geriye başkanıyla, partileriyle, anavatanıyla, yavru vatanıyla, ırkçılığıyla, milliyetçiliği, faşizmiyle, vb. Kıbrıs Türk Federe Devleti kalacak en azından. İşte şu an gerçek durum bu. Havana doruğu karar tasarısında da aşağı yukarı bu gerçek dile getiriliyordu zaten: Tüm yabancı askerlerin Kıbrıs'tan derhal ve koşulsuz olarak çekilmesi, adanın nüfus yapısını değiştirmeye yönelik girişimlerin durdurulması, göçmenlerin evlerine dönmeleri istenmekte ve Kıbrıs'ın bir bölümünün işgal edilmesi sert biçimde kınanmaktaydı.

BAĞIMSIZ DEVLET İLAN ETME GİRİŞİMLERİ

Ekim seçimlerinden sonra Türkiye'de işbaşına gelen Demirel hükümeti KTFD yönetimi ve iktidardaki Ulusal Birlik Partisi için yeni umutların doğmasına neden oldu. Ekim ayı sonlarında toplanan Cumhuriyetçi Türk Partisi olağanüstü kurultayında Kıbrıs'ın bağımsızlığı savunulmuş, Türkiye'nin Kıbrıs'ta bağımsız bir Türk devletine yeşil ışık yakmaması istenmişti. Aynı Kurultayda Kıbrıs'ta bulunan ve bölge barışını sürekli tehdit altında bulunduran İngiliz–Amerikan üslerine Rum ve Türk faşistlerine karşı tavır alınmıştı.

Aynı günlerde faşist Türk Ocakları Derneği ise "Bağımsız KTFD Şöleni" düzenliyor, Dernek başkanı ise "Bağımsızlık ilanının şart olduğunu" söylüyordu. Toplantıya Türkiye'den Türkeş ve Demirel birer kutlama mesajı göndermişlerdi. Gene aynı günlerde Denktaş Türkiye'de Mısır Büyükelçiliğini basan Filistinli gerillalar konusunda, Türk ulusunun kardeş Filistinlilerin davasını gözönünde bulundurarak, anlayışlı davranması gerektiğini ve Filistinli gerillalara ölüm cezasının verilmemesini istiyordu. Türkiye İslam kapılarında uluslararası saygınlık dilenirken, Kıbrıs'ta Denktaş da Filistinlilerin desteğini, dünya siyaset sahnesinde (kulislerinde değil) gerçekten saygın, dürüst bir yere sahip olan Filistinlilerin desteğini dilenmeyi deniyordu. Daha sonraki günlerde Kıbrıs eski Cumhurbaşkanı Fazıl Küçük sahibi bulunduğu Halkın Sesi gazetesinde çıkan bir yazısında Demirel'e büyük güven beslediklerini belirtiyordu.

Yeni kurulan hükümetle temaslarda bulunmak üzere Aralık ayı başında Ankara'ya gelen Denktaş Rumların adayı kendi egemenlikleri altında görmeye devam etmeleri halinde KTFD'nin bağımsızlığını ilan edeceğini bir kez daha belirtiyordu. Yeni Türk Devletinin bayrağı da hazırlanmıştı zaten.

KIBRIS TEKRAR ULUSLARARASI PLATFORMDA

5 Aralık günü ise BM Genel Sekreteri K.Waldheim Güvenlik Konseyine Kıbrıs konusundaki dönem raporunu sunuyor ve tarafların ciddi görüşme yapmak isteğinden kuşku duyduğunu belirtiyordu haklı olarak. Daha bir iki gün önce S. Kipriyanu "Türk ordusunun silahlarının gölgesinde Türk tarafı ile görüşme masasına oturmayacağını" söylemişti. Denktaş ise "Kıbrıs'ın herhangi bir yerinin başka bir ülkeye bağlanmasına asla razı değiliz" diyordu.

1979 sonu ile 1980 başında değişen birşey yoktu Kıbrıs sorununda; bir yandan Kıbrıs Rum yönetimi ile KTFD yönetimi arasındaki uzlaşmaz tavırlar sürerken, bir yandan da ünlü K.Waldheim ve BM soruna görüşmeler yoluyla çözüm bulunması inancını beslemekteydiler. Bir yandan da ABD'nin sesini dinlemeye devam ediyorduk. Kasım ayı sonlarında Başkan Carter ABD Kongresine Kıbrıs konusunda sunduğu raporda Kıbrıs sorununun ancak görüşmeler yoluyla çözümlenebileceğini tekrarlıyordu.

ABD Başkan adaylarından senatör Kennedy de boş durmayıp kendi görüşünü belirtiyordu: Rum göçmenlerin BM denetimi altında Maraş ve Omorfo'ya geri dönmeleri gerekiyor diyordu. Kennedy Chicago'da yaptığı bu konuşmada Carter'in Kıbrıs sorununda gerçek bir ilerleme kaydedilmeden Türkiye'ye konulan ambargoyu kaldırmasını eleştirip, Kıbrıs sorununu ABD'nin dış siyasetinin en önemli sorunlarından biri olarak niteliyordu. Sözlerine şöyle devam ediyordu: "Kıbrıs'ta hiçbir göçmenin evine dönmesine izin verilmediği ve Kıbrıs trajedisi devam ettiği sürece Doğu Akdeniz'de durumumuz tehlikede olacak ve Türkiye ile Yunanistan arasındaki bunalım devam edecektir".

Bu sözleriyle Kennedy, başkanlık kampanyasına yatırım yaparken dolaylı olarak ta ABD'nin Kıbrıs sorunuyla ne denli yakından ilgili olduğunu pek özlü bir dille belirtmiş oluyordu.

AKSIN KANIN KEFENİNE RENK OLSUN AL KEFENİN BAYRAĞINA DENK OLSUN

EROL

Kıbrıs'taki militer-şöven hava, dış turizme açılma çabalarını başarısız kıldı

YARIN: KTFD EKONOMİSİ GİTTİKÇE DAHA TÜRKİYE'YE BAĞIMLI OLUYOR

POLİTİKA CİDDİ BİR İŞTİR

AÇIK OTURUM VE HABERLER

"Fevkalade" yararlandık TRT'nin açık oturumundan. Milli Eğitim Bakanlığı Müsteşar Muavini Müjgan Dericioğlu ve İstanbul Üniversitesi Hukuk Fakültesinden Ordinaryüs Profesör Doktor sayın Sulhi Dönmezer Hocamızın fikirleri hepimizi şıkır şıkır aydınlattı.

İzleyemeyenleriniz vardır diye biz birkaç hatırlatma yapalım dedik bu "söyleşi"den:

Müjgan hanım – Okullardaki öğrenci hareketleri önce masum istekler biçiminde başladı. Sonra Marx, Lenin, Mao, Ho Chi Minh gibi sloganlarla sürdü. (Tuhaf şey.. Hiç sokaklarda "Marx.. Marx.." diye yürüyüş yapan öğrenciler gördüğümüzü hatırlamıyoruz.. Neyse.) Sonra bunlara karşı bir grup meydana geldi, aksi şeyleri savundular.. (Neredeyse kendilerini savundular ve devletin güvenlik kuvvetlerine yardımcı oldular" diyecekti ya herhalde utandı.)

Zeki bey– Sayın Dönmezer.. Şiddet olaylarının başladığı bir seviyedeki bir öğretim kurumunun üyesi olarak siz ne düşünüyorsunuz.

Sulhi bey– Bizde tedhişin siyasal amaçları şunlardır: Tc Devletini parçalamak, Türk milletini bölmek, Marx'çı temele dayalı proleterya diktası kurmak.. Diğer yanda bu faaliyetlere ortaya çıkan, bunlara karşı koyan bazı münferit kişiler (Veli Oduncu, Alpaslan Tüysiz, Ağca ve yüzlercesi) küçük gruplar (küçücük!) vardır.

Müjgan hanım– Türk öğretmeni saygınlığını yitirmiştir, ne yazıkkı... (Biraz önce Kahramanmaraş direnişine katılan öğretmenlerin sadece %4'ü ancak bulduğunu söylemişti.. Peki niye tüm öğretmenleri suçladı acaba..) Öğretmen ve öğretim üyeleri aktif politikadan uzaklaşmalıdır. (Hatta öğretmenler bir cam fanus içine alınarak tüm zararlı mikroplardan korunmalıdırlar...) Anayasal kuruluşlar da bu tarz (direnişçi!) öğretmenlere müsamaha etmekten vazgeçmelidir.. (Başta Anayasa Mahkemesi olmak üzere Danıştay ve diğer tüm Anayasal kuruluşlar Müjgan hanımın bu sözlerini dikkate almalıdır ve hatta birtakım davalarda kendisinin fikrini alarak öyle karar vermelidirler.) Öğretmen yetiştirme faktörü hükümetin politikalarıyla

Zeki bey– Vaktimiz doluyor.

Mujgan hanım– Basın da bu konuda dikkat etsin (Zaten bu sözü bekliyorduk. Bir gün teşrif ederlerse hangi haberi nasıl yazacağımızı bir zahmet bize gösteriversin..)

Sulhi bey Tedhişi çözme işini bilime bıraksınlar. (kendisine..) Tedhişin arkasında şu parti var bu parti var tartışmalarını bırakıp bu işi bilim adamlarına bıraksınlar...

Zeki bey– Sayın seyirciler iyi akşamlar...

XXXX

Haberler– "Şişli'de genellikle sol görüşlü kişilerin gittiği bir kahveye açılan ateş sonucu iki kişi öldü.. Eyüp'te silahlı saldırıya uğrayan TÖB-DER üyesi bir öğretmen öldürüldü.."

Eklenecek bir şey varsa, sizler ekleyin...

ÖNEMLİ NOT:

BU FOTOGRAF, EYLÜL 1922'NİN İZMİR'İNDE DEĞİL, OCAK 1980'İN İZMİR'İNDE TARİŞ OLAYLARI SIRASINDA ÇEKİLMİŞTİR.

Guatemala'da muhalefet güçleri birleşti

DIŞ HABERLER SERVİSİ

Bir Orta Amerika ülkesi olan Guatemala'da mevcut rejimin baskılarına karşı tüm muhalif örgütler bir ittifak oluşturdular. "Baskıya Karşı Demokratik Cephe" adlı bu ittifak, 160 ayrı dernek ve örgütten meydana geliyor. Bunların arasında, sendikalar, öğrenci ve öğretmen dernekleri köylü birlikleri ve hatta dini kuruluşlar bulunuyor.

Cepheye bağlı bir köylü birliği militanları ülkenin güney doğusunda bir radyo istasyonunu ele geçirerek şu bildiriyi okudular:

"İspanyol Büyükelçiliği katliamından sonra, Ulusal Ordu ve toprak sahipleri yeniden erkeklerin, kadınların ve çocukların hayatına kasteden eylemlerini hızlandırıyorlar. Biz, tüm Guatemala halkına, zorla topraklarımıza giren, kimlik kartlarımızı, özel eşyalarımızı, eğer varsa tapularımızı alıp yırtan, eşlerimize ve çocuklarımıza saldıran askerleri şikayet ediyoruz. Hayatlarımızı ve üstünde çalıştığımız toprakları korumak için mücadele edeceğimize söz veriyoruz."

Bugün Guatemala'da yalnızca iki parti yasal olarak çalışabiliyor. Bunlar Hristiyan Demokrat Partiyle, Sosyal Demokrat Parti. 1978'de yasallaşmalarına izin verilmesine rağmen, bu partilerin de önemli liderleri, faşist örgütlerden biri olan Gizli Anti–komünist Ordu tarafından öldürülmüştür.

Direniş güçlerine gelince, 1979 yılı, onların birleşmeleri açısından önemli bir yıl oldu. "Baskıya Karşı Demokratik Cephe" nin kurulmasından başka, silahlı mücadele veren üç gerilla örgütü; F.A.R. İsyancı Silahlı Güçler), E.G.P. (Yoksulların Gerilla Ordusu) ve Guatemala İşçi Partisi bir merkez komitesi kurarak, tek elden yönetilmeye başladılar.

Salvador devrimcileri birlik oluşturdular

DIŞ HABERLER SERVİSİ

SALVADOR'DA İKİ YASAL PARTİ VE ÜÇ BÜYÜK ÖRGÜT BİRARAYA GELEREK DEVRİMCİ HALK ÖRGÜTLERİ ULUSAL KOORDİNASYON KOMİTESİ'Nİ OLUŞTURDULAR

Devrimci bir çalkantı içinde bulunan Salvador'da üç büyük devrimci örgüt ve iki yasal parti biraraya gelerek ortak bir toplantı düzenlediler ve Devrimci Halk Örgütleri Ulusal Koordinasyon Komitesini oluşturdular.

Koordinasyon Komitesi tarafından yayınlanan bildiride, 'üçüncü bir almaşığın (reformizmin) oluşturulması yolundaki girişimler boşa çıkmıştır' deniliyordu. "Birleşik Amerika'nın güçlü desteğiyle reform projesini kurtarma yolunda harcanan çabalar başarısızlığa mahkumdur. Karşı devrimin savunucuları olan en gerici oligarşik ve emperyalist kesimler reformist tasarıları desteklemiyorlar ve ülkeyi bir içsavaşa sürüklemeye, ve onbinlerce işçiyi ve aydını, yoksulları, tüm halkı katletmeye çabalıyorlar... Ülke içindeki bunalımın halkın çıkarları doğrultusunda çözümünde tek gerçek almaşık silahlı halk devrimidir, bu devrimin güçleri halk arasında hızla olgunlaşmaktadır... Büyük hedeflerimiz yalnızca devrimin zafere ulaşmasıyla gerçekleştirilebilir, yani iktidarın elegeçirilmesi, askeri diktatörlüğün baskıcı, kokuşmuş ve kana susamış aygıtının parçalanması ve demokratik devrimci, anti emperyalist ve halkın gücüne dayanan bir hükümetin kurulması ile gerçek demokrasi kurulabilir... "Bildiri daha sonra askerlere seslenili-yor:" askerler ve küçük rütbeli subaylar, ordu içinde halkın dertlerini en iyi anlaybilecek kesimlerdir. Zira kendileri işçi ve işçi çocuklarıdırlar ve halk ordusu içinde yeralabilirler. Birlikte kuracağımız toplumda, ordu gerçekten halkın silahı, özgürlüğün ve adaletin gerçek savunucusu, şimdi çalınmış olan egemenliğin ve ayaklar altına alınmış olan bağımsızlığın gerçek güvencesi olacaktır... Sandinistlerin zaferi Orta Amerika devrimci sürecini başlatmıştır. Biz bu zaferin sağladığı tecrübeyle şimdi daha da güçlüyüz; bu tecrübeden çıkardığımız dersleri kendi konumumuza ve sorunlarımıza nasıl uygulayacağımızı biliyoruz.... Orta Amerika'nın birliğinin kararlı savunucuları olmakla beraber, yabancı müdahaleler temelinde kurulacak bir birliğe de karşıyız. Havana'da yapılan Bağlantısız ülkeler VI. Konferansında kabul edilen tüm kararları destekliyoruz."

TÜRK'çesi

"VUR" diyenlere "DUR" diyelim

Bu gidişe artık "DUR" demek gerek.

Gün geçmiyor ki bir ölüm, bir zulüm haberi almıyalım.

Kendilerini 'MİT Görevlisi' olarak tanıtan 7-8 kişi, evine zorla girip, kızıyla birlikte öğretmeni iyice bir döverler, sonra da alıp giderler öğretmeni. Gidiş o gidiş. Oğlunun şikayet dilekçesini bile alıp işleme koymaz Savcılık. Oysa, şikayet olmasa bile koğuşturmak görevleri, bunun için maaş veriliyor verdiğimiz vergiden.

'Vur deyince öldüren' bir Jandarma eri: Sözünü tutmadı diye vurur bir orta okul öğrencisi kız çocuğunu. Sonra "teslim olacağım' diye çeker gider. Koydunsa bul. Nerededir? Ne oldu? Bir bilen açıklasa ya.

Gene ev basmalar, dövüp sövmeler, 5 yaşındaki çocuğu vurmalar, alıp götürüp işkence etmeler ve "Yetkili ve görevli' kişilerin şikayetleri örtbas etme çabaları; "Haberimiz yok, MİT yapıyor" yollu sözleri.

Tam üçbuçuk ay, yırtıcı hayvanları bile utançtan yerin dibine sokacak, engizisyon'a rahmet okutturacak işgençelerle çıldırtılan gencecik bir kadın.

Sonra karakola sağ girip ölü çıkanlar: Sonra "Kurtlanan" yöreler, göç eden, baskı ve zulümle sindirilmek isteyen halk yığınları:

Hakkını arama zorunda bırakılan halka karşı Jandarma polis Jopu, panzerler... Ve, zulmü yasallaştırma girişimleri. Ve, sıkışınca da, "yetiş ey ordu, şu bozguncuları temizle" çığırınmaları.

Ve geçende, ateş açılan arabada nisanlısının yanında öldürülen 21 yaşının baharında birgençkız.

Tanrım, nedendir niyedir bütün bunlar?

Sorunun yanıtını genç kızın ölüm haberinin yanında buldu gözlerim:

Sayfa 10 *** İçişleri Bakanı: «Anarşide insiyatif artık devlete geçti»

Şavku G. TÜRK

BERTOLT BRECHT

(10 ŞUBAT 1898 – 14 AĞUSTOS 1956)

Politik edebiyatta da güç anlaşılır çeşitli yapıtlar vardır ve bu yapıtlar çok gereklidir. Bu yapıtları giderek daha çok sayıda insan, daha kolaylıkla anlayabilecektir; çalışanların sokaklarda, işyerlerinde, okullarda, dairelerde, partide eğitilmeleri süreci etkisini gösterdikçe, bu yapıtların daha kolay anlaşılabilmesi mümkün olacaktır. Sonuç olarak, toplumu eleştiren, gerçekçi ve sosyalist çeşitli türden sanat eserlerini gereksinmekteyiz; gereksindiğimiz sanat eserleri anlaşılabilmeleri açısından, işlevlerinin farklılığı açısından çeşitli olmalıdır. Kuşkusuz bugün ajitasyon ve propaganda amacını taşıyan sanat yapıtları da gereklidir, ama bu türden yapıtlar, klasik örneklere bağlı kalınarak üretilmiş olmayabilirler.

Amatör Tiyatro üzerinde durmalı mıyız?

BERTOLT BRECHT

SANATA FAZLA BİR KATKIDA BULUNMAYACAK DA OLSALAR AMATÖRLER ÖNEMLERİNDEN BİR ŞEY YİTİRMİYORLAR. ÇÜNKÜ HER OYUN İNSANLARI ETKİLER BİR PARÇA. KÖTÜ BİR OYUNUN ALTERNATİFİ, SEYİRCİYİ DEĞİŞTİRMEYEN AMA YİNE DE BAŞARILI BİR OYUN DEĞİLDİR.

Tiyatro sanatını ve onun toplumsal işlevini gerçekten araştırmayı düşünen kişi, büyük kurumların dışındaki tiyatro etkinliklerini gözden kaçırmamak zorundadır. Bunlar ilksel, dağınık, kendiliğinden gelme çabalarıyla amatörlerdir. Onlar profesyonellerin yakıştırdığı gibi yalnızca "sahneye çıkan seyirciler" bile olsalar yine de ilgimizi esirgeyemezdik amatör tiyatrodan. Özellikle İsveç amatörler için bir cennettir. Bu koskocaman ülkenin her yanını dolanmak, başkent topluluklarının harcı değildir. İşte bu nedenledir ki, taşra halkı kendi tiyatrosunu kendi yaratmak zorunda kalmıştır.

Yaklaşık bin kadar amatör topluluk çalışır bu ülkede. Ve en az yarım milyonluk bir kitleye seslenirler, her yıl iki bin oyunla. Bu ise altı milyon nüfuslu bir ülkede inanılmaz bir amatör tiyatro sevgisi demektir. Sık sık amatör tiyatroların sanat ve teori iksikliği söz konusu ediliyor günümüzde. Burada bu konuyu tartışmayacağız. Yine kimi gösterilerin oldukça yetenekli oyuncular tarafından hazırlandığı, üst düzeyde oyunlar çıkarıldığı da ileri sürüldü kimilerince. Doğrusu ben bu iki iddiayı bir türlü bağdaştıramıyorum.

Sanata fazla bir katkıda bulunamayacak da olsalar amatörler önemlerinden bir şey yitirmiyorlar. Çünkü her oyun insanları etkiler bir parça. Kötü bir oyunun alternatifi, seyirciyi değiştirmeyen ama yine de başarılı bir oyun değildir. Oyun ya doğruyu söyler ya da yanlışı. Bir şeyler söylemeyen oyun yoktur.

İyi ya da kötü, her oyun dünyayı anlatır. İyi ya da kötü, her oyuncu insanları anlatır. Kıskanç şöyle davranır, ya da şu davranış kıskançlıktan doğar; varsıl kişinin kendine özgü tutkuları şunlardır; yaşlı kişinin duyguları şunlardır; köylü kadın böyle davranır vb. Dahası, izleyici dünyanın işleyişi (düzeni) konusunda karar vermekte kararsızsa, tiyatroda görür ki, şöyle davranırsa şu sonuca katlanmalıdır. Sahne üzerindeki gösteriden etkilenip oyuncunun duyduklarını paylaşması (verdiklerini alması) istendiğinde, o duyguların evrenselliğine, olağanlığına kesin gözü ile bakılmasını doğal görür. Bu yönden filmler oyunlara benzetilebilirse de daha geniş bir seyirci topluluğuna seslenirler. Belki bir film söylemek istediğini canlandırabilir de kafalarda.

Kipling'in bir kısa öyküsünden uyarlanan "Gunga Din" adlı filmde İngiliz birlikleri bir "yerli" kabilesine karşı savaşıyorlardı. Bu Hintli kabilesi, (bu sözcük zaten toplum sözcüğünün karşıtı olarak ilkelliği ve vahşiliği anlatır.) Hindistan'daki İngiliz birliğine saldırıyordu. Hintliler kimi kez gülünç, kimi kez ise tehikeli ilkel yaratıklardı filmde: İngilizlere boyun eğdiklerinde gülünç, baş kaldırdıklarında ise tehlikeli gösterilmişlerdi. İngiliz askerleri dürüst, "cici" çocuklardı. Yumruklarını kullandıklarında sinemadakilerin keyfi yerine geliyordu. Hintlilerin biri yurttaşlarını ele verip bozguna neden olduğunda o da seyircinin candan desteğini alıyordu.

Ben de etkilendim bu filmden. Alkışladım ve gülünecek yerlerde güldüm. Bir yerlerde bir yanlışın olduğunu, Hintlilerin vahşi insanlar olmadığını, tam tersine görkemli bir eski uygarlığın mirasçıları olduğunu bildiğim halde hem... Üstelik bu "Gunga Din"e çok başka bir açıdan yaklaşılıp halk düşmanı olduğu gösterilebilirdi. Eğlendim, çünkü çok yanlış yorum yanında sanatsal bir başarıyla, yetenekli oyuncularla karşılaşmıştım.

Bu tür sanatsal başarı elbette etkisiz değildir. İyi ayrıntıları gizlerken kötüyü (yanlışı) güçlendirir. Deneyimlerle çelişen yanlış kavramlar yayar. Kısacası dünyanın görüntüsünü tersine çevirip sunar. Hiçbir oyun ya da tiyatro gösterisi yoktur ki şu ya da bu biçimde seyircinin kanılarını ya da kafasındaki kavramları etkilemesin. Sanat olayı hiçbir zaman sonrasız (sonuçsuz) değildir.

Rudolf Gruttnes'in (Demokratik Alman Cumhuriyeti), 1967 yılında Brecht'in "Arturo Ui'nin Önlenebilir Yükselişi" adlı oyunu için yaptığı afiş.

Tiyatronun (belki apolitik tiyatronun da) politik etkisi üzarinde epey duruldu: Politik olaylar karşısında, politik yargıların oluşmasına katkısı biliniyor. Ne toplumcu düşünürler ne de ötekiler tersini söylemiyorlar. Sevgi, evlilik, iş, ölüm konuları, varlıkları için savaşım verenlerin, sevgililerin neler düşünüp nasıl davrandıkları gösterildi hep. Bu fazla ciddi dünyada sahne, dürüstçe, sadece yeni giysi modellerini değil, yeni davranış modellerini de yaratan bir moda merkezi gibi çalışıyor: Ne giyileceği artı ne yapılacağı.

Belki en fazla bilinen ama hiç de canalıcı olmayan bir şey, tiyatronun yeni zevklerin oluşmasına katkısı. Oyuncu nasıl daha güzel anlatır? Kümeleşmeler nasıl olmalıdır? Güzellik nedir? Açık yüreklilik nasıl gösterilir? Övgüye değer aldatma nasıldır? Zevkleri etkileyen sayısız ayrıntı sayılabilir tiyotroda. Gerçekçi oyunlarda başka yerlerden daha çok zevkleri etkileme niteliği vardır. Çünkü çirkinliğin oynanması da zevkleri değiştirir. Sahnede kümelenmeler, oyuncuların geçişleri, renk uyumu, ses ve vurgu ayarlaması, bütün bunlar zevk sorunlarıdır.

Öyleyse politik, ahlaki, estetik etkiler tiyatrodan kaynaklanır. Tiyatrosuna göre, etkiler de doğru ya da yanlışı içerir.

Kolayca aklımızdan çıkardığımız bir nokta da tiyatronun eğitici yanıdır. Bir çocuğa nasıl davranması gerektiği oldukça teatral bir biçimde öğretilir önce; mantık sonradan gelir. Örneğin gülme olayı gülme ortamı doğmuşsa kaçınılmazdır. Ağlama da öyle. Özellikle çocukların, anlamından habersiz oldukları cenaze törenlerinde çok içten gözyaşı döktükleri gözlemlenebilir. Burada sadece büyükleri taklit etmişlerdir. Karakterler bu tür teatral olaylarda çizilir. Oyuncu, mimik ve jestleri, ses tonlarını taklit eder. Burada belirtilmelidir ki ağlama üzüntüden kaynaklanır, ama aynı zamanda üzüntüyü de arttırır.

Büyükler için de durum farklı değildir. Eğitilme olayı sürmektedir ömür boyu çünkü. Türdeşlerinden öğrenecekleri birşeyler vardır hep. Düşünün bunu bir kez, tiyatronun karakter yaratmadaki önemini göreceksiniz. Binlerin yüzbinleri nasıl etkilediğini göreceksiniz. Bu büyük alışverişe kimse omuz silkemez.

Sanatın kendi de etkilediklerinden rastlantısal, naif etkiler almıyor değildir. Denebilir ki tiyatro olayı her yerdedir, yalnızca sahne üzerinde değil. Bundan dolayı en insansal ve evrensel sanattır. Belli bir çağın ve toplumun tiyatrosu, bir bütün olarak, her sürgünü sağlıklı olmadıkça sağlıklı sayılamayacak bir organizmadır. Bu da amatör tiyatrolar üzerinde durmamızın bir başka nedeni.

ÇEVİREN:
Şefika GÖRGÜLÜ

DURAKSAYANA (x)

Diyorsun ki,
Davamıza hayrı yok bu gidişin.
Karanlık gitgide, diyorsun, derinleşiyor.
Güçler azalıyor, diyorsun, gitgide.
Bunca yıl, diyorsun, çalış çabala,
sonunda ilk günden daha güç bir duruma düş.

Oysa işte düşman her zamankinden daha kuvvetli.
Yenilmez gibi de görünür.
Biz de hatalar yaptık, bu inkâr edilmez.
Sayımız yavaş yavaş azalmada.
Sloganlarımız orda burda dağınık.
Düşman sözcüklerimizin bir kesimini çarpıttı.

Bugüne dek söylediklerimizin hangisi yanlış şimdi?
Bir kısmı mı, yoksa hepsi mi?
Güveneceğimiz kim var artık?
Arta kalanlar mıyız bizler
yaşayan bir ırmaktan fırlatılmış?
Geride mi kalacağız
kimseyi anlamadan ve hiç anlaşılmadan?

Yoksa şans mı gerek bize?

İşte senin sordukların bunlar.
Ama kimseden bir yanıt bekleme,
yanıtını da kendin ver.

BERTOLT BRECHT

(X) KARANLIK ZAMANLAR
Çev: A. Kadir–Gülen Fındıklı
Sanat Emeği Yayınları.

Bertolt Brecht üstüne

S.Günay AKARSU

Brecht'i kötüniyetli bir yaklaşımla ele alıp çarpıtanlar, onu tiyatroyu kurulaştırmakla, sanat değerinden yoksun bırakmakla, duygudan yalıtmakla suçlarlar hep. Oysa tam tersine Brecht tiyatronun bir eğlence olduğunu bilir ve tiyatroya eğlendirme, tad verme aracı olmaktan başka görev yüklenmemesi gerektiğini dirençle belirtir.

NEDEN DİYALEKTİK TİYATRO?

Yenilik olsun diye yenilik yapan biri değildir Brecht. Epik tiyatroya, sonra diyalektik tiyatro anlayışına biçim özentisi sonunda varmamıştır. Kuramını gökten zembille de indirmemiştir. İnsanlığın genel gelişim çizgisi içinde tiyatronun yerini ve işlevini kesinlikle saptadıktan sonra bu yerin ve görevin ne olması gerektiğini de kavramış ve buradan yola çıkmıştır.

"Brecht'in sahnede uyguladığı, kuram ve uygulama alanlarında tartışmaya açtığı bu diyalektik yöntem, çoğunlukla yanlış anlaşılmıştır. Hemen şunu belirtelim ki sözkonusu olan yeni biçimler ve yöntemler üzerine yapılan rastgele araştırmalar değildir. Tam tersine Brehct, çok eski sanat biçimlerini yeniden ele alıp onların aralarındaki karşılıklı bağlantıları açığa çıkarmış, yeniden düzenlemiştir. Epik sanatla dramatik sanat arasındaki ayrımlar, her ikisinin ortaya çıktığı anda başlamıştır zaten... Tiyatro ile destan estetiğinin ileri sürülmesi Aristotales'e kadar uzanır. Daha sonra Schiller alman estetiğiyle Aristoteles estetiğinin uyumunu sağlamak amacaylı diyalektikten yararlanmıştır"(1)

Daha sonra da Bracht, Aristoteles'e karşıt tiyatro yöntemini geliştirip kurallara bağlamıştır.

Aristoteles, kendi çağının koşulları içinde egemen güçlerin istekleri uyarınca bir estetik tasarlamış, buna göre de tiyatroya bir işlev yüklemişti.

Ona göre insanları kötü ve yanlış duygularından arındıracak en etkili sanat genellikle dram sanatı, özellikle de tragedyaydı. Destansı anlatım ise bu arındırma görevini yerine getiremezdi. Öyleyse en yüce sanat da elbette ki tragedya olacaktı. M.Ö. V. yüzyıldan günümüze değin, bu yargı temelden değiştirilmedi. Toplum biçimlerinin değişmesine göre düzeltildi ancak. Çünkü toplumlar genellikle hep iki anasınıftan oluşuyordu ve bu yargı, sanatı da ellerinde tutan egemen güçlerin işine yarıyordu. Seyirci, sahnedeki olayla ve oyuncuyla özdeşleştiği sürece duruma eleştiri getiremeyecek, toplumsal değişimi göremeyecek, kendinde saklı olan değiştirme gücünü bile farkedemeyecekti. Seyirci böyle bir özdeşleşme sonunda kolayca koşullandırılabilecek, önüne sürülene düşünmeksizin katılacaktı.

Oysa çağımız bilim çağıydı. Olumlu (müsbet) bilimlerde varılan aşamalar, toplumsal bilimlerde de yansımalar yaratmıştı. Her insancıl değer gibi sanat da (tiyatro da) genel yasaların dışında kalamazdı. Diyalektik bir değişme kaçınılmazdı. Toplumdaki değişme tiyatroyu değiştirecek; değişen tiyatro da toplumun değişimini hızlandıracaktı. İki bin yıl öncesinin tanımlarına sımsıkı sarılarak, çağdaş bir estetiğin bilimsel verilerinden yararlanmaktan kaçınmak, ancak egemen güçlerin işene yarardı.

İşte bu özellikleri taşıyan, toplumla birlikte değişen ve toplumu değiştiren tiyatro da yani kısaca diyalektik tiyatro da ancak Aristotelesçi olmayan bir tiyatrodur.

EPİK – DİYALEKTİK TİYATRONUN ANA ÖZELLİKLERİ

"Epik tiyatroda, tiyatro eylemi tekdüze ve sürekli bir gelişim göstermez. Oyuncunun seyirciye doğrudan doğruya seslenebilmesini sağlamak için boyuna kesilir... Brecht, sahnede yaratılan çatışmaya seyircinin katılmamasını, bu çatışmada duygularıyla yer almamasını, tam tersine seyirciyi her yandan saran bu çatışmanın gerçek yaşamda nasıl ortaya çıktığının seyirciye gösterilmesini ister. Oyunun konusu, yarattığı gerilimle, ayaklandırdığı tutkularla değişik seyircileri birleştirmemeli yada karşı karşıya getirmemelidir. Sahnedeki olay, hiçbir zaman tek bir kişiyle toplumun çatışması olmamalıdır. Toplumsal yaşamda varolan çelişmelerin kimi zaman arka arkaya, kimi zaman da iç içe sergilenmesi olmalıdır. Bu çelişmelerin geçirdiği evrim, toplumu da evrime götürür; değiştirir. Brecht durmadan, hiçbir şeyin yok olmadığını anlatır. Onun tiyatrosunda insan, herşeyin merkezi değildir; kimse tek başına ve bağımsız değildir. Ya kendi eşdeğerleriyle ya da başka güçlerle kavga durumundadır. İnsan nesnel gerçeklerle çevrelenmiştir; dünya koşullarıyla bağımlıdır. Ve dünya koşullarını belirleyendir"(2)

Diyalektik değişimi böylesine kavrayan, onu böylesine savunan Bhecht, elbette yöntemini geliştirirken de diyalektikten yola çıkacaktı. Seyirci etkin bir öge olacaktı onun tiyatrosunda. Sahneyle seyirci karşılıklı birbirini etkileyecek, değiştirecekti. Herşeyden önce seyirciye, dünyanın ve insanlar arası ilişkilerin değişebilirliği gösterilecekti. Öyleyse bütün oyun boyunca seyircinin olanları gerçek nedenleriyle, görünen bağlantıların saptırmasına kapılmaksızın algılamsını başarmak gerekiyordu. Bu da seyircinin oyununn büyüsüne kapılmasını önleyerek sağlanırdı.

Epik tiyatroda seyirciye olaylar anlatılır, onun yargıya varması, kararlar alması mutlaka gereklidir. Gerçekler, bütün açıklığıyla sergilenir. Seyircinin hiçbir bozucu etken altında kalmaksızın, duygularının etkisinden kurtulmuş olarak, tutarlı bir dünya görüşü içinde kendi kendine ve özgürce doğruyu görmesi amaçlanır. Seyircinin merakı gıcıklanarak olayların akışını izlemesi, oyunun sonunu sabırsızlıkla beklemesi önlenir. Oyunun her sahnesinde gösterilen önemlidir. Oyun birbirinden ayrı, kendi başına bütün olan, ama aralarında ayrıca bağ bulunan ayrı ayrı bölümlerden oluşur.

Epik tiyatronun oyun kişileri de donmuş, durağan yaratıklar değildir. Gerçek yaşamdaki gibi, değiştikleri, bir oluşum içinde geliştikleri seyirciye açıkca gösterilir. Toplumsal yaşamın değişebilirliği, bu yaşayan insanların değişimiyle belgelenir. Oyunun bütününü seyircinin usuyla algılaması, olanlar, olacaklar üzerinde genelleyerek düşünmesi sağlanır.

Ve dolayısıyla Brecht'in amacına yönelik bir tiyatro oyuncusu artık eski yöntemlerle yaklaşamaz rolüne, Brecht'i ve daha önemlisi onun benimsediği dünya görüşünü benimsemiş ve özümlemiş olmalıdır ki yaptıkları Brecht'le çelişmesin...

(1) Paul Rilla "Europe D." - S.G.A.
(2) Bernard Dort "Lecture de Brecht" - S.G.A.

Brecht ve Epik Tiyatro üstüne

Şefika GÖRGÜLÜ

Brecht için ilk söylenmesi gereken, kuşkusuz yaşamı ve yapıtı arasındaki uygunluktur. Bu nedenledir ki, bugün sözü en çok edilen tiyatro adamıdir. Kuramsal yanını uygulamaya dayanarak geliştirmiş, uygulamalarının da sonuçlarını kuramsal alanda değerlendirmiştir. Böylece sürekli bir gelişim çizgisi izlemesi, öyle ki epik sözcüğünün içerik olarak yetersiz olduğunu gördüğünde, diyalektik tiyatro adını kullanmaya başlaması anlaşılır olmaktadır.

Ona göre "bilimsel çağın tiyatrosu diyalektik düşünceyi tad kaynağı kılar". (1)

Bilimsel çağın tiyatrosunun nitelikleri neler olacaktır? Herşeyden önce bir biçim denemesi değil, tarihsel kökleriyle, gerekçeleriyle burjuva tiyatrosuna bir alternatif getirme ve onu aşma bilinciyle yola çıkmış bir tiyatro. Şiirselliği de ihmal etmeyen bir gerçekçilik, Yarını belirleyecek olanın bugün olduğunu bilen bir tiyatro.

"Kim yapar yapıtları dayanıklı?
O zaman yaşayacak olan.
Yapımcı kimi seçmeli.
Henüz doğmamışları
Bunlar nasıl insanlar olacak diye sorma sen belirle bunu."

Brecht "epik tiyatro"sunu oluştururken, Aristoteles'in insanları ve "yanlış" duygulardan arındırma, böylelikle "içlerini rahatlatma"(!) işi için uygun gördüğü dram ve trajedye türlerini reddetmiş, epik (destansı) anlatımı yeğ tutmuştur. Çünkü o seyircinin sahnedeki oyuncuyla özdeşleşmesinden değil, düşünmesinden, hem oyuncuyu hen de kendini eleştirmesinden yanaydı. Yani getirmek istediği, özde bir yenilikti. Yalnızca özü vermeye en uygun biçimi yeğlemişti bir de... Bu da kuşkusuz (öne sürüldüğü gibi) "biçimcilik değildir.

Seyirci ne zaman düşünmeye başlar? Yadırgadığı zaman. "Zamanımızın oyunlarını sanki tarihsel oyunlarmışcasına sergilersek o zaman seyirci belki içinde yaşadığı koşulları garip bulabilir. Bu onun eleştirel tutumunun başlangıcıdır. (3)

"....Toplumsal itkileri düşüncelerden silmek, ya da yerlerine başkalarını geçirmek yoluyla güncel ve gerçekçi bir davranış, doğal olmayan bir havaya bürünür; bu da güncel itkilerin doğallıklarını yitirmeleri ve kal kınılabilir, yönetilebilir olmaları sonucunu doğurur. (4)

Düşündürmeyi başarmak için yola çıkan bu tiyatroda izleyici "sonu nasıl bitecek?" sorusuyla oyalanmaz. Çünkü sonunda olay doğal akışıyla birlikte onlar da değişirler.

Rastlantıları değil de yasaları oynayacak bir tiyatronun yazarı, sahneleyicisi ve oyuncusuyla ekonomiyi ve tarihi bilmesi, Brecht'in bakış açısına sahip olması gerekir elbette.

(1) B. Brecht Tiyatro için Küçük Araç,
(2) B. Brecht, Makinaların Türküsü Sanat emeği Yayınları, A. Kadir–G. Fındıklı, II. Baskı s. 98
(3) B. Brecht, Tiyatro için Küçük Araç
(4) s.49 a.g.e.

ÖZÜR
Yazılarımızın çokluğundan dolayı "Halk Şiirinde Toplumsal Olaylar ve Başkaldırmalar" adlı dizi yazımızı koyamadık. özür dileriz.

GEMİLER ÇÜRÜMEDİ

Cengiz GÜNDOĞDU

Yarına kalmak... Her yazarın gönlündeki duygudur bu. Kımıl kımıl. Hiç kimse kınamasın. Yazar, yarına uzanmak ister. Orda, uzak bir gelecekte yaşamak. Hele halkı için yazıyorsa. Eşitlikçi, güzel bir dünya için yazıyorsa. Brecht, şöyle diyor: "Bir zamanlar şöyle düşünürdüm: /Çok uzak günlerde, /çöktükten sonra da içinde yaşadığım yapılar/ ve içinde yolculuk ettiğim gemiler çürüdükten sonra da/ adım anılacak / başka insanların adıyla bir arada" işte böyle. Yapılar çökecek. Gemiler çürüyecek. Güzel, eşitlikçi bir dünya kurulacak. Böyle bir dünyada, ancak böyle birdünyada unutulmaya razı Brecht. "Ama bugün / razıyım unutulmasına/ Neden / fırıncı aransın, ekmek varken yeterince? /Neden / erimiş olan kar övülsün/ yağmaya başlamışsa yeni kar? Neden geçmiş olsun/ gelecek olacaksa eğer? /Neden benim adım anılsın ki? "

Brecht, özlediği dünyada ne olacak? Bu, bilinmez. Şimdi bilinen şu: İnsanlar için yeterince ekmek yok. Yağmaya başlamadı yeni kar, Yapılar çökmedi. Gemiler çürümedi. Öyleyse Brecht var. Brecht'i unutamayız. Kimsenin de unuttuğu yok. Tam istediği gibi anılıyor şimdi. "Kötüler pençelerinden korkarlar/ İyiler çekiciliğinden hoşlanırlar/ Bunun gibi bir şey söylensin isterdim/ benim şiirim için" demiş Brecht. Kötüler diyar. Kötüler korksun benim şiirimden diyor. Kim bunlar? Halkı sömürenler. Brecht, gerçekten de korkunç. Çok korkunç bir sanatçı "kötüler" için. Çünkü, o, sanat gücünün bir damlasını bile boşa harcamadı. "Kötülere" karşı savaşımını, sanatın birçok türüyle sürdürdü. "Kötülerle" alay etti. Onları yerden yere vurdu. Kapitalist ilişkiler içinde gizlenen "kötüleri" gün ışığına çıkardı. Onları teşhir etti.

Brecht'i çok iyi kavramak gerekiyor. Çünkü, "kötü" kavradı Brecht'i. Kavradığı için önce yasaklıyor. Baktı baş edemeyecek, bir başka yola sapıyor. Karmakarışık ediyor. Brecht' kötünün elinde zor anlaşılıyor. Zor okunuyor. Türkiye'de bile böyle oldu bu.Türkiye'de Brecht çarçur edildi.

Brecht 'in şiirlerini okurken, bir kez daha düşündüm bunları. A.Kadir ile Gülen Fındıklının çevirileri (*) Brecht gibi, Aydınlık, Şiirleri okurken, evet, dedim. Brecht ancak böyle çevrilir. Böyle çevrilmelidir.

Brecht ,oyun yazdı, roman yazdı, öykü yazdı. Ne diyelim şimdi? Çok yönlü bir sanatçı mı diyelim? Hayır. Bırakalım o basmakalıp sözü. Ama burda bir özellik var. Nedir o? Söylüyorum. Brecht, Marksist sanat kuramcısıdır. Yalnız kuramda kalsaydı, hiç bir özelliği olmazdı belki. Brecht, o kuramın pratiğini de yaptı. Kuramı doğrultusunda sanat üretti. İşte Brecht'in özelliği. İşte önemli olan.

Şimdi ben, Marksist sanat kuramcısı nasıl şiir yazmış, ona bakıyorum. "Makinaların Türküsü"nde bir şiir var. Çok ilginç. Brecht, kapitalist düzende sanatı anlatıyor. Sanatın nasıl alınıp satıldığını. Şiirler anlatıyor bunu. Şiirle mi? Evet, şiirle. Bireyciler, biçimciler hop oturuyor, hop kalkıyor şimdi. Böyle şiir yazılmaz. Sanat öldü diye çığrışıp duruyorlar. Brecht, sömürücülerin yanında iş tutan bu tür sanatçılara da şaplağı indiriyor, "İnceledik sözcükleri ve kardık onları zehir yapar gibi En iyilerini ve en güçlülerini kullandık sadece / Yuttu insanlar kendilerine verdiğimiz her şeyi/ ve bir seslenişinizde kuzular gibi geldiler önünüze"

Gerçeklik... İşte. bir sanatçı için en zorlu soru bu. Gerçeklik nasıl yansıtılacak? Bu sorunun altında yatar sanatçının geleceği. Gerçeklik diye yüzeyseli anlatırsa... Kırk para etmez döküntülere büyük gerçeklik diye bakarsa... İşte o zaman sanatçı yok olur. Kısa bir süre sonra unutulur. Brecht, işte bu notada gerçekliğin özüne iniyor. Şöyle diyor bir şiirinde, "Öğretiyorlar kanaat etmeyi/ hep bana, hep bana diyenler/ bu kez istiyorlar özveri / Tıka basa yiyenler/ gelecek güzel günlerden / söz ediyorlar açlara/ uçuruma götürenler ülkeyi/ diyorlar, yönetmek çok zor/ sıradan insan yapamaz bu işi"

Brecht, işte burda, kapitalizmin bunalımını yakalıyor. Bütün parlaklığına karşın temeli biliyor. Temelin çürüklüğünü biliyor. Biliyor, bunalımdan çıkış için halktan özveri istendiğini. Ama burda durmuyor. Bir gerçekliği yakalarken ikinci bir gerçekliğe geçiyor.

Biliyorsunuz değil mi. Burjuva demokrasisinin tanımını. Şöyle değil mi? Halkın, kendi kendini yönetmesi. Öyleyse, bırakın. Bırakın, halk yönetsin kendini. Bırakmızlar. Ülke yönetmek zor derler. Çok zor. "sıradan adam yapamaz bu işi" derler. Sonra dönerler, sıradan adamdan özveri isterler.

Kapitalizmin bunalımı. Burjuva demokrasisinin çelişkisi. Brecht, bu iki gerçekliğin arasında mekik gibi dolaşıyor. Güzel bir şiirle. Daha dün yazılmış gibi...

Peki, nedir şiir? Şiiri anlatmak için çok şey söylendi. Çok şey yazıldı. Belki hepsi eksik kaldı. Çünkü her sanatçı kendi anlayışını söyler. Şiir şudur der ama, şiiri anlatmaz. O, inandığı, var ettiği bir şeyi anlatır. Şimdi burda sormamız gereken şu: Brecht'e göre şiir nedir? Bunu öğrenmek için Brecht'i dikkatle okumalı. Şiir nedir? Şiir, nerelere, nasıl sokulur? Gerçeklik bir şiirde nasıl kat kat anlatılır? Bütün bunlar için Brecht okunmalı diyorum. Şiirden sonra, şairi de sormamız gerekecek. Nedir şair? Onu da Brecht anlatsın, "Demeyecekler: Ceviz ağacı rüzgarda sallandığı sıralar. / Ama diyecekler: Badanacı işçileri ezdiği sıralar. / Demeyecekler: Çocuk yassı taşı ırmakta kaydırdığı sıralar. / Ama diyecekler: Büyük savaşlar hazırlandığı sıralar./ Demeyecekler: Kadın odaya girdiği sıralar. /Ama diyecekler: Bütün güçlerin işçilere karşı birleştiği sıralar / Demeyecekler: Karanlıktı o sıralar'/ Ama diyecekler: /Neden şairleri sessizdiler"

Biliyorsunuz. İnsanlar için yeterince ekmek yok. Yağmaya başlamadı yeni kar. Yapılar çökmedi. Gemiler çürümedi. Öyleyse okumalıyız Brecht'in şiirlerini. Şiirin boyutlarını öğrenmek için.

(*) Brecht, tüm şiirlerinden seçmeler. "Makinaların türküsü", "Karanlık Zamanlar" Çevirenler: A.Kadir, Gülen fındıklı, Sanat Emeği Yayınları İstanbul

Cevat Yurdakul'un

(Baştarafı 1. Sayfada)

yazıda katil zanlılarının tespit edilemediği açıklandı.

Cevat Yurdakul'un faşist katiller tarafından 28 Eylül 1979 tarihinde lojimanından görevine giderken silahlı saldırı sonucu öldürülmesinden sonra Sıkıyönetim Komutanlığı Adli Müşavirliği'nce yapılan açıklamada şu isimler bulunuyordu:

1— Aydın Telli İsmail ve Ayşe oğlu 1961 doğumlu Adana—Kuruköprü mahallesi Karacaoğlaı caddesi 21 no'lu evde oturur.

2 - Abdurrahman Kıpçak, Hacımehmet oğlu 20 yaşında Adana, Ceyhan ilçesi Bota mahallesi 441. sokak 99 no'lu evde oturur.

3—Yusuf Kanan, Namık İsmail ve Ayşe oğlu 1952 doğumlu AdanaCeyhan ilçesi Bota mahallesi 109. sokak 72 no'lu evde oturur.

4— Halil İbrahim Işık, Aziz ve Fatma oğlu Adana Eğitim Enstitüsü öğrencisi 1956 doğumlu

5- Mehmet Karaçıl Hacı Mümin ve Fatma oğlu 1956 doğumlu.

6'ncı Ordu ve Adana Kahramanmaraş, Gaziantep, Urfa İlleri Sıkıyönetim Komutanı Korgeneral Nevzat Bölügiray tarafından 31 Aralık 1979 tarihinde Sıkıyönetim Askeri Savcılığı, Adana Emniyet Müdürlüğü, Merkez Komutanlığı, 39'uncu Piyade Tugay Komutan Yardımcılığı, 6'ncı Topçu Grup Komutanlığı, Adana MİT Bölge Başkanlığı ile Cevat Yurdakul'un eşi Ülker Yurdakul'a gönderilen yazıda da şöyle denildi:

1— Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un ölümü olayının 353 sayılı askeri mahkemeler kuruluşu ve yargılama usulü kanununun 8. ve 95. maddeleri gereğince tahkiki için sıkıyönetim askeri savcılığına ilgi (b) ile soruşturma açtırılmış olduğunu,

2— Adana Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'un öldürülmesi olayı faillerinin yakalanması için sıkıyönetim güvenlik kuvvetlerine müteaddit defalar emir verilmiş olup, bu konuda araştırma ve soruşturmalar sürdürülmekte beraber olayın failleri tespit edilemediğinden bu konuda çalışmaların çok ivedi derecede yürütülmesini,

3— İlgi (c) dilekçede sözü edilen tüm iddiaların sıkıyönetim askeri savcılığına ve Adana Emniyet Müdürlüğü, Merkez Komutanlığı 39. Tugay komutan yardımcılığı ve 6'ncı Topçu Grup Komutanlığınca tahkik edilmesini, aslı ve fer'i faillerin delillerle tespit edilmelerini ve yakalanmalarının sağlanmasını.

4— Adana cezaevinde bir sağ siyasi tutuklunun Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'u ölümle tehdit etmesi ile ilgili soruşturma hakkında komutanlığımıza ve sıkıyönetim askeri savcılığına bilgi verilmesini rica ederim."

Yetkinin

(Baştarafı 1. Sayfada)

"Bölge Müdürü Ethem Zorlu göreve geldiğinden bu yana bir gram iş üretilmemiş, Sıvas'ın enerji, sulama ve taşkın koruma işlerinin planlama çalışmaları tamamen durmuştur. Halen müteahhitlik yapan ve Sıvas olaylarında halka kurşun sıktığı iddia edilen M. Emin Uclu, Ülkü Ocakları eski muhasibi ve mühendis olarak atandığı tarihte öğrenci olan Hasan Bolucek, Tahir Sarıyıldız gibi militanlar buraya doldurulldu. Artık işyerinde anayasa, işkanunu işlememekte memur ve işçilerin en doğal hakları olan sağlık muayenelerine gitmeleri engellenmektedir.

Öte yandan Sivas CHP Milletvekili Azimet Köylüoğlu Sivas ilinde baskı, kıyım ve sürgünlerin tüm şiddetiyle devam ettiğini bildirerek, DSİ Genel Müdürlüğünde 1800, YSE Genel Müdürlüğüne bağlı işyerlerinde ise 1100 işçinin işine son verildiğini söyledi.

Köylüoğlu, Başbakan Demirel'den yazılı olarak yanıtlanması isteği ile Millet Meclisi Başkanlığına verdiği soru önergesinde, Sivas'ın Alibaba mahallesinde oturan işçilerin salt o mahallede oturdukları için işlerinden atıldıklarına dikkati çekti. Anayasa ve hukuka aykırı bu davranışın ne zaman terk edileceğini soran Köylüoğlu kışın ortasında insanların sokağa atılmasıyla ulusumuza sağlanan yararın ne olabileceğinin açıklanmasını istedi.

YSE—İş Sendikasına üye işçilerin, MİSK'e bağlı Köy YSE—İş Sendikasına geçmeleri için baskı yapıldığını da kay deden Köylüoğlu, bu baskılara uymayan 10 bin işçiden işine son verilenlerin kimler olduğunun, işçilere ekonomik ambargo uygulayarak kaç ailenin açlığa itildiğinin de kamuoyuna açıklıkla bildirilmesini istedi.

KARADENİZ'İN KIYICIĞINDAN

(Baştarafı 4. Sayfada)

"Bu tedbirler kötüdür diyenler beri gelsin! Daha iyi varsa çıksın söylesin!.."

"Daha kötüsünü sen söyle Receeeep! Acı bize, din gardeşi değil miyiiiiiz!..."

"Gardeşlerim, buyurduğumuz gibi hep din gardeşisiniz. Kandili Şerifiniz son zamlarla birlikte hepimize mübarek olsun! Hadi din gardeşlerim, bu zamlardan sonra bizim böyyük Türkiye'nin hayrını görün!"

"Receeeep, din gardeşiyiz, acı bize!"

"İran'la Afganistan'a din gardeşi olarak hep dua edelim, cenabı Allah bizlere bu günleri gösterdiği için."

"Amiiiiiin!...."

YAKLAŞIM

(Baştarafı 3 Sayfada)

dan alınıp bir başka organda tekelleştirilmektedir? Kapitalist devletin "Sınıflar ve sınıf bölümleri arasında oluşan kuvvet oranını cisimleştiren ve bunlar arasındaki sınıf çatışmalarını yansıtan bir kurum" (N. Poulantzas) olduğunu anımsarsak, aradığımız sorunun yanıtı ortaya çıkar. Evet, söz konusu bakanlık ve kurumlar arasındaki yetki dağılımına yapılan müdahale, egemen sınıflar arasındaki çatışmaların kurumlar düzeyine yansımasından başka bir şey değildir.

Devletin ekonomik kararlarla ilgili organlarındaki yetki tekelleşmesinin hızlanması diye özetlenebilecek bu uygulama, madalyonun bir yüzü... Ama, tek yüzlü madalyon da nerede görülmüş ki?.. Yani baskı yasaları, Sıkıyönetim Yasasında öngörülen değişiklikler ve benzeri operasyonlarla gerçekleştirilen burjuva devlet aygıtının baskı kurumlarının yetkinleştirilmesiyle birlikte madalyonu gözlemlersek...

Açık faşizme geçişin ön hazırlıkları mı bunlar? ..

NE ALIRSAN 12,5

EMRE

HA.. SÖYLE OTUR KARŞIMA..
BAK KEMAL O DERGİLER BAZILARININ GÖZÜNDE PEK MAKBUL DEĞİLDİR.. HANİ, ZARARLI FALAN GÖRÜRLER YA ONLARDAN YANİ ŞU SOLCU DEDİKLERİNDEN...
BU GÜNLERDEDE YASAK, TEHLİKELİ BÖYLE ŞEYLER..
ŞİMDİ SÖYLE KEMAL SOLCULUK SAĞCILIK NEDİR BİLİRMİSİN SEN?
YOK AMAN. CEMAL AĞAM YOK BENDE ÖYLE SAĞCILIK SOLCULUK. ANLAMAM BEN. PEKİ SEN SOLCUMUSUN?

Demokrat

Çatalçeşme Sok. No: 50
Cağaloğlu—İSTANBUL
Telefon: 28 08 15
Yıl: 11 Sayı: 3289/47

Demokrat Ofset tesislerinde hazırlanmış, Hürriyet Ofset tesislerinde basılmıştır.

BAS—SAN Basın Yayın Sanayi ve Ticaret A.Ş. adına imtiyaz sahibi Dursun AKÇAM

Genel Koordinatör Arslan B. KAFAOĞLU

Yazıişleri Müdürü Işık YURTÇU

Ankara Temsilcisi Dr. Ergin ATASU

ABONE KOŞULLARI

YURTİÇİ ABONE BEDELLERİ
3 aylık 900.—
6 aylık 1800.—
1 yıllık 3600.—

YURTDIŞI ABONE BEDELLERİ
3 aylık 2250.— 55 DM.
6 aylık 4500.— 110 DM.
1 yıllık 9000.— 220 DM.

İLAN KOŞULLARI

2,3. sayfalar (süt. cm)	400.—TL
Devam sayfaları (süt-cm)	450.—TL
İlan sayfaları (süt-cm)	320.—TL
Doğum, nişan, evlenme, ölüm, teşekkür (1 süt, 5 cm)	700.—TL
Yayın ilanları...	400.—TL.
Küçük ilanlar (kelimesi)	10.—TL.

İLAN REKLAM BÜROSU
Cumhuriyet Cad. No: 87/5
Elmadağ-İSTANBUL Telefon: 40 15 89

Ankara Bürosu: Konur Sok. 24/19 Kızılay- Ankara Telefon: 17 01 41
İzmir Bürosu: Kıbrıs Şehitleri Cad. 1443 Sok. No: 149 Daire: 6 Alsancak Telefon: 14 67 75
Adana Bürosu: Dörtyolağzı, Özel Sancak İş Hanı Kat: 1 No 96

TÜRK—İŞ DİSK'in eylemine katılan sendikaları için rapor hazırlayacak

ANKARA (DEMOKRAT)

Türk—İş Genel Sekreteri Sadık Şide, "TARİŞ olayı"nın çok hassas bir olay haline geldiğini, bakanlığın ve mahalli idarecilerin güvenlik kuvvetleriyle işçilerin karşı karşıya getirilmemesi konusunda çok dikkatli olması gerektiğini söyledi. Şide, DİSK'in ve DİSK'e bağlı sendikaların düzenlediği eylemlere katılan sendikalar ve yöneticileri hakkında bölge temsilciliklerinin rapor düzenlediğini bildirdi.

Devalüasyon ve zamlara karşı çalışanların durumunun düzeltilebilmesi amacıyla hazırladıkları ve hükümetle parti başkanlarına sundukları "sosyal önlemler paketi" ne ilişkin olarak dün bir basın toplantısı düzenleyen Türk—İş Genel Sekreteri Sadık Şide, asgari ücretin vergi dışı bırakılmasını, asgari ücretin brüt tutarı taban sayılmak üzere 15 bin liraya kadar olan ücretlerden yüzde 12 vergi kesilmesini istedi.

En az geçim indiriminin vergi dışı bırakılması, vergi adaletinin sağlanması, kamu işyerlerine ait toplu sözleşmelerin imzalanması, emekli, dul ve yetimlerin durumu ile işsizliğin önlenmesi konularında konfederasyonlarının görüşlerini açıklayan Sadık Şide özetle şunları söyledi:

"Asgari geçim indirimi vergi dışı bırakılmalıdır. Adalet bunu gerektirir. Kamu kesiminde yapılacak toplu iş sözleşmeleri ile fiatlara karşı işçilerin durumu korunmalıdır. Memur emeklileri, dul ve yetimlerin, güçsüz ve kimsesizlerin maaşları günün şartlarına uygun şekle getirilmelidir. Bugün ülkemizde 2.5 milyon kadar işsiz vardır. İşsizliğin önlenmesi konusunda derin bir araştırma yapıyoruz. Bu konuda, Sakıp Sabancı'nın başkanlık ettiği işveren heyetine 4 teklif götürdük ve 3'ü üzerinde ittifaka vardık... Dışarıya işçi gönderilmesine paydos edilmeli, yeni işyerleri açılmalıdır..."

GÜVENLİK KUVVETLERİ İLE İŞÇİLER KARŞI KARŞIYA GETİRİLMESİN

Türk—İş Genel Sekreteri Sadık Şide Basın toplantısının sonunda gazetecilerin sorularını yanıtladı. Şide, bir gazetecinin "TARİŞ"te üretimin durdurulması ve işçilerin İzmir'deki eylemlerini nasıl yorumluyorsunuz? .." şeklindeki sorusuna şu karşılığı verdi:

"TARİŞ olayı çok hassas bir olay haline geldi. Mahalli idareciler, yetkililer ve özellikle bakanlığın çok dikkatli olması gerekir. Bakanlığın ve işverenin güvenlik kuvvetleri ile işçiyi karşı karşıya getirmemesi gerekir. İşveren daha önce meydana gelen tahribatları onarmak amacıyla üretime ara verildiğini söylüyor. Düşmana fırsat verecek yanlış kararlardan kaçınmalıyız. Biz silahlı eyleme karşıyız.."

Bir başka gazetecinin DİSK'in genel grev kararı ile hükümete sundukları "Sosyal önlemler" paketinden bir sonuç alınamazsa "Genel Greve" gidip gitmeyeceklerine ilişkin sorusunu yanıtlayan Şide, "Biz iş yapmak istiyoruz. Anarşi yaratmak istemiyoruz. Zaten ülkede yeteri kadar anarşi var." dedi.

Şide, DİSK'in eylemlerine Türk'İş 'e bağlı bazı sendikaların ve işçilerin de katıldığı yolundaki bir hatırlatmaya ise, "Evet bazı yerlerde Türk—İş'e bağlı sendikalardan bir kaç yöneticinin de olsa DİSK'in eylemlerine katıldığını öğreniyoruz. Bu konularda bölge temsilciliklerimiz rapor düzenliyor" karşılığını verdi.

Demirel'in

(Baştarafı 1. Sayfada)

ALİ TOPUZ'UN TEKEL DİRENİŞİYLE İLGİLİ AÇIKLAMASI:

CHP İstanbul Milletvekil Ali Topuz Tekel'deki direnişle ilgili olarak yaptığı açıklamada "Tekel Genel Müdürlüğü işyerlerine, daha önce görevden uzaklaştırılmış MHP kadroları ve militanları yerleştirilerek bunlar aracılığı ile TEKEL işçilerine baskılar yapılmış ve işçiler tertiplerle direnişe itilmişlerdir" dedi.

Topuz, işçilerin sözleşmelerinin hala imzalanmadığına dikkati çekerek "Bir işçi temsilcisinin planlı bir şekilde öldürülmesiyle işyerleri çalışamaz hale getirilmiş, ardından da Türk—İş ve DİSK üyesi işçilerden, CHP İlçe Başkanı, Belediye Meclis üyeleri, delegeleri, mahalle temsilcileri başta olmak üzere ilerici işçiler işten atılmıştır. Hükümetin amacı ikilidir. Bir taraftan tertiplerle sorun yaratarak işyerlerinden ilerici devrimci işçileri uzaklaştırıp yerlerine faşist militanları doldurmak bir taraftan da devlet, KİT ve Kooperatif işyerlerinin verimli çalışamayacağı imajını yayarak bu işletmeleri yerli ve yabancı tekellere devretmek. Bugüne kadar yaklaşık iki milyarlık kaybın göze alınmasının ardında TARİŞ, Antbirlik örneğinde olduğu gibi TEKEL'in de, Tekelci sermayeye peşkeş çekilmesi yatmaktadır." dedi.

Barolar Birliği

(Baştarafı 1. Sayfada)

hat Erim hükümeti icraatını protesto ederek, hükümetten ayrılan 11 Bakandan biri idi.

Faruk Erem'in istifasıyla boşalan Barolar Birliği Genel Başkanlığı için dün yapılan Olağanüstü Genel Kurul'da adaylardan Orhan Apaydın 44, Cengiz İlhan 7, Selahattin Ardıçoğlu 13 oy aldılar

Bu arada CHP'li avukatların özellikle Atilla Sav'ın kazanması için çalıştıkları dikkati çekti. Genel Kuruldaki önemli olaylardan biri de Adana Barosunun çekmiş olduğu telgraftı.

Telgraf ta özetle son günlerde avukatlara yapılan saldırıların arttığı, öldürülen avukat sayısının önemli rakamlara ulaştığı belirtiliyor ve Barolar Birliğinin suskunluğu kınanıyordu.

Genel Kurul'da ayrıca Barolar Birliği ek bütçesi de görüşülerek kabul edildi.

Malatya'daki

(Baştarafı l. Sayfada)

lilerin desteklediği, Remzi Aslan da katılıyor.

CHP, REMZİ ASLAN ADAY OLUNCA SEÇİME KATILDI.

Cumhuriyet Halk Partisi, Malatya Belediye Başkanlığı seçimlerinde ilkönce bir aday göstermemişti. Ancak, Remzi Aslan'ın aday olmasıyla birlikte, CHP de Hüseyin Deniz'i aday olarak gösterdi.

Kendini "Emekçi Halkın Adayı" olarak tanıtan Remzi Aslan için, DDKD, TİP, Devrimci Yol, Emeğin Birliği ve Kitle grupları'nın güç ve eylem birliği platformu oluşturdukları bildirildi.

TÜRK-İŞ'i

(Baştarafı l. Sayfada)

lerce işçi kitlesini bünyelerinde toplayan konfederasyonların, karşılıklı oturup tartışarak asgari müştereklerde birleşmelerinden yana olduğunu belirtti.

TEZ BÜRO—İŞ: UĞUR BATMAZ'IN GÖRÜŞLERİ

Yönetim Kurulu toplantısından önce görüş belirtmek istemeyen Tez Büro—İş Genel Başkanı Uğur Batmaz'da "İşçi sınıfının ortak çıkarlarının söz konusu olduğunda Türk-İş—DİSK ayrımı gözetilmemesi gerektiğini" öne sürdü.

Batmaz ayrıca sendikalarına üye işçilere son dönemde, baskı ve kıyımların daartarak sürdüğünü belirtti ve DİSK'in çağrısının yönetim kurulunda tartışılmadan reddedilmesini eleştirerek "Bunun mücadelesini yönetim kurulu toplandığında kendi içimizde vereceğiz" şeklinde konuştu.

KOOP—İŞ: YETKİN AKOZ'UN GÖRÜŞLERİ

Öte yandan aynı konuyla ilgili olarak THA muhabirine görüşlerini açıklayan Koop—İş Genel Sekreteri Yetkin Akoz ise "İşçi sınıfının zararına olan gelişmelere seyirci kalınamayacağını söyledi.

HARB—İŞ: KENAN DURUDAN'IN GÖRÜŞLERİ

Türk Harb—İş Genel Başkanı Kenan Durukan da THA muhabirine görüşlerini açıklarken, Türk—İş İcra Kurulunu, özellikle de Genel Sekreter Sadık Şide'yi ağır bir dille suçladı. Durukan "Şide, ağababalarından aldığı talimatları yerine getiriyor" şeklinde konuştu.

Türk—İş Genel Yönetim Kurulunun aylardan beri bir çok önemli sorun ortaya çıktığı halde toplantıya çağrılmadığını da eleştiren Durukan "Türk—İş komaya girdi" dedi.

DYF—İŞ: ŞERAFETTİN AKOVA'NIN GÖRÜŞLERİ

DYF—İş Genel Başkanı Şerafettin Akova, hükümetin son aldığı ekonomik kararlar karşısında Türk—İş'in net bir tavır belirleyememesini eleştirdi "Hükümeti uyarmanın zamanının geldiğini hatta geçtiğini" savundu.

BASIN—İŞ: HÜSEYİN DÜZGÜN'ÜN GÖRÜŞLERİ

Basın—İş Genel Başkanı Hüseyin Düzgün'de "Baskı ve kıyımlara karşı sessiz kalınamayacağını" " belirtti. ve Türk—İş'in son gelişmelerle ilgili olarak net ve tutarlı bir tavrı en kısa zamanda belirlemesi gerektiğini savundu.

Düzgün, şöyle konuştu.

"DİSK'in eylem birliği çağrısının reddedilmesinden sonra biz Türk—İş olarak ne yapacağız, bu zamları, baskıları ve kıyımları tasvip mi edeceğiz? Eğer bunların karşısında olacaksak neler yapacağız bütün bunların açık bir şekilde belirtilmesi gerekir."

Baştürk

(Baştarafı l. Sayfada)

DİSK'e bağlı 14 sendika, TÜRK—İŞ'e bağlı Yol—İş Sendikası, bağımsız Enerji—İş, İplik—İş, Tüm Döküm—İş Sendikaları ve altmışa yakın demokratik kitle örgütünün desteklediği mitingte yaptığı konuşmada, emperyalistler ve egemen sınıflarca desteklenen, yönlendirilen faşist odakların işçiler, sömürü ve baskı düzenine karşı seslerini çıkarmasınlar diye, her köşede kan ve ölüm kustuklarını söyleyen Baştürk, siyasal iktidarın ise, herşeye çare olarak, "anarşi ve terörü"gösterdiğini, ve bu gerekçeyle temel hak ve özgürlükleri boğazlamaya çalıştığını belirtti.

Konuşmasında, kendisine ilerici, demokrat, yurtsever diyen tüm parlementerleri, ülkeyi hızla Güney Amerika'daki askeri diktatörlüklere çevirecek olan yasa değişikliklerine karşı halkın yanında saf tutmaya çağıran DİSK Genel Başkanı, emekçi halkın devrimci, demokratik muhalefetinin yükseldiğine de dikkat çekerek şunları dedi:

"Bizim sınıfsal hedefimiz yalnızca ekonomik -demokratik haklarımızı savunmak değildir. Bizim hedefimiz, işçilerin, emekçilerin sömürüsüz, baskısız dünyasını kurmaktır. Sosyalizmi gerçekleştirmektir."

Ören toplantısında alınan bölgesel grevler ve genel grevlerle demokratik hakları koruma kararına da değinen Baştürk, "Bu kavga hürriyet kavgasıdır. Bu kavga işimizin ve ekmeğimizin kavgasıdır." dedi.

Mücadelenin işçi-köylü temel ittifakı üzerinde mutlaka başarıya ulaşacağını vurgulayan Abdullah Baştürk, "Yaşasın Sosyalizm, Yaşasın DİSK." diyerek bitirdi

Dinçer: Ankaralılar direnişteki işçilere sahip çıkacaklardır

ANKARA (DEMOKRAT)

Ankara Belediye Başkanı Ali Dinçer hükümetin Ankara'ya ve sorunlarına sahip çıkmamakla, 2.5 milyon Ankara'lıyı cezalandırmak istediğini belirtti.

Ankara Belediye işçilerinin sürdürdükleri direnişe ilişkin bir yazılı açıklama yapan Dinçer, direnişin uzun sürebileceğine dikkati çekerek Ankara'lıların kendi sorunlarına, belediyeye ve direnişteki işçilere sahip çıkacağına da inandığını belirtti.

Dinçer açıklamasında özetle şu görüşlere yer verdi:

"Emeğinin karşılığını almayan, evine ekmek götüremeyen işçiden hiç bir kimse hizmet bekleyemez. Direniş ancak, işçilerin ekonomik haklarının ödenmesiyle sona erebilir."

Erkan Oyal'ın serbest bırakılması istendi

Ankara Sıkıyönetim Komutanlığı'nca önceki gün öğretim üyesi olarak görev yaptığı Sevk ve İdare Yüksek Okulu'nda çıkarken gözaltına alınan TRT—Der Genel Başkanı Erkan Olay'ın serbest bırakılması istendi.

TRT—DER Merkez Yönetim Kurulu tarafından yapılan yazılı açıklamada şöyle denildi:

"Genel başkanımız Erkan Oyal'ın sudan bir gerekçe ile gözaltına alınmasını bir hata olarak niteliyor ve en kısa sürede bu hatanın düzeltilmesini bekliyoruz.

TRT—DER'in yasalara ve demokrasiye saygılı kalarak sürdürdüğü bu mücadele, çağdışı TRT yönetimlerince boy hedefi yapılmasına neden olmuştur. Önce, Erkan Oyal'ın yeni yönetimce görevine son verilmiş ve giderek ilerici, yurtsever TRT çalışanlarına baskı ve kıyımlar gündeme getirilmiştir."

TARİŞ direnişi

(Baştarafı l. Sayfada)

işçileri, "İşletmeleri terketmeyerek direneceğiz. Herkes bilmeli ki burayı geçmişte olduğu gibi faşistlere terketmeyeceğiz" şeklinde konuştular.

Öte yandan dün sabah fabrika etrafında toplanan halk ve diğer TARİŞ işçileri yollara taşlarla barikat kurdu ve yakılmaya hazır lâstikler bıraktı.

KENTTEKİ EYLEMLER

TARİŞ işçilerini desteklemek amacıyla İzmir'de dün de çeşitli gösteriler yapıldı. Balıkuyu semtinde bir çok esnaf dükkanlarını açmazken, Eşrefpaşa semtinde bir inşaata bombalı izlenimi verilen pankartlar asıldı.

POLİS ÖLDÜ

TARİŞ işçilerini desteklemek amacıyla Gültepe Belediyesi çalışanlarının eylemlerine polisin müdahale etmesi sonucu çıkan çatışma sırasında yaralanan polis memuru Ali Hikmet Kaşıkçı dün tedavi edildiği hastanede öldü. Tepecik SSK Hastanesi'nde tedavi gören Ali Hikmet Kaşıkçı'nın iki kez ameliyat edildiği, ancak kurtarılamadığı bildirildi.

3 KİŞİ TUTUKLANDI

TARİŞ'te önceki gün meydana gelen olaylar sırasında gözaltına alınan 160 kişiden 3'ünün tutuklandığı bildirildi. Yetkililer, olayla ilgili olarak soruşturmanın tamamlandığını, gözaltına alınanlardan 157 işçinin serbest bırakıldığını söylediler.

İKD: TARİŞ İŞÇİLERİNİN BAŞARISI TÜM EMEKÇİLERİN DAVASIDIR

İlerici Kadınlar Derneği Genel Başkanı Beria Onger TARİŞ işçilerinin direnişiyle ilgili olarak yaptığı açıklamada "kendilerine ve ailelerine dayatılan bu açlık fermanına sessizce boyun eğmeyen işçilerin üstüne kanla, kurşunla yürünüyor. Bu saldırı TARİŞ'te odaklaşıyor. Her türlü saldırıyı yiğitçe göğüsleyerek işçilerin sürdürdükleri bu direniş, tüm halkın ekmeğine el uzatanlara karşıdır. TARİŞ direnişinin başarısı tüm emekçilerin davasıdır. Analar çocuklarının geleceği için savaşım veren bu yürekli işçileri yalnız bırakmayacaklardır, bırakamazlar" dedi.

Yozgat'a sürülen

(Baştarafı l. Sayfada)

kaynaklandığı yolundaki görüşün utanç verici olduğunu kaydederek, "Bakan meslekten atamadığı, cezalandıramadığı öğretmen varsa şimdi kağıt sıkıntısını gerekçe yaparak ereğine ulaşabilir" dedi.

Sönmez ilkokullara Milli Güvenlik bilgisi dersinin de konulmasını eleştirdi ve şöyle devam etti:

"Türkiye'de tüm eğitim—öğretim sorunları bitirildi, çözüldü 7 yaşındaki bebelerin Milli Güvenlik bilgisi öğretimi eksiği kaldı. Bakan şimdi onu tamamlıyor. Ne başarı, ne başarı kutlamak gerek doğrusu, bundan sonra sınırlarımızı ve güvenliğimizi ilkokul çocukları koruyacaktır. Herkes ilkokula giden çocuğuna bundan böyle bir silah alacaktır. Anarşi ve terör azdır. Özelediğimiz boyutlarda böylece ilkokullara koyduğumuz güvenlik dersleri ile de ulaşacaktır. Bundan böyle MHP'li komandolar ilkokul salonlarını atış poligonu haline getireceklerdir.

Arap'tan petrol, Yahudiden para dileniyoruz. Bunları yok edecek iktisat bilgisini okullarda verme gereğini duymuyoruz da kalkıp yedi yaşındaki çocuğa askerlik öğreteceğiz. Üretim nedir. Tüketim nedir. 'Bir toplum ürettiğinin çoğunu tüketirse nereye varır, döviz nedir, tasarruf nedir? Bunları küçük yaştan çocuklarımıza öğretme gereksinimi duymuyoruz. İlkokuldan başlayarak çocukları askerliğe özendireceğiz. Marşlar söyleyeceklermiş, kışlalara ziyaretler, tatbikatlar., Çünkü bunlara büyük gereksinim duyuyoruz"

Öğretmenin ekonomik sorunlarının çözülmesini, öğretmenin can güvenliğinin mutlaka sağlanmasını isteyen Sönmez, "Sayın Bakan ve yönetim kadrosu öğretmen ve kitap düşmanlığını bırakmalıdır" diyerek bunu uluslararası düzeyede olan yazarların kitaplarının dağıtımının bakanlıkça engellenmesini kınadığı konuşmasını "Çünkü bunlar Ali baba ve 40 haramiler ile halkımızı uyutmak istiyorlar, gerçekleri görmekten korkuyorlar" şeklinde tamamladı.

Emekçi çocuklarına "düzeni haklılaştırıcı eğitim" uygulandığı savunuldu

HABER MERKEZİ

İstanbul Tabip Odası salonunda süren "Yüksek Öğretimin Sorunları" adlı seminerin ilk gününde, kapitalist toplumda eğitimin kar amacı güden üretime uyarlı olarak yapıldığı, bu yüzden emekçi çocuklarına verilen eğitimin okuma yazma, basit hesap ve düzeni haklılaştırıcı ideolojiden öteye gitmediği, üniversitelerde ise işbölümü ve uzmanlaşmaya yönelik bir eğitimin uygulandığı vurgulandı.

TÜMAS ve TÜMÖD'ün birlikte düzenlediği seminerin ilk iki oturumu dün yapıldı. Birinci oturumda bilim-toplum ilişkileri, ikincisinde ise yüksek öğretim yönetiminin güncel sorunları tartışıldı.

Birinci oturumda söz alan İstanbul Üniversitesi Öğretim Üyesi Dr. Sungur Savran, "eğitim, üretim için olmalıdır" anlayışını eleştirdi. Savran konuşmasında, "Kapitalist üretim tarzının temel özelliklerinin, üretimin gereksinimleri karşılamak için değil, kar için yapılması, karlılığın mümkün olduğu kadar artırılması için üretici güçlerin gelişmesinin kendi başına bir amaç haline gelmesi ve fetişleştirilmesi olduğunu" söyledi.

Buna bağlı olarak, emekçilerin eğitiminin çok kısıtlı, alt düzey yöneticileri konumundaki teknik elemanların eğitiminin ise uzmanlaşmaya yönelik olduğunu, bunun kafa ve kol emeği arasında bir parçalanma meydana getirdiğini söyleyen Savran, sosyalist eğitimi ise sadece üretime yönelik bilgilenmeyle sınırlandırılmaması gerektiğini savunarak şöyle dedi

"Sosyalizm, doğrudan üreticilerin toplumu, hep birden ve ortak olarak yönettiği bir toplumdur. Bu yüzden sosyalist eğitimin amacı üretimi arttırmak değil doğrudan üreticilerin çok yönlü gelişimini sağlamak, bütünsel insanı yaratmak olmalıdır".

İşçiler

(Baştarafı l. Sayfada)

kendilerine devamlı baskı yaptığını ve Türk İş'e bağlı Teksif Sendikası Başkanı Ali Kurt tarafından "Vatan hainleri" sıfatının kendilerine takıldığını söylediler. Sancak Tül işçileri "Bizim hainliğimiz, haklarımızı almak için direnmiş olmamız mı? Yoksa iki yıldır bin yüz lira maaşla geçinmeye çalışmamız mı?"diye soruyorlar.

Sancak Tül'de iki yıl kadar önce 1100'e yakın işçinin başlattıkları direnişi bugün, 600 kadar işçi sürdürüyor. Diğer işçiler ise zorunlu oldukları için sigortasız işlerde çalışmakta. Faşist baskılara boyun eğmediklerini, bundan sonra da eğmeyeceklerini söyleyen işçiler, "Patron ve sarı sendikanın baskıları bizi hiç bir zaman etkileyemez. Yeni M.C. Hükümeti ve faşist baskılar işçi direnişlerini kıramayacaktır. Son olarak söylüyoruz ki SANCAK TÜL FAŞİZME MEZAR OLACAK" dediler.

Sürü

(Baştarafı l. Sayfada)

ma sanatının son ürünlerinin sergilendiği ve 93 filmin katıldığı Londra Film Festivali'nde en iyi film ödülü Yılmaz Güney'in Sürü filmine verildi.

Rotterdam Festivali'nde de gösterilen Sürü'nün önümüzdeki günlerde, Belgrat, Paris, Sydney ve Hong—Kong Film Festivalleri ile Amerika'da Los Angles Filmex'e katılacağı bildirildi.

Devrimci

(Baştarafı l. Sayfada)

len katliamların emekçi halk yığınlarını susturamayacağını vurguladı

DISK bölge temsilcisi Yürekli yayınladığı bildiri de, Avukat Ceyhun Can, Doktor Fikret Ünsal ve Emniyet Müdürü Cevat Yurdakul'u katleden faşistler Maraş Katliamı avukatlarından Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu'nu öldürmekle davayı kendi lehlerine çevireceklerini sanan sermaye uşaklarının yakalarını kurtaramayacaklarını belirterek "Katliamlar, işçi sınıfı ve emekçi halkımızın nihai hedefine gitmesini engelleyemeyecektir" dedi.

Öte yandan Adana Baro Başkanı İbrahim Güney'de bir bildiri yayınlayarak Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu'nun katledilmesini kınadı. Baro Başkanı Güney, silahlı saldırıların Baro üyesi Avukatların mesleki çalışmalarına darbe vurduğunu belirterek çağ dışı saldırgan zihniyetlerin avukatların çalışmaları engelleyemeyeceğini belirtti.

Bu arada Adana Mühendislik Yüksek Okulu Öğretim görevlileri ve Makina Mühendisleri Adana Bölge Şubesi yaptıkları ortak açıklamada "Bu tür saldırılar bizi halkımızla bütünleşmekten alıkoyamaz" dediler.

Açıklamada, saldırı bir kez daha kınanırken şöyle denildi:

"Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu faşist katillerce evinden çıkarken pusu kurularak katledildi. Avukat Halil Sıtkı Güllüoğlu zindanlardaki binlerce işçi, köylü, memur mühendis gençlik kısacası emekçi halkın savunmasını yapan demokrat bir avukattı. Güllüoğlu haklının, gerçeğin, doğrunun yanında yer alıyordu. Tıpkı Bedri Karafakioğlu, Bedrettin Cömert, Cavit Orhan Tütengil, Doğan Öz ve diğer yurtsever, devrimci demokrat aydın, yazar, hukukçu bilim adamları gibi ve bu nedenle öldürüldü Güllüoğlu."

YİTİK

1978 - 79 ESYO kimliğimi kaybetim. Hükümsüzdür.

Kemal ÇOLAK

Demokrat: 512

YİTİK

Pasomu kayıpettim, Hükümsüzdür,

VEDAT DOĞU

(Demokrat; 506)

DUYURU

Derneğimizin (İstanbul Sular İdaresi memur ve müstahdemleri Sosyal Yardımlaşma Derneği) Yıllık Olağan Genel Kurul Toplantısı 9/2/1980 Cumartesi günü çoğunluk sağlanamadığından yapılamamıştır. Bu kez Genel Müdürlük Merkez binası alt yemekhane salonunda 16/2/1980 cumartesi günü saat 10.30'da çoğunluk aranmaksızın yapılacaktır. Üyelerimizin katılmaları rica olunur.

SU—DER
YÖNETİM KURULU

GÜNDEM:
1- Yoklama ve acılış
2- Saygı Duruşu
3- Başkanlık Divanı seçimi
4- Oy Sayım Kurulu Seçimi
5- Yönetim Kurulu Raporlarının görüşülmesi
6- Denetleme Kurulu'nun aklanması
7- Yönetim Kurulu'nun aklanması
8- Önerilerin görüşülüp karara bağlanması
9- Yönetim Kurulu, Denetleme Kurulu Onur Kurulu Seçimleri
10- Dilekler
11- Seçim sonuçlarının ilanı ve kapanış.

(Demokrat: 520)

Tabii Senatör ve Halkevleri Genel Başkanı Ahmet Yıldız'ın Cumhuriyet Senatosunda bütçenin tümü üzerinde yaptığı konuşma

Ahmet YILDIZ

"Bu toplumun ilericileri, devrimcileri sindirilemez"

Ben, bütçenin ayrıntılarına girmeden, belirleyici niteliklerine ve uygulamadaki ikincil önemdeki yönlerine de değinmeden ve sözlerimi seçişte de özen göstererek, yaşadığımız dehşet verici durumun nedenlerini, ileriye ilişkin kaygılarımı ve çare olacağına inandığım ana çözümleri içerecek biçimde, siyasal stratejimize ilişkin görüşlerimi sunacağım.

Bugünkü Durumumuz

"Ayrıntılarına girip olgularına değinmekten hepimizin gurur incinmesi duyacağı güncel durumumuzun genel görüntüsü dehşet vericidir."

Gerçekten, Türkiye'nin iflas ettiği, uluslar-arası platformlarda, ünlü organlarda (Financial Times, Süddeutsche Zeitung, Dresdner Bank...) açıkça yazılıp durduğu, resmi çeklerimizin bile geçmediği, alacaklılarımızın sığacağı salonların Londra'da bile bulunamadığı, MC'lerin getirdiği felaketlerden Alman basınının dahi yakındığı, "anarşi ihraç ettiğimiz" gerekçesi ile Almanya'da kampanyalar açıldığı, hükümetin bölücülükte ve anarşide başı çektiği, terörün ve cana kıymaların yoğunlaşarak sürdüğü, binlerce kimsenin devletimiz aleyhinde dava açtığı ve daha da koyulaşacağa benzeyen bir karanlığın bir "KARABASAN" gibi ülkemizin üstüne çöktüğü bir dönemi yaşıyoruz. Olanaklarımız ve öbür gelişmekte olan ülkelerle kıyaslanamayacak durumumuz gözönünde bulundurulunca, 2.Dünya Savaşı sonrasında, en başarısız ülke olduğumuzu itiraf etmeliyiz. Tersini savunmak akılla bağdaşmaz. Başarılı olsak bu hale gelirmi idik? Japonya'dan sonra en büyük kalkınma hızı bugünkü batışı mı sağlamıştır? Durumdan herkes yakınıyor. Batışı sağlayan 15 yıllık sürede 10 yıl başbakanlık yapan da herkesten çok yakınıyor. Fakat derneklerin, ilericilerin, emekçilerin yakınmaları bağışlanamaz suçtur.

Ünlü geçmişi, çağımızın anti-emperyalist kurtuluş savaşçılarına öncülük etmiş olma ünü, yetişmiş insan gücü, halkının çalışkanlığı, doğal ve tarihsel zenginlikleri, olağanüstü önemdeki jeopolitik konumu ve özellikle, son döneminin evrensel konjonktüründe, çok etkin bir işlevi üstlenebilecek durumu nedenleri ile, dünyada en önde gelmesi gereken ülkelerin biridir Türkiye.

Bugünkü duruma getirilişimiz belki de tarihin yazdığı en büyük tansıklardan (mucize) biridir. Bu batışı sağlama eşsiz bir başarıdır. Bunun için de dışarda sorumlu aramamalıyız, arayamayız da.

Sayın arkadaşlar,

Türkiye, Sened-i İttifaktan bu yana (1808), insanlık tarihinde, en çok batan ve çıkıyor umudu ile yeniden batarak "Batış-çıkış-batış" kısır döngüsünde rekorlar kıran bir ülkedir.

1855'ten sonraki 122 yılda da biri siyasal ve üçü de ekonomsal olan dört iflasa uğradık.

1895'te Abdülhamit (Düyun-u Umumiye), 4.8.1954'de DP, 12 Martta AP(siyasal) ve 17.2.1977'de de MC iflas etti. Ve 14 Ekim 1979'da da, CHP,çıkışı sağlayamadığı için iflasın altında ezildi.

Şimdi kurulan AP azınlık hükümetinin, tutumunun ve almakta olduğu önlemlerin, daha büyük tehlikeleri oluşturacağı kaygısı ile, tüm ön yargılardan sıyrılarak, konuyu ele almamız gerektiğini bir kez daha yinelemek istiyorum.

Sayın Başbakanın "bu fiyatları öpüp başınıza koyun" demesi, geleceğe ilişkin kaygılarımıza yeni bir kanıt ekliyor.

Önce, acı da olsa, tarihin doğruladığı gerçek, iflaslarımızın, dış güçlerin güdümünde, planlı olarak gerçekleştirildiğidir. Yöntem, ayrıntıları olmakla birlikte, aynen uygulanmaktadır. İflasımızı sağlayan yöntem kısaca şöyledir: Zengin kapitalist ülkeler, kabul ettirdikleri bir reçeteye göre, verdikleri borçlarla ve içimizdeki destekçileri aracılığı ile, iflası sağlayınca, üst perdedenbuyurucubir biçimle, siyasal ve ekonomsal yönlendirmeyi sağlıyorlar. Gerçekten, verdikleri borcu kullanma reçetesi ile, gerçek bir sanayileşmeyi önlemeyi, pazar olma halimizi sürdürmeyi, dışa bağımlılığı arttırmayı, borç alma zorunluluğunu arttırmayı, onlara yarayan düzenimizin değiştirilmesini engellemeyi ve siyasal ipotekleri pekiştirmeyi sağlarken, borç tahsil ve faizlerini bile ödeyemeyeceğimiz ana değin gösterdikleri cömertliği birden bire bırakıp, sanki yeni insanlarla karşılaşmışız gibi değişiveriyorlar.

> "BUGÜNKÜ EKONOMSAL YAPI VE SİSTEMDE, KÖKLÜ DEĞİŞİKLİKLER YAPILMADIKÇA GERÇEKÇİ ÇIKIŞ SAĞLANAMAZ"
>
> GERÇEKTEN BAĞIMSIZLIKÇI, "AMAN NATO VE ABD'NE SORDUNUZ MU?" YERİNE, "AMAN TÜRKİYE'YE, TÜRKİYE HALKINA SORUN" DİYEN BİR DIŞ POLİTİKAYA YÖNELELİM ARTIK.

Soluk tüketen bir ekonomsal bunalım içindeki hükümetlerimiz, yeni borç dilenirken, karşımızdakiler de yeni ipotekler öne sürüyor ve içimizden de bolca savunucularla, hükümetleri boyun eğmeye zorluyorlar.

Son saldırılar ve car güvensizliği de, tarihsel iflas sürecinin son uygulamalarına karşı, belirecek yurtsever tepkileri ezmek için planlı olarak oluşturulmuştur.

Gerçekten, CIA Kuramcısı GALULA'nın kitabına göre "Bir gence, kardeşini ve aile büyüklerini bile öldürmeyi" öğreten 28 kampı olanların amaçlarını hâlâ anlamayanlar varsa, lütfen bir kez daha ellerini vicdanlarına koyarak düşünsünler. Hele bir türlü uyarılamayan ve katilleri suçlamaktan inatla kaçınan Başbakan ve politikacılar artık, suç ortağı olmaktan kurtulmalıdırlar.

Şimdi bu dehşet verici tabloyu oluşturan temel nedene değinelim

1969 Seçimlerinden önce, Milliyet'te yazdığım bir yazıda, "Türkiye'nin her batışında iktidarda bulunanlar cezalarını çekegeldiler. Fakat asıl suçlu olan ve ceza görenleri de o duruma getiren yapı ve sistemin suçluluğu yeterince anlaşılamadı. Sayın Demirel, bunu en iyi meydana çıkaracağı için seçimleri kazanmalıdır" demiştim. Seçimden sonra da ne yapılması gerektiğini yazmıştım. Demirel görevini iki kez yaptı. Fakat 12 Martta gelenlerle Ecevit hükümetleri, gerçek suçluyu ortaya koyup cezalandıracak yerde, Demirel'in yolundan gittiler. Son çıkmazda, Ecevit, çıkmazları oluşturanların güdümünde, onların işbirlikçileri ve bürokraside de çıkmazı oluşturma sorumlularınınyardımı ile ve çıkmazın kaynağı olan yapıyı da koruyarak çıkış aramanın cezasını çekti. İşte böylece çıkmazımız da süregenleşmiş oldu.

Bugünkü ekonomsal yapı ve sistemde, köklü değişiklikler yapılmadıkça gerçekçi çıkış sağlanamaz.

Gerçekten gelişmekte olan bir Türkiye, kapitalizmi uyguladıkça, dışa bağımlılıktan kurtulamaz ve gerçekten sanayileşemez. Bu sistem içinde iken 700 milyara varan banka kredilerinin %80 inin üretim dışına (sanayi ve tarım dışına) savrulması önlenemez. KİT'lerin düzeltilmesini sağlayacak raporlar da 19 yıllık uykudan uyanamaz. Dış Ticaret Batakçılığı önlenemez. Bu duruma karşı çıkan solcu sosyalist de olmasa, CHP'li hatta MSP'li olsa, en düşmanca saldırılara hedef olur. MSP'yesaldırıların baş nedeni budur. Bütün bunlara karşı, bu sistem ve yapı içinde de yapılacak birçok şey vardır.

Fakat Sayın Demirel'in, yaptıklarını beğenip "yapacak başka şey yok" demesine karşı ben, yaptıklarınız, daha büyük tehlikelere gebe bir ortamı oluşturacağından, önce, kaygılarımı ve sonra da önerilerimi sunacağım.

Geleceğe İlişkin Kaygılar

"Bu ülke yalnız bir küçük mutlu azınlığın değildir. Yağma yok bu böyle gitmez! Sonuna değin bu toplumun ilericileri devrimcileri sindirilemez."

Başlıca kaygılarımı şöylece özetleyeyim:

1-Rejimi yeni bir modele, Anayasayı yeni bir çerçeveye hapsetmeyi çok sakıncalı buluyorum. Bu konuda 12 Martın Tarabya Oteli toplantılarından başlayıp gelen egemen sınıfların ve son zamanlar açıkça belirtilen dış güçlerin isteklerine uyan, tüm ilerici-demokrat kesimleri karşıya alan yasal önlemlerle, dernekleri, meslek kuruluşlarını, hatta işçi örgütlerini sindirerek politikayı, şimdiye değin ki çıkmazların sorumlusu olan siyasal partilere tekel kılmayı çok yanlış buluyorum. Bu önlemler T.C'nin Anayasa'da belirtilen 'İnsan haklarına dayanan, ulusal, demokratik, laik ve sosyal hukuk devleti' ilkelerinin tümünü askıya almaktadır

Dehşetli bir çelişki karşısındayız. Ekonomsal iflasın sorumluları olanlar, doğruları söyleyerek düzelmeye yardım edecek olanları susturmak istiyorlar. Suçlular zarar görenleri ve 'yanlışlardan vazgeçin' diyenleri susturmak istiyorlar. Hastalık yerine sancıdan inleyenlere, yangın söndürme yerine alevle uğraşma yolu seçiliyor. Bunun için de TSK'ni kullanmak istiyor.

2-Ekonomsal önlemler de, Financial Times'in da belirttiği "Batının yani kapitalizmin etkisine girilerek", artık demokrasiden, hatta çağdaş kapitalizmden de vazgeçen iş çevrelerinin açık istemlerine uyulmaktadır. Zaten önlemleri de yalnız onlar beğenip önermektedir. Bürokrasi de, onların adamları ile işgal edilmiştir. % 500'e varan zamlar ve paramızı gerçekten pula çeviren, karaborsayı bile aşan devalüasyondan ezilen ve yoklara eklenen yoklar ve caddeleri dolduran kuyruklar ile alay ediliyormuş izlenimi çok rahatsız edicidir. Bu ülke yalnızbir küçük mutlu azınlığın değildir. Yağma yok bu böyle gitmez! Sonuna değin bu toplumun ilericileri devrimcileri sindirilemez.

3-Ertelenen borçların da taksitlerinin başlayacağı ve yeni borçların daçığ gibi büyüyeceği 1982'den sonrası çok daha büyük kaygıları gündeme getirecektir.

4-Bu gidişe karşı tepkileri bastırmak için, sıkıyönetimler yolu ile Türk Silahlı Kuvvetleri(TSK) de politikanın içine oturtup ideolojik ve siyasal yan durumuna getirmek ise, çok çok tehlikeli bir serüvendir. Bu tutum, TSK'ne de toplumsal yansımaları aktarmaktır.

Bütün bunlar sosyalistler için "NESNEL KOŞULLARI" bolca oluşturdu ve "KRİZ" durumunu da yarattı. Fakat sosyalistlerin bir eksiği olan dağınıklık, bizim için gerçekten çözüm getirebilecek ilkelerde ve amaçlarda birliktelik sağlayacak biçimde "ÖZNEL KOŞULLAR"ın oluşturulmamış olması, çözümsüzlüğü vehimleştirmektedir. Bu kusur sosyalistlerindir.

"Son saldırılar tarihsel iflas sürecinin son uygulamalarına karşı belirecek yurtsever tepkileri ezmek için planlı olarak oluşturulmuştur.

Neler Yapılmalı

"Anayasa eksiksiz ve demokrasinin kuralları ödünsüz uygulanmalı; Bölücülükte ve "anarşi" de başı çeken Hükümet artık kendine gelmelidir."

Durumu daha da kötüleştireceğine inandığım hükümet önlemlerinin tersine, yapılması ivedilik kazanan birkaç çözüme değineceğim:

1-Sorunlarımıza gerçekçi çözümler üretecek köktenci yapısal ve sistemsel iyileştirmeler beklemediğimiz bu aşamada, tüm kaynakların yatırımlara yöneltilmesini, üretim seferberliğini KİT'lerin rasyonel birer kuruluş haline getirilmesini, sırtı kalınlara en büyük yüklerin aktarılmasını, emekçilerin ezilmesinin önlenmesini ve gerçek bir kemer sıkmayı da içerecek biçimde (yalnız kemerdeki son deliğe gelenlere değil) savurganlığın önlenmesini.

2-Tüm dış ilişkilere çağdaş gerçeklere ve ulusal gereklere göre yön verilmesi.

Gerçekten bağımsızlıkçı, "Aman NATO ve ABD'ne sordunuz mu?" yerine, "Aman Türkiye'ye, Türkiye halkına sorun" diyen bir dış politikaya yönelelim artık.

3-Anayasanın eksiksiz ve demokrasinin kurallarının ödünsüz uygulanması Bölücülükte ve "anarşi"de başı çeken hükümetin artık kendine gelmesi

Sayın arkadaşlarım,

Diyaloğun "Ben söyleyim siz dinleyin, önce dediklerimi yapın sonra gelin konuşalım" mantığı ile değil de gerçekçi birleşimleri (sentez) temel alan uygar bir anlayışla işletilmesi halinde, önerilerimin bugün için çözüm üretebilecek nitelikte olduklarını inancındayım?

TV KÖŞESİ

Bir açık oturum üzerine

Perşembe gecesi ani bir değişiklikle "Türkiye'de Terör" konulu bir açık oturum izledik. Programdaki uygulamalar TRT'nin genel yayın politikasından bağımsız düşünülmemelidir. Bugün egemen sınıfların bir yayın aracı olan TRT, yine halktan yana olanları karalayarak kendine yüklenen işlevi yerine getirdi.

Programda her üç konuşmacı ve elbette sunucu Zeki Sözer de "terör'ün kötülüklerini" uzun uzun anlatıp tartıştılar. Daha doğrusu birbirlerini onayladılar.

TV'de BUGÜN

11.00 GÜNAYDIN

11.55 HAFTANIN ŞARKISI

Haftanın Şarkısı'nda "Bir Dünya Bırakın" adlı parça seslendiriliyor. Şarkının sözleri şöyle:

Bir bahçe bırakın
Biz çocuklara
Göklerde yer açın
Uçurtmalara
Oynaya oynaya gelin çocuklar
Elele elele verin çocuklar.

Bir barış bırakın
Biz çocuklara
Ulaşsın şarkımız
Güneşe aya.
Oynaya oynaya gelin çocuklar
Elele elele verin çocuklar.

Bir dünya bırakın
Biz çocuklara
yazalım üstüne
"Sevgili Dünya"
Oynaya oynaya gelin çocuklar
Elele elele verin çocuklar

12.00 MİNİK KONSER

12.05 TATİL SİNEMASI

Tatil Sineması'nda "Jul Sezar" adlı bir film var. Jül Sezar, 16. Yüzyılda yaşamış ünlü İngiliz oyun yazarı Şekspir'in en ünlü yapıtlarından biri.

Bugüne kadar birçok Sezar filmi çekildi. Ama bunların en iyisi bugün izleyeceğimiz.

Sezar iç savaşta Pompeyus'u yenerek Roma'ya döner. 4.Kez konsül ve daha sonra ömür boyu diktatörlüğe seçilir. Sezar'ın böyle bir yetkiye kavuşmasına karşı çıkanların kışkırtmasıyla Brütüs tarafından öldürülür. Bunun üzerine olaylar gelişir...

Marlon Brando bu filmde çok başarılı. Filmin müziğini Miklos Rozsa yaptı. Biraz eskide olsa ekrana ender gelen yapıtlardan biri olan Jul Sezar'ı seyredin.

14.05 YAŞADIĞIMIZ DÜNYA

15.00 TATİL GÜNÜ

Türk Hafif Müziği Mehmet Pekün (15.20) Pazar Postası: Bir taşınmaz alınırken izlenecek yol(15.30), Türk Sanat Müziği: Kenan Günel(15.37), Yerli Magazin: Çöplerin ülke ekonomisine yararlı hale getirilmesi(15.53), Temel Reis(16.03), Ayten Alpman(16.08), Sizin Dersane(16.11), Ayten Alpman(16.50), Haberler (17.00), Spor(17.05)

19.30 MORK MİNDY

20.00 HABERLER

20 35 SAZ ESERLERİ

20.40 SHAKESPEARE

21.30 YURDUN SESİ

YURDUN SESİ

Programda Yıldız Yurtsever, Sevdakar Gölbaşı, Ahmet Günday, Ahmet Baydaroğlu, Melek Tan, İclal Akkaplan, Soner Özbilen, Hale Gür, Abdurrahman Kızılay, yer alıyor. Ayrıca Kaval'ın tanıtıldığı programda Yücel Paşmakçı, Halk fıkralarıyla Şemsi Yastıman ekranda.

22.30 SANAT DÜNYASI

22.55 HABERLER

YARINDAN SEÇMELER
Güle Oynaya—Önce Sağlık—Hastane—Türk Halk Müziği—Spor

ÇOCUK GAZETESİ

BU HAYVANLARIN KUYRUKLARI KARIŞMIŞ BULABİLİR MİSİNİZ?

Yanıtlar:
1.Sincap, domuzun kuyruğunu almış
2.Tilki, At'ın kuyruğunu almış
3.Tavşan, fare'nin kuyruğunu almış
4.Domuz, sincap'ın kuyruğunu almış
5.Fare, Tilki'nin kuyruğunu almış
6.At, Tavşan'ın kuyruğunu almış

Hayvanların kuyrukları

Hayvanların kuyrukları gerçekten karışsaydı eğer, neler olurdu hiç düşündünüz mü. Zavallı farecik nasıl geçerdi çok ufak deliklerden o kocaman kuyruğuyla, Ya at o ufak minik kuyruğuyla nasıl kovardı başına toplanan sinekleri ve nasıl arınırdı pisliklerinden. Ve daha ne çok terslikler olurdu değil mi?

Ama bu kuyrukların karıştığı resimde hiç mi gerçek payı yok, dersiniz çocuklar Biliyormusunuz yıllar önce hayvanların kuyrukları ilk oluştuğunda resimlerini çizebilseydik daha da komik şeyler çıkacaktı karşımıza. Çünkü yıllar, yüzyıllar önce gerçekten hayvanların kuyrukları vucütlarıyla ve yaşam biçimleriyle apayrıymış. Ama gün gelmiş bu böyle sürmemiş. Doğada her canlı ayrı bir görev üstlenirken ve her canlının her bir parçası da içinde bulunulan koşullara, ihtiyaçlara göre şekillenirken, bundan kuyruklarda payına düşeni almışlar. Ve her hayvana has sizin ilk bakışta tanıyabildiğiniz kuyruk şekilleri ortaya çıkmış. Hatta çocuklar ister inanın ister inanmayın bazı bilimlerce insanın ilkel vücut yapısı incelenirken ne bulunmuş biliyor musunuz? İlk insanlarda da kuyruğa benzer bir oluşum varmış. Hem de şimdi bizim kuyruk sokumu dediğimiz yerde. Ne mi olmuş? İnsanlar doğada zekaları sonucu en hızla gelişen canlılar olduğundan oturma şeklinin ortaya çıkmasıyla bu kuyruk yavaş yavaş özelliğini kaybetmiş ve giyinmeyi de öğrenen insanların kuyruğa ihtiyaçları kalmadığından yok olup gitmiş. İyi de olmuş değil mi? ...

Kırmızı Çiçek

Nural BİRDEN

